ဂျာခင်ငှိုခင်းတွင်း ပိုင်ဇင်တော်,တာဌရ, ခင့်မိုင်းမျာခင်း

ပပ်.ဦမ်မိုဝ်း ပျင်သွခင်

ဇျေ,သျ,ဥျာမ်းတံ်း

USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE

The Asia Foundation

ထိုင် ဇူးပူင်သွခင် ၎လ; ဇူးခပ်ခိုင်ထွဲ့ထီမ်ခဝ်၊

ပပ်ဂ်မ်မိုဝ်းခဲ့ ပခင်ဓေါ့မုခင်းဘာခင်လိုဝ်မခင်း ထိုဝ်းဂမ်ထွဲ့ပခင်လဲ့ လဂ်းရ်ခင်းသွခင် "ဘာခင်ငုခင်းတွင်း ပိုင်ဇၣ်တ်,တဒရ, ခင့်းမိုင်းမာခင်;" ခဲ့ယဝ်။

တၢ့ဃဝ်;ဂဝ်, ဃၢင်း တေလဲ့;ခိုင်;ဂမ်ဂ်ိမ် ခင်,တ့်;ခဲ့ယူ,ယဝ်-

- ပပ်ဘာခင် ဘာခင်ငုခင်းတွင်း ပိုင်ဇၣ်တ်,တဒရ, ခင့်းမိုင်းမာခင်;
  ပုခင်;တၢ့, ဇူး;ခဝ်;ရှုမ်;ခဝ်၊ တေပၢ;ဓေါ့;မၢ်တွင်း (မီ;ဝ်ထင်း ဇၤ့,သၢ့, ဂိုင်;ဂလီတ်;၊ မာခင်;၊ ခၢင်၊ ယၢင်; ဒလ; တ;)

- ခ်ပ်;လိုခင်; ပၢ့,ဝၢ့,ပ့ွ ဘာခင်ငုခင်းတွင်း ပိုင်ဇၣ်တ်,တဒရ, ခင့်းမိုင်းမာခင်;
  (မီ;ဝ်ထင်း ဇၤ့,သၢ့, ဂိုင်;ဂလီတ်;၊ မာခင်;၊ ခၢင်၊ ယၢင်; ဒလ; တ;)

- လဂ်;သွခင်ရှိခင်; လ;ဃတ်;ဘာခင်ငုခင်းတွင်း ပိုင်ဇၣ်တ်,တဒရ, ခင့်းမိုင်းမာခင်; ဘာခင်ပၢ;ဘခင်သွခင် ခင,တ့်;ခဲ့-
  ဘခင်သွခင် (1) သိုပ်,မိုတ်;ပခင် ဘာခင်ငုခင်းတွင်း ပိုင်ဇၣ်တ်,တဒရ,
  ဘခင်သွခင် (2) ဘာခင်မီင်,ဘၢ့,ခ,ၢ့,ရှု;ဃခင်။ ဘာခင်မွပ်;ပခင် ငုခင်;ရှင်ဘၢင် ဒလ; လွင်;ရှုခင်;မုခင်;ဘာခင်မိုင်း
  ဘခင်သွခင် (3) ဘာခင်ငုခင်းတွင်း ပိုင်ဇၣ်တ်,တဒရ, ဒလ; ဘာခင်ရှိတ်;ရ့;ဇၣ်ခ်,ပ်ခ်;ဘခင်
  ဘခင်သွခင် (4) ဘာခင်ငုခင်းတွင်း ပိုင်ဇၣ်တ်,တဒရ, ဒလ; ခူဝ်;ဒရှ;တိုခင်;ပ်ခင်
  ဘခင်သွခင် (5) ဘာခင်ငုခင်းတွင်း ပိုင်ဇၣ်တ်,တဒရ,- ခူင်;သၢင်;ပိုခ,ထၢခ် တၢ့,ရှုခင်;မိုင်း၊ ဘာခင်ထွဲ့;သၢင်; တၢ့,ရှုခင်;မိုင်း ဒလ; တိုခင်;လၢင်;ရ်ိုင်;ရှုခင်;
  ဘခင်သွခင် (6) ဘာခင်ငုခင်းတွင်း ပိုင်ဇၣ်တ်,ဒရ, ဒလ; ဘာခင်ဌပ်,ဒီ,ဝမ်;ယ်ခ် မိုင်;မာခင်;

ဃဝ်;ဂဝ်, တၢဝ်;လူတ်,ဘဝ်လဲ့; လဂ်;သွခင်ရှိခင်;ဇၢ်,ခ,ခိုဝ်ထိုဝ်;ခဲ့. ဘာခင်လ,ဘာခ်ခခ,ခ. ဘမ်,ခခ,ခ် တင်;ရှ,ဂ်;ဘာခ် ထွမ်;ဇၤ့,သၢ့,ဂ္ဂၢမ်;လၢတ်;လ၊်လ၊်မ်ဝ်;ယူ,။ တင်;မူတ်;တင်;သ်ိင်;ခဲ့. တၢဝ်;လူတ်,ဘဝ်လဲ့; တီ;ဝ်ပ်,သ၊်. Asia Foundation ခဲ့ယူ,ယဝ်- www.asiafoundation.org/where-we-work/myanmar/

ဓေါ့;မ၊်တွင်း တၢင်;တ့်;ခဲ့.ဧတ. တေဘမ်,ပၢ; လဂ်;သွခင်ရှိခင်;တင်;မူတ်;။ ရှုလ့်; ထွခ,ဧခ,ဝ. ဓေါ့;လမ်,လွင်; ဒလ; ပွတ်;တွခ,ခ;ထိုဝ်;လူဝ်,သပ်;လ်ိင်;ဧခ,ခ,ခ,။ ထိုဝ်;ခဲ့. တေဃ.ဃမ်;ဧခ,ခ တၢ့,ဘမ်,ထွဲ့;ခပ်,ခိုင်ပခ,ခ်လဲ့; မိုဝ်;ဇူ;ခဝ်;ရှုမ်;ခဝ် ဇွတ်;ပ်ခ,ခ,ထုမ်;သေ ဘုပ်,ဘခ,ခ်ထိုဝ်;ခ,ခ,ခ်။

သင်ဝၢ;ဃဝ်;ဂဝ်, မီ;ဓေါ့;ထၢမ် ဘမ်,ခခ,ခ် လူဝ်,တၢင်;ဘမ်,ထွဲ့;ခဲ့ ယၢ့,ပေ;ဂ်ိင်ထွ် တၢ့,ဘပ်;သိုပ်, တီ;ဇူ;ဂ္ဂၢပ်,ဘၢခ် Asia Foundation ခဝ်သေဘမ်;။

Nicola Williams, Peace Team Manager, nicola.williams@asiafoundation.org
Kyaw Myo Oo, Senior Program Officer, kyaw.oo@asiafoundation.org

ဇနီးလိုင်းပျံတွဲးခဇ်. လဲးရှမ်းဂၢခၧ်တီမ်းလဂ်းဂၢခၧ်သွခၧ်ကၢခၧ်ခဇ်.ဝ်.။

ကေးသျုးဇွၦ်,တေးသျိၣ်ခၧ်းဧလ;
ခူးမေၢ်လူင် Paul A. R. Hobson

Matthew Arnold
Nicola Williams
Lea Lybecker
Kyaw Myo Oo

လဂ်းဂၢခၧ်သွခၧ်ကၢခၧ်ခဇ်. ပီခၧ်ကေ,ရ်ၣ်ခၧ်.သီ, ဟၣ်,ဂၢခၧ်မုခၧ်းလီင်:
ဝုး မိုင်:မိုင်:ဧလ: ပှခၧ်းမိုင်: မိုင်:ကၢမေ:ဒိ,ဂၢခၧ်,ဧင် ဂမ်,ထွလှ်:
ဝ်.။ လွင်:တၢင်:ခၧ်:လဂ်:ဂၢခၧ်သွခၧ်တင်:မှတ်:ခဇ်. ပီခၧ်ယင်:ဒှၢမ်:
ကေးသျုးဇွၦ်,တေးသျိၣ်ခၧ်း။ ဝုလှ်:ဝၢး ကမ်,လဲ:တၢင်တှင် တၢင်:
ဝုခၧ်ကေ,ရ်ၣ်ခၧ်.သီ, ဟၣ်,ဂၢခၧ်မင်:လီင်:ဝုး မိုင်:မိုင်: မိုင်:ကၢမေ:
ဒိ,ဂၢခၧ်, ဧလ: လှင်ပှင်: ထိုင်: မိုင်:ကၢမေ:ဒိ,ဂၢခၧ်။

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

ပိုင်ဂၢခၧ်ဝှ်.တိုဝ်:လဂ်:ဂၢခၧ်သွခၧ်

ဧရေ,မုခၧ်:ဧၢဝ်,ငၢဝ်:ခၧ်:ခၧ်. ဝှ်ရေးလူကၢခၧ်,ဝှ်.တိုဝ်:လဲ:ရ်ၣ်:ပ်ခၧ် လွင်:ဂမ်. ထီမ်ခၧ်:
ခဂ်.ဂၢခၧ်ငမ်:ယီခၧ် ကခၧ် ဌပ်.လှီ.ကုပ်,ကူဝ်: တၢ,ရေ,သၢင်:
ယှင်.ပိုင်ဇှီတ်,တဧရ,တီ, မူဝ်,ဧရေ,သီ, ခၧ်:မိုင်:မၢခၧ်း ခဇ်.ယူ,။လဂ်:ဂၢခၧ် သွခၧ် ;
ပိုင်ဇှီတ်,တဧရ,ခၧ်:မိုင်:မၢခၧ်း ဟှၢ်,ဂၢခၧ်မိုင်:၊ ဂၢခၧ်လတ်:ဂၢခၧ်ဧလ; ဂၢခၧ်ဝိုခၧ်:
လိုဝ်:ခဇ်. မီ:ဝ်. တွခၧ်: လူင်သွင်တွခၧ်: ။ တွခၧ်: ကွခၧ်. ၅ တွခၧ်: ခၧ်:ပပ်.ခဇ်.
ပ်ခၧ်လွင်: **ပိုင်ဂၢခၧ်ဝိုခၧ်:လၢ်:ဇှီတ်,တဧရ,ခၧ်:မိုင်:မၢခၧ်း**ယဝ်.။
ဇိုခၧ်လိဂ်:ဧရေ:မုခၧ်:ဝှး ကခၧ် ထၢင်: လူတ်,ကဝ်တီ:ခၧ်: ယေးလိဂ်:ဇှၢ, (website)
ကေးသျုးဇွၦ်,တေးသျိၣ်ခၧ်း :
www.asiafoundation.org/where-we-work/myanmar/

သင်လိုဝ်.ဝၢး လူဝ်.ဧရေးမုခၧ်း ।ဧရေးထၢမ် ကမ်,ခဧခၧ် ခ့ၣ်:ယွခၧ်:
ခ့ၣ်,ဧသလိုဝ်.ဧသပိုင် ဂပ်:ဂၢ်,လူလှ်: လဂ်:ဂၢခၧ်သွခၧ်ခဇ်.လိုင် ခ်ခၧ်:တေၢ,
တိတ်:တၢ,ထၢမ်ဂှၢတီ; :

Nicola Williams, Peace Team Manager,
nicola.williams@asiafoundation.org
Kyaw Myo Oo, Senior Program Officer,
kyaw.oo@asiafoundation.org

လမ်းခၧ်း လဂ်:ဂၢခၧ်သွခၧ်

- တွခၧ်: ၁ သိုပ်,မိုတ်:လွင်; ပိုင်ဂၢခၧ်ဝိုခၧ်: လၢ်:ဇှီတ်,တဧရ,။
- တွခၧ်: ၢ ဂၢခၧ်လူတ်:ယွမ်:ငဝ်:ဝုခၧ်:ဟုမ်:ဂမ်၊ ဂၢခၧ်လ်ာ်,ဝိုခၧ်:ခဝ်:ဧလ; ဂၢခၧ်မုခၧ်:လ်ာ်:။
- တွခၧ်: ၃ ပိုင်ဂၢခၧ်ဝိုခၧ်:လၢ်:ဇှီတ်,တဧရ,ဧလ; လွင်:ဒွခၧ်:ဂိုင်:ဇီင်,ပ်ာ်:။
- တွခၧ်: ၄ ပိုင်ဂၢခၧ်ဝိုခၧ်: လၢ်:ဇှီတ်,တဧရ,ဧလ; လွင်:ခူဝ်:ခွင်ဝ်:တိုခၧ်:။
- တွခၧ်: ၅ ပိုင်ဂၢခၧ်ဝိုခၧ်: လၢ်:ဇှီတ်,တဧရ,၊ ဂၢခၧ်လွင်:ထေးဒူခၧ်:မိုင်:၊ လွင်:ဂၢခၧ်ရေ,ဂၢ်,ပိုခၧ်.ဝ်:
ဧလ; ဂ်ီင်:တိုခၧ်:ဒူခၧ်:။
- တွခၧ်: ၆ ပိုင်ဂၢခၧ်ဝိုခၧ်:လၢ်:ဇှီတ်,တဧရ,ဧလ; ဂၢခၧ်ကုပ်,ကူဝ်:လွင်:ဝမ်:ယီခၧ်မိုင်:မၢခၧ်း ။

လၢတ်;ဧခရ,ဒ့, ခၧ်:လဂ်:သွခၧ်ဂ်ီခၧ်:ခဇ်. ပၢးထိုင်.ဂ်ိုဝ်လၢ်လၢ်-

- ➔ လဂ်:သွခၧ်ဂ်ီခၧ်:ထိုဝ်:ခဇ်. ပိုင်:ဧခရ လၢ်:တၢင်: ဂၢခၧ်တေဂ်ီတ်:ဂ်ိုဝ် ထတ်:ဂၢခၧ် ဝိုခၧ်:ဒွင်ဂၢင် ဒ့ၣ်ခၧ်:မိုင်: ခၧ်:မိုင်:ဒ့ၣ်မ်;တုမ် မိုင်:ခဝိုင်;။ ဂၢခၧ်တ့ၣ်,ထီင်ဂၢခၧ် ဂ်ီဝ်,ဂပ်:ဂၢခၧ်ဝိုခၧ်:တွင်: ခၧ်:ဇှီင်:ပိုင် ဇှီတ်,တဧရ,ခဇ်. တိုခၧ်:မီ:တၢ,သေ,ယဝ်.။ ဒွပ်;ခဇ် ရ,ပွင်, 'ဂၢခၧ်ဝိုခၧ်:တွင်: ဇှီတ်,တဧရ,' ခဇ်. ထီင်;လီင်:လီ၀ၢမ်:ထင်, တေရ,ပွင်,လဲ; လှင်ပွင်ထိုင်; မိုင်:ရ,မ်;တုမ်ဇှီတ်,တဧရ,ခဝ် ဂ်ီတ်:ဂၢခၧ်ထိုင်.ဂ်ိုဝ် ဂၢခၧ်ဝၢ;ခရခၧ်.။
- ➔ လဂ်:သွခၧ်ဂ်ီခၧ်:ထိုဝ်:ခဇ်. သပ်:သေးထတ်:သၢင်ဧခ ပိုင်ဂ်ီတ်:သၢင်; ဂၢခၧ်ဝိုခၧ်:တွင်: ဧဂ;ဂၢင် လှင်ပွင်ထိုင်;ခဝ် တီ;မိုင်:မၢခၧ်;သေ လွင်;တၢင်: ပိုခၧ်.ထၢခၧ် ဂၢခၧ်မၢဂ်;မီ: ခၧ်:ဂၢခၧ်ဝိုခၧ်:တွင်: ပိုင်ဇှီတ်,တဧရ, ထိုင်.ခင်,- ဂၢခၧ်မီ်င်,ဝိုခၧ်:လဲ;၊ ဂၢခၧ်မီ်င်,ဝိုခၧ်:ခွခၧ်,၊ ဂၢခၧ်မွပ်;ပခၧ်၊ ဂၢခၧ်ဝၢင်:ပခၧ် ဧလ; ဂၢခၧ်သၢင်;ဂ်ုး;ဇီင်,ပ်ာ်:ဂခၧ်။

တွဲခင်း 1

တွဲခင်း ၁၁ခင်သိုပ်,မိုတ်; ပိုင်ဂျာခင်ဒုခင်း လၢ်းဇၦ်တ်,တဒရ,

ပိုင်ဒခဲ လွင်;ခ်ိ်ခ်,တၢ့တၢင်ခဲဃ; ပုခ်;တၢ့, ဇူး;ခဝ်;ရှုမ်;ခဝ်-

- ➔ လဂ်ၢ်:သွခ်ရ်ိခ်ခ်: တွခ်;ခဲဃ;ခ၎. တေသိုပ်,မိုတ်;ပခ် ဓေ;ဥၢမ်:မ့်,တင်:ခမ်ဒလ; မ့ိုဝ်;ဃဝ်.ဒတ. တေလၢင်;တူဂ်:လ့ဉ်တိုခ်,ဥၢ့,သေ တေပီခ်လွင်;တၢင်:လၢ်:ပလ့်,လၢ့,ဝ်.ခမ်။
- ➔ လ့ဉ်.တိုဝ်: တွခ်;ဓေ;ဥၢမ်:ပၢ်:ဃၢင်; ခ်ဉ်:ပပ်.ဃဝ်;ဂဝ်,ဒလ;၊ ဂ်.လူဂ်.တူလ့်:ပခ်ဒလ;။ ဓေ;ဥၢမ်:ပၢ်:ဃၢင်;ခ၎. မီ:တီ;တွခ်;ခဲ; ဒလ; တွခ်;ဇၢ်,လင် တီ;လဂ်:သွခ်ရ်ိခ်:ယူ,ယဝ်.။
- ➔ ပေါ့:ဒူခ်.ခ်;ပူင်သွခ်ဥၢ့,ထွမ်: လဂ်:သွခ်ရ်ိခ်:ခ၎ဒတ. တေင၎်;လူမ်လ့ဉ်ယူ,ရှုလ့်:။
- ➔ ရှဝ်:တေရှုမ်;ရ်ိတ်:ဂျာခ်ထွမ်: တၢ့,တူဂ်,ထီင် ဒလ; တၢ့,လ့ဉ်.တိုဝ်: တၢင်:ဝူခ်.လ့ိုဝ်:ခ၎. ရ်ိ;ပေါ့:ဂပ်:ဂၢ်,ဂခ်တင်: လွင်;တၢင်: ခ်ဉ်:မ့ိုင်:မၢခ်;။

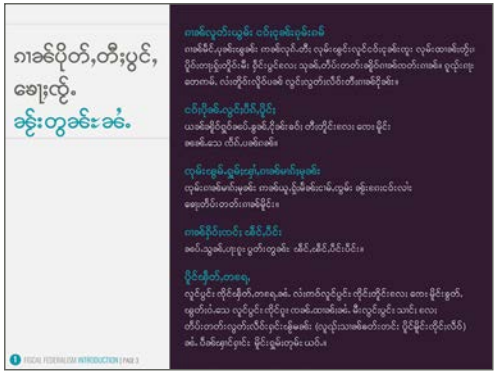

PAGE 03

➔ လို့.ဇရှုးခဝ်းရှုမ်းခဝ် ရှ်ုးလူမျး တွခင်းဓေးဒ့ါမ်း လိုဝ်းတေလို့.တိုဝ်းခေခ်.။ ခဝ်တေလူဝ်,ရှူ.ဓေးသပ်းလီင်း တျ,ဓေးဒ့ါမ်းဇၤ်,တ့ိုးခဇ်.ဇွင်း။

➔ ခင့်းခ.ပျး လွင်းဘာခ်ထၢင်းပိုင်းရှ်ုးဘခ်။ ပေးလူတူလ့ိုး ဓေးပိုတ်,တီးပွင်,မခင်း ဘာခ်ပိုင်းဧခ ဘၢခ်မ်ိင်,ဍိခ်ခ်းခဝ်းဘခ်တင်း ဘွင်းတီးဝဝ်းဇၤ, ဘာခ်ဂ်ီပ်းလ.ုဍိခ်ခ်းခဝ်းခ
ခ်.ယဝ်.။

➔ ပေးဘဝ်ဇၤ်,ဘၢခ်မၢဂ်းမီး ခ.ထိုင် တီးခ.. တေပိုင်းဧခ လွင်းပ်ဂ်,ပ့ိုင်း ဧဘးဘၢင် လူင်ပွင်ထိုင်း ဂှုးထခ်.ထခ်. ရ့ီတ်းရ့ိုဝ်ခဝ်းရ့ၢ ရ့ူမ်းမ့ိုဝ်းဘခ်သေ ရ့ီတ်းသၢင်း တျ,ဘၢခ်မၢဂ်းမီး တင်းမ့ိုင်းပတ်းပ့ိုခ်.။

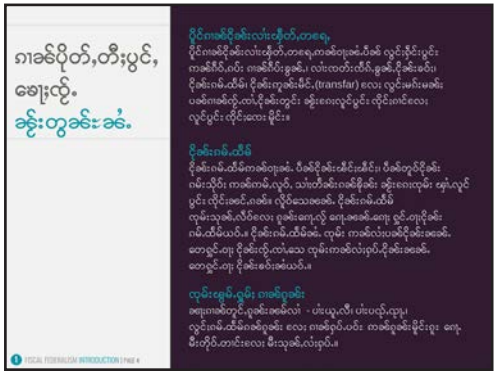

PAGE 04

➔ ပေးဘဝ်ဇၤ်,ဘၢခ်ရှုခ်း ခ.ထိုင် တီးခ.. တေပိုင်းဧခ လွင်းထ့ုးသၢင်း ဇၤ်,ဘၢခ်ရှုခ်း ဘခ်ဘၢခ်ဇွင်းဝမ်း ဂှုးထခ်.ထခ်. (မ့ိုင်းရှမ်းတုမ်၊ ထေးမ့ိုင်း၊ တူင်,တၢင်,) ခပ်.ခ့ိုင်ထ့ုးထီမ်ပခ်ခ် ရ့ိုးရှုခ်းမ့ိုင်း ပေးရှပ်.ဘဝ်လ.ုဝ်းဝ်,ဒီမ်းလီဝၢမ်းခဧခ်.။

➔ တီးခ.. ဝ်ိုင်းလ်ိုင်းလီဝၢ်း ဘၢခ်ထ့ုးထီမ်ဝ့ိုခ်ခ်းတွင်းခ.. လူင်ပွင်ထိုင်းတျ,လူင်ပွင်ထိုင်းဓျ,ပခ်ဘခ်လ.ုးဘမ်းသ့ိုဝ်း။ တူဝ်ယၢင်,မခ်ခ်း လုဘ်.တီး လူင်ပွင်ထိုင်းမ့ိုင်းရှမ်းတုမ် ဘမ်.ထ့ုးယ့ိုခ်ခ်းပခ်ခ် လူင်ပွင်ထိုင်း တ့ိုင်း ရ့ိုဝ် ထေးမ့ိုင်း။ ဘၢခ်ထ့ုးထီမ်ဝ့ိုခ်ခ်းတွင်း ဘမ်,ခဧခ် ဘၢခ်မ့ွဝ်းပခ်ခ်ိုခ်ခ်းခ.. ဘမ်,ထ့ုးဝၢ်း ဝ့ိုခ်ခ်းဘခ်လ.ုးဘခ်.ခ.. ဝ့ိုခ်ခ်းမ်.ထီမ်ခ်ခ်ိုခ်ခ်း ဘမ်,ခ်ခ်.ထီမ်ခ်.။ ဝ်ိုင်းဘခ်ခ်ိုခ်ခ်းတွင်း ဘမ်,ခ်ခ်.ထီမ်ခ်.။ ဝ်ိုင်းဘခ်ခ်ိုခ်ခ်းတွင်းယဝ်.။ တူ့ခ်ခ်းလ်ုးပခ်ခ်ိုခ်ခ်းခ.. ဘမ်,ခ်ခ်.ထီမ်ခ်.။ ဝ်ိုင်းဘခ်ခ်ိုခ်ခ်းတွင်းယ.ုဝ်.။ ဘမ်,ခ်ခ်.ထီမ်ခ်.။ ဘမ်,ခ်ခ်.ထီမ်ခ်.။ ဘမ်,ခ်ခ်.ထီမ်ခ

PAGE 06

➔ ဒခတ္ဝေ်ယ၊ၢင်, ၾၢ,ခရ,ၶမ်;ဇွင်; ထိုင်ပ်ၾခန်လှင်ပွင်ထိုင်; မိုင်ပ်ရှမ်;တုမ် ဒလ;/ၾမ်,ခခေန် လှင်ပွင်ထိုင်; တၢင်,ဃခန်.တၢင်ဆ၎်.ခဝ် ယိပ်ပ်ၶမ်ဝ်.-

■ ၾၢ,ခရ,တီ်တ်ပ်တတ်; ခွင်လှင်ပွင်ထိုင်; မိုင်ပ်ရှမ်;တုမ် ခဝ်;ပၢ;ဝ်.

- ၾၢခန်ဂီ်တ်,ခေရ,ၶင်;
- ၾၢခန်ရှမ်,လှမ်;လီ်ခန်လိခန်
- ၾၢခန်ၶပ်သိုပ်,မိုင်ပ်ခွၶ်;

■ ၾၢ,ခရ,တီ်ပ်ပ်တတ်; ခွင်လှင်ပွင်ထိုင်;ထေ;မိုင်ပ် ၾမ်,ခခေန် တူင်,တၢင်,ခန်. ခဝ်;ပၢ;ဝ်.

- ၾၢခန်ထွ;သၢင်;တူလှ;လှပ်ၢ;ယူ,လီ
- ၾၢခန်ထွ;သၢင်; ပ်ၢ;ပလှ,လှၢ,
- ၾၢခန်ရေ,သၢင်; သီ်ခန်;တၢင်;ခွင်;တူင်,တၢင်,

■ ၾၢ,ခရ,တီ်ပ်ပ်တတ်; ၾခန်ရှမ်;ထွ.မိုခန်ၶခန်သမ်. ခဝ်;ပၢ;ဝ်.

- ၾၢခန်ရေ,သၢင်; သီ်ခန်;တၢင်;ဘ,ၶ် ၾခန်ခၢမ်;ထေ;မိုင်ပ်လၢ်လၢ်မိုင်ပ်
- ၾၢခန်ထွ;ထီ်မ်တင်;သဝ်;မ့်, ပုခန်;တၢ,ဂှုခန်;ထူပ်;ဇေ;ခဝ်

PAGE 07

➔ လှိုဝ်သေ ဓေ;မုခန်;ၾခန်ပၢ;ဝ်.ထိုဝ်;ခမ်. ထၢင်;ပိုင်;ဒခပေ;လ်;ထီ်င်;ဝၢ; မိုင်;မၢခန်;ခမ်. မီ;ပိုင်ဇၢၢင် ထိုဝ်;ၾခန်လီ်ဂ်;လၢ်;ခၢ်.လူ; ဇၢ်ခ်;ပိုင်ဇန့်တ်,တဝရ,ယူ,၊ ထခန်.ထၢခန်; ဂီ်ဂ်,မ်ိ်င်,ၾၢ,ခရ, မိုဝ်;လီ်ဝ်ခမ်. ပခန်ခ့ၢင်. ပုခန်;တၢ, ပခန်ဂ့ၢ်ထိုဝ်;ၾခန်တိုဂ်.ခမ်ယူ,ခခေန်. ဒဂ;ဂၢင်ဇူ;ဂ်ဝ်,ရှင်.ခဝ် ခင်;ခဂ်.ၾၢခန်ငမ်;ယီ်ခန်။

➔ ၾခန်ပိခန်;ဇူခန်ၾခန်တင်; ပိုင်ဇန့်တ်,တဝရ,ထမ်; ပ်ိခန်ပဂ်;ပိုင်ထိုင်;မိုင်;လ်ဝ်ယဝ်.၊ တီ;ပဂ်;ပိုင်ခမ်.ထမ်; လှင်ပွင်ထိုင်; သုခန်ဂၢင် ယိပ်ပ်ၶမ်ဝ်. ၾၢ,ခရ,သုင်သုတ်; ၾခန်ရှမ်,ငမ်;ခဧိုဝ် ပွတ်;တွခန်; ထိုင်;မိုင်;ပတ်;ပိုခန်.ယဝ်.။

➔ တီ;မိုင်;ၶမ်;ပၢ;ခမ်ခမ်. တေလ်;ဂှခန်ပိုင်ဇၢၢင်လှင်ပွင်ထိုင်;ထိုင်.ခမ် တီ;ထခန်.ထေ;မိုင်; ဒလ; တိုင်;ခဝ်သေ လှင်ပွင်ထိုင်;ထိုဝ်;ခခေန်. မီ;ပုခန်;ဇွခန်; တၢ,တေပွင်သၢင်; ထွမ်;ခင်, ပေ,လဂီ, တင်;မိုင်;ပတ်;ပိုခန်.ခခေန်.ယဝ်.။

➔ ခင်;ထိုင်;မိုင်; လှ်;လှမ်; ထၢတ်;ထိုင်;လှမ်;ဇၢ,. 193 မိုင်;ခခေန်. 29 မိုင်; မီ;ပ်ဂ်;ပိုင်ဇွင်;ငမ်; ထွမ်;လ်ၢ;ဇန့်တ်,တဝရ,။ ရှုဝ်ခပ်ရှုခန်; ခင်;လှမ်;ဇၢ,. 45% လှိုဝ်ခမ်. လ်;ယူ,တ့်;ပ်ဂ်;ပိုင်ဇွင်;ငမ်; ဇန့်တ်,တဝရ, ခယ်ယဝ်.။

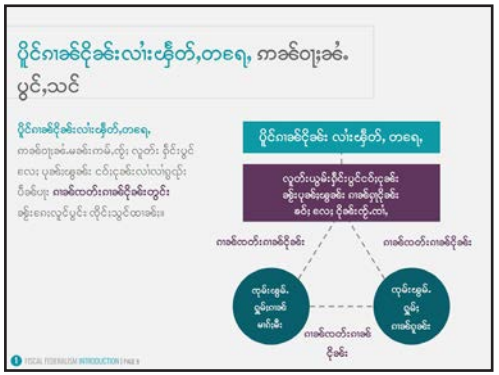

PAGE 08

➔ လှုတူလှ်; လိ်ဂ်;ခင်;ဂ့ၢင်;ဒလ;၊ ပိုင်;ဒခဝေ;ၢ; သီ်ခန်;မ်ပီ်ခန်ထမ်;ပ်ိခန်ထမ်;ခခေန်. ပ်ိခန်ခပ်.မ၎ ၾၢခန်ဝိုခန်;တွင်;ထိုဝ်;ခမ်. ဒဂ;ဂၢင် social ဒလ; economic union။ ၾၢခန်ဝိုခန်;တွင်; ပိုင်ဇန့်တ်,တဝရ,ခမ်. ပ်ိခန်ယၢင်ယ့်; ၾခန်ရှိ်တ်;ရ့်;ခဝ် တိတ်;ထပ်;ၾခန်ရေ;လ့်;ယဝ်.။

PAGE 09

➔ ဝ်ံခင်ာ်ပိုင်းဧခဝေါ့ တီ့မိုင်းဇၣ်တ်,တဧရ,ခဝ် ဥမ်ုပျုခမ်ခခေ်. ဥာမ်,ဣာတ်ုခွပ်, ဥမ်ဂိခင်း ဥာ့ခရေ့လ,ဝ်ံ,ဝိုခင်းတွင်း လူင်ပွင်ထိုင်ုဥုးလခ်. ဂ္ဂါဝ်ုဂ့ိုင်းဥာ့ဂ့ိုဝ်, ဂ္ဂူဝ်ဧရေ့ ဥာခ်လ့ဂ်ာခ်ခခေ်. တ့ုံ့သုခ်,တီပ်ုတတ်ား လုမ်ုတီခ်ုင်ုဇွင်ုခဝ် ဧလ, ဥာခ်ဇွင်ုဝမ်ုခဝ်။

➔ ဥာ့ခရေ့လ,ဝ်ံ,လ၊, ဥာခ်ဝေါ့ခခေ်. ပီခ်သုခ်,ဂ့ိုတ်ုသာင်ုနှ ဥာခ်လုမ်ုတီခ်ုင်ုဇွင်ုတမ်ုဝေါ်ုင်ုဝ်ံ.ပခ်် တ့ုလူင်ပွင်ထိုင်ုနှ ပုခ်ုတ့ုတေလ,ဝ်ံ,လ၊, ဝိုခ်ုဂ့ိုင်ုဥာ်ုဂ့ုခ်ုမ့ိုင်ုဝ်ုင်ုဝ်ုခ်ုခ်ုခ

PAGE 12

- ရှိုးဇူးခင်ုရှမ်းခင် တူလှုင်းတီးဇိုခင်ထေ၊ ဘာခင်မီင်,ဝံ့ပခင်ခင်ခခေခ်ၤ၎ေ (လွှဲဂ်ိ မ၊ 1၊ 2 ၎ေ၊ 5).
- ပိုင်းဒခ တွခင်ုဘာခင်လမ်,လွင်ုခင်ုခင်ုလွှဲဂ်ိမ၊ (1) သီခင်ုမ၊ ဘာ,ခရ, လူင်ပွင်ထိုင်ုမှိုင်းရှမ်ုတုမ်၊ လွှဲဂ်ိမ၊ (2) သီခင်ုမ၊ ဘာ,ခရ, ၎ေ၊ ပုခင်ုဇွခင်ုထေ့မှိုင်ုမ၊ ၎ေ၊ မှိုင်းရှမ်ုတုမ်၊ လွှဲဂ်ိမ၊ (5) သီခင်ုမ၊ ခွခင်, ၎ေ၊ ဘာ,ခွင်ထေ့မှိုင်ုမ၊ ၎ေ၊ တိုင်ုမ။
- ပိုင်ုဒခ တွခင်ုဘာခင်သီ,ဘခင် ခင်ုခင်ုလွှဲဂ်ိမ၊ (1) ဘခင်ပီခင်တူဝ်ယာင်,မခင်ုမ။ ခင်ုခင်ုလှဲဂ်ိမှိုင်ုခ,ံ ပျးခမ်လှိုဝ်ခ,ံ။

PAGE 13

- ရှိုးဇူးခင်ုရှမ်ုခင် လူတူလှုင်ုး ဓေ့ုမှုခ,ံ၎ေ၊ လှဲဂ်ိ:ုမှိုင်ုး မှိုဝ်ုပီ 2015 ခခေ,ံ (ဘခ်ပိုခ်ဝ်ုပခ်)။
- ခ,ံ၎ေ ဓေ့ုလမ်,လွှင်ုခ,ံ:ခ,ံ:ခ,ံ:

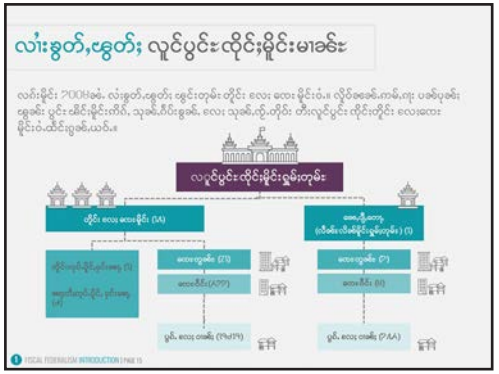

PAGE 15

- ➔ ခင့်လင်းမိုင်း 2008 ခဲ့ ဇွတ်၊တင်း၊ဝ်ပခင် လူင်ပွင်ထိုင်၊ ထေ၊မိုင်း ဧလ၊ တိုင်း၊ ပျားတင်း လုမ်းတီခင်းဇွင်း ဘာခင်မီးသုခ၊ ယိုခင်ယခင်မင်းမခင်း၊ပခင် ဂျာင်း၊ဂ့ီခင်းဂျပ်.ရွှင်း ဇ၊ခ်ုင်း၊မိုင်း၊ လူင်ပွင်ထိုင်၊ ဘာခင်မီးသုခ၊ ဂ်ီပ်ဂျပ်.ဝိုခင်းလ၊ ဧလ၊ ထ,ွ.ထ၊,ဝိုခင်းတွင်း။
- ➔ လ၊တ်၊ဧခ ထွမ်းခင်, ခင့်ဂျာင်း၊သေ ပိုင်းဧခ ပိုင်ဇျာင် လူင်ပွင်ထိုင်၊ ဥ၊ထခ်.ထခ်. ဘိဂ်,တင်း ပိုင်ဇွတ်၊ဂ့ီခင်း မိုင်းဧလ၊။

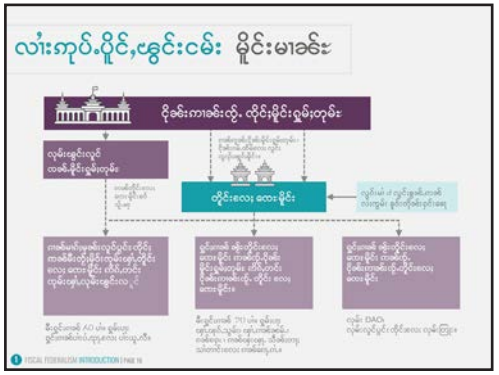

PAGE 16

- ➔ ထွမ်းခင်,ဧခ၀ဝ်. ခင့်ဂျာင်း၊ လူင်ပွင်ထိုင်၊ ထေ၊မိုင်း ဧလ၊ တိုင်း မီးသီခင်း၊မ၊ ဝိုခင်းဥွင်ဘာင် ထ,ွ.ထ၊,လ၊်၊ဂှင်းဥ၊လ်း၊ ဝိုခင်းဥွင်ဘာင်ခဲ့. ဘမ်းဇွင်၊ လ၊်၊ဂ်ီပ်ဂျပ်.ဂျ၊ဘာ၀ဂ်ဂှင်းဥ၊လ်း၊ ဘမ်းဇွင်း၊ခဲ့. ယူ,တီ၊လူင်ပွင်ထိုင်၊ မိုင်းဂ္ဂမ်း၊တုမ်သေ ပခင်မား၊။ သီခင်း၊မ၊ဝိုခင်းဥွင်ဘာင် ထေ၊မိုင်း/တိုင်း ပျားတ၊,ဝိုခင်းထ,ွ.ထ၊, ဂ္ဂင်း၊ဘာခ် လူင်ပွင်ထိုင်း၊ခ၀ဝ်ဥွခ်,ယ၀ဝ်။
- ➔ ဂ္ဂင်း၊ဘာခ်လူင်ပွင်ထိုင်း၊တင်းခမ် လ၊်၊ဂှပ်.ဝိုခင်းဥွင်ဘာင် တီ၊လူင်ပွင်ထိုင်၊ မိုင်းဂ္ဂမ်း၊တုမ် ပူင်တမ်းမား၊ပခင်ဘမ်းသိုဝ်၊ ပိုဝ်၊ တ၊,တေဂ့ီတ်းဘာခ်ငေခင်း၊ခ၀ဝ်ခခေ,ဥွခ်,ယ၀ဝ်။
- ➔ မိုဝ်၊သပ်းလီင်းဧခ လွင်း၊တာင်းဇမ်,ခ,ိုဝ်ခ,ဲ. ပိုင်းဧခ လွဘ်းသာမ်လွဘ်း ဘာခ်မီးတာင်းတ့ဉ်းခခေ,ဧလ၊။

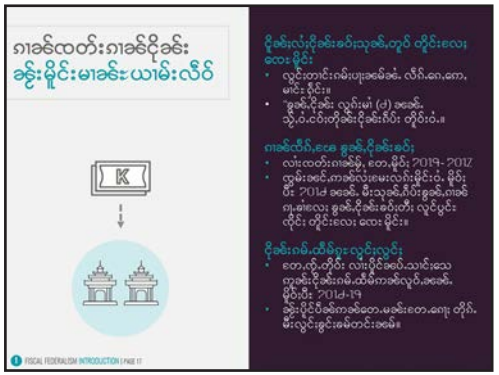

PAGE 17

ဝိုခင်း၀ဝ်၊ ဘာခ်ထေ၊မိုင်း/တိုင်း၀ဝ် မီးသုခ,ဂ်ီပ်ဂျ၊ဘ၀ဝ်ဂှင်းဥ၊လ်း

- ၀ဝိုခင်းလ၊်၊ဂှင်းဥ၊လ်း၀ ဘာခ်ထေ၊မိုင်း ဧလ၊ တိုင်း၊ခ၀ဝ် လ၊်၊ဂ်ီပ်ဘ၀ဝ်ဂှင်းဥ၊လ်း၊ခဲ့. ဘမ်,မီးခမ် ဘ၊ဥ၊ဝ်ဝ် တေ.တေ.။ တ,ုဝ်ယာင်,မခင်း၊ တီ၊ထေ၊မိုင်းယာင်းဇမ်ိုဂ်,ခဲ့. တာင်းခမ် ဝိုခင်းဘာခ်ခ၀ဝ် မီးသုခ,ဂ်ီပ်ဂျ၊လ်း၊ဂှင်းဥ၊လ်း၊ခခေ. မီးမွ,ဂ်; 4% ခင့်ဝိုခင်း ဘာခ်ခ၀ဝ် လ၊်၊ဂှပ်.ခခေ.။
- ခင့်ခေ၊မှုခ.ဧမ်းလ,ဂ်:မိုင်း ဝီ 2015 ခခေ. ဇမ်ိုမ်.ထီမ်ဝ်.ပခ် ဂ္ဂ,ဝ်ခေ၊သီ,ဘာခ် တ,ုဂ်ီပ်ဂျ၊လ်း၊ ဝိုခင်းဂှင်းဥ၊လ်း။ ဥ၊လ်း၊ဂျ၊ ခဲ့.ဂေ၊ ယူ,တီ၊ဇာခ်.ထေ၊မိုင်း ဧလ၊တင်း တ,ုင်းဘမ်,မီးသုခ, ယိပ်းဘမ်ထ,ွ.တ,ုဝ်ဝ်လ၊် တီမ်ပ,ုဂ်ီ။

ဧဇမ်ိုင်,ဝိုခင်းခ,ွခ,

- ခေ၊မှုခ.ဧမ်းလ,ဂ်:မိုင်း ဝီ 2015 လ၊တ်၊ဝ၊ဝ်ဝ. ခ,ွခ,,ဂျ.ခ၊ ဧလ၊ ခ,ွခ,,ဝိုခင်းခ၀ဝ်၊ ခဲ့. ဂ့ီ၊ဝီခ,ိတ,ု, ထေ၊မိုင်း ဧလ၊ တ,ုင်း ဂ်ီပ်ဘ၀ဝ်ဂှင်းဥ၊လ်း ခ,ယ၀ဝ်။ ဝိုခင်းခ,ဲ. ပီခ,ိဂ,ှပ်ခေ၊ ဘာခ်ဂ်ီပ်ခ,ွခ,, ဘာခ်လမ်,လွင်း၊ခခေ.ယ၀ဝ်။

ဝိုခင်းထ,ွ်းထီမ်ဥ,လွင်း၊လွင်း၊

- မိုဝ်၊ပီ 2015-16 ခခေ. လုဂ်.တီ၊ လ၊်ထ,ွ်းထီမ်ဝိုခင်း ဘာခ်ဇမ်ိုမ်.ပခ်ခခေ.သေ လီဂ်၊လ၊်၊ဥ,ု, တ,ုထ,ွ.တိုဝ်ဝ်ပိုင်တီတ်၊ (formula) သေ ထ,ွ်းထီမ်ဝိုခင်းတွင်း၊ လ၊်၊ဝ၊ပ်ီခ,ခ် လွင်း၊ခ,ိုပ်း၊ခ၊ခ၊ ဘာခ်ခ,ိုင်း။ တီ၊ခ၊်၊ခ,ဲ. လူဝ်,ခတ်းထ,ွ် တ,ုဇမ်ိုမ်.ထီမ်ခခေမ်.ဂတ်. ဂ့ီ၊ပေ၊ထ,ွ.တိုဝ်ဝ်လ၊် ပိုင်တီတ်၊မခင်းလီ၀ါမ်း။
- တ,ုတေဥ,ပွင်, ပိုင်တီတ်၊ဝိုခင်းထ,ွ်းထီမ်ဥ,လွင်း၊လွင်း၊ခ,ဲ. ပီခ,ိတ,ွခ,ဘာခ်လမ်,လွင်း ဂ့ီ၊ဥ,ပွင်,လ၊် ခပ်.ခ၊်ဘာခ်ဝိုခင်းတွင်း ပုခ,်၊တ,ု, လူင်ပွင်ထိုင်၊ ထေ၊မိုင်း/တိုင်း ခင့်မိုင်းမာခင်း၊။

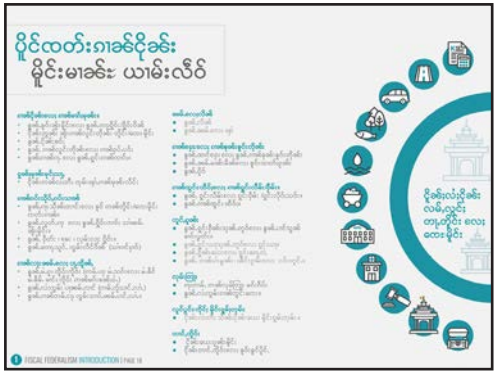

PAGE 18

- ➔ ရ့ှးဇရှးခ၀်ရ့ှမ်ခ၀် လူတူလ့ှ်း ဇိုခ်ိုးလေ၊ ဈာခ်ိုပျုးလွ၏်းမ၊ (5)။ ချေးမှုခ်ိုးဧမးလ၏်းမ့ှိုင်း ပီ 2015 ခခေ်ိ ၏်၀်,ရ့ှင်.ဈာခ်ိုတင်း လွ၏်းမ၊ (5) လ့ှိုင်.ရ့ှိ၀်။
- ➔ လွ၏်းမ၊ (5) ခ၎ဲ. ရ့ှပ်ခ့ှ၀ေ၀ဲ. ရ့ှ၀်ချေးဒိုခ်ိုးခ၀်; တျ,လူင်ပွင်လ့ှိုင်; ဇေ၊မ့ှိုင်း ဧလ၊ တ့ှိုင်းခ၀်။
- ➔ ခ့ှင်းလွ၏်းမ၊ (5) ပျုး၀ံ.၀ျ; ရ့ှ၀်ချေးဒိုခ်ိုးခ၀်; လ့ှိ၀်းဈာခ်ိုတေလ၊င်;ပီခ်ိုမျုးလ၎ဲ; ပုခ်ိုး;တျ,လူင်ပွင်လ့ှိုင်; ဇေ၊မ့ှိုင်း ဧလ၊ တ့ှိုင်းခ၀်၊ ယင်းပ်,လ၎ဲ;ထ့ှ.တ့ှိ၀်းဈခ်ိုး။ တျ,တေထ့ှ.တ့ှိ၀်းလ၎ဲ;ဇမ်း တ့ှိ၏.လူ၀်,၀ံ. ဇ့ှင်;မ့ှိုင်းဇခ်ိုမ့ှိုင်းရ့ှမ်;တုမ်ယ့ှိုခ်ိုယခ်ိုပခ်ိုထ့ှမ်းသေ ဇီ၏်,ဧခ၀ေ၀ဲ. ပုခ်ိုး;ဇ့ှခ်ိုးခ;ချ;ဈာခ်ိ ဇခ်ိ.လ့ှ်ဇခ်ိ.ခခ်ိ.။
- ➔ ခ့ှင်းရ့ှ၀်ချေး;လ့ှိ၀်းခ၎ဲ. ပျုး၀ံ. ဈာခ်ိုခ့ှတ်;ဧရ; ဧလ၊ ဈာခ်ိုတျင်,ဈာခ် ဈာခ်ိုထ့ှခ်ိုဂ့ှ၏်,ဧခ၀ေ၀ဲ. လ့ှိ၀်.ခ၎င်, ဈာခ်ိုရ့ှျပျ၊ ဈာခ်ိုပျ,မ်ံ.၊ ဈာခ်ိုရ့ှ၏်:ရ့ှ်မ်း၊ ဈာခ်ိုထ့ှင်;တ၏်ဝ်း၊ ဈာခ်ိုတ့ှီ;လိခ် ဧလ၊ ဈာခ်ိုတ့ှီ;ခမ်မ်။

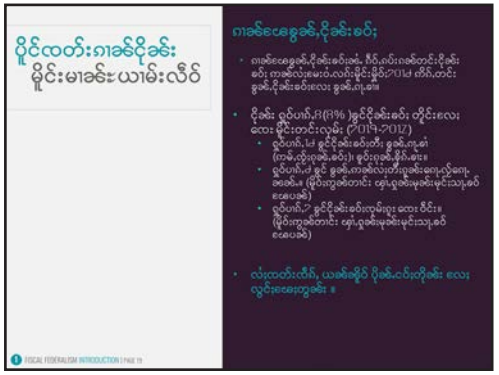

PAGE 19

- ➔ လ၊ဝ်;ဧခ ချေ;လမ်,လ့ှင်;မခ်ိ;ဧလ;။ ဝီ;ခ၎ဲ. ပ့ှိုင်;ဧခ၀ေ;-
- ➔ ခ့ှခ်ိ,ဒ့ှိုခ်ိ;ခ၀်; ခ၎ဲ. ပ်ခ်ိုခ့ှခ်ိ, ဈာခ်ိုဈ်ခ့ှ၏်ဒ့ှိုခ်ိ;ခ၀်;ခ့ှ;ပ်,ပ်ီ ရ့ှခ်ိ;သုခ်ိ,တ့ှ၀်ဇ့ှ်မခ်ိ;သေ ဈ်ပ်;ဈာ၀်။
- ➔ ခ့ှခ်ိ,ဈ၊ခ့ှ၊ ခ၎ဲ. ပ်ခ်ိုခ့ှခ်ိ, ဈာခ်ိုဈ်ခ့ှ၏်ခ့ှ၊ဂ့ှခ်ိ,သ;ခ်ိ ရ့ှ;မ်ံ၀်;မ်ံ၀်;ခခ်ိ.။ (ပျုး တ၊င်;ဈ်ခ်ိုတ၊င်;ယ်မ်. ဧလ၊ ဈာခ်ိုလ့ှ;သ၊င်;)
- ➔ ပ့ှိုင်;ဈာခ်ိုတ့ှလ့ှ်း လ့ှ်.တ့ှီ;လ့ှ်မျုး ဈာခ်ိ၀ျ;ခ၎ဲ. ပ့ှင်,၀ျ; ဒ့ှိုခ်ိ;ခ့ှခ်ိ, ဈာခ်ိုလ၎ဲ;တ့ှမ်.ပခ်ိုခ့ှ;ခ်ိ; တ့ှီ;ဈာခ်ိုလ၎ဲ;ဈ်ပ်;မျုးခခ်ိ.။

ပိုင်ဇတ်းဈာခ်ိုခ်ိုး
မိုင်းမာခ်ိုး ယာမ်းလီ၀ိ
ဒ့ှိုခ်ိ;ရ့ှ;ဈာခ်ိ;ဈာခ်ိုမ့ှခ်ိ;
ကမ်;လူ;လ့ှ;ခ;ခ;ခ;
လ့ှိ;တင်;ဈာခ်ိုလ့ှ;ဈာခ်ိုခ်ိ;ခ;ခ်ိ.။
ခ;ခ,တင်;မ;ခ့ှ;ခ်ိ;ပီ; 2014-2014။
ရ့ှ၀်ပျ,1 (1%) ဒ့ှိုခ်ိ;ကရ.ခ်ိ;တင်;လ့ှမ်;။
ခ့ှ;ခ်ိ;ဇေ; ခ်ိ;ခ;ခ်ိ, 100လ၊ခ်ိ.။
ကမ်.ထ်.ခ်.ဝ.ခ်ိ.ကရ.ခ်ိ; တ့ှ;ရ.ခ်ိ;ဧခ;ရ.လ့ှ;ခ;ခ;ခ;ခ;
ဒ့ှိုခ်ိ;ခ;ခ်.ထ်.မ်ံ;ခ;ခ်ိ; ပီ; ကရ.ခ်ိ; တ့ှ.ဈာခ်ိ ခ;ရ.ခ;ရ.ခ်ိ.ခ;ခ်; ဧလ; ဈာခ်ိ;ရ.ခ်ိ.ခ;ခ်ိ; လ.ခ်ိ;ဧခ;ခ;ခ်ိ။
လ့ှ;ရ.:လ့ှ;ခ;ခ;ခ;သ;ခ;:ရ.; ဧလ; ခ်ိ;ခ;ခ်ိ;ဧခ
လ့ှ;ဂ.ကခ်ိ;ကရ.ခ်ိ;ခ;ခ်ိ, ရ.ခ်ိ;ခ;ခ်ိ;ခ;ခ်ိ။
လ့ှ;ဂ.:ပ်ခ်ိ;ခ;ခ;ခ; ကရ.ခ်ိ; ကခ်ိ;ခ;ခ်ိ;ခ;ခ;ခ;ခ

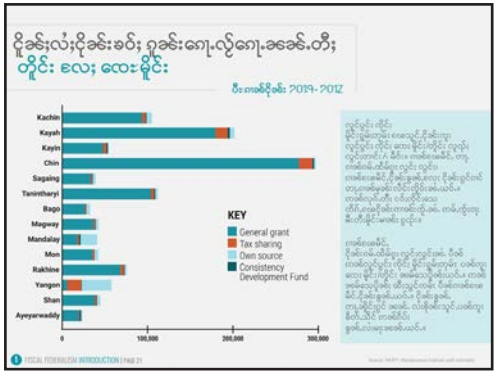

PAGE 21

- ➔ ပ့ိုင်:ဧခ လွင်;ထေ;မ့ိုင်: ဧလ; တ့ိုင်: ထ့ိုဝ်:မီ:ဝ်. ဇၢ်,သၢ်.မ့ိုဝ်: ခ်ီပ်:လ့ိုခန်;ဧလ;။
- ➔ လွင်;ဏဂ်:ဧဇဧခ ငိုခန်:ခဝ်;ဂှခန်:ခ့ိုင်;ဂျေ့။ ခ၎.ဂာမ်,ပွင်,ဝၤ; ဂှခန်:ဂှ;ဂျေ့ တေမီ:ငိုခန်:ခဝ်; ခမ်ထ့ိုင်.ခ၎ တေ.တေ.။ ခ၎.ဂှလ့ဉ်:ပီခ် လၢ်:ဏဂ်:ဧဇငိုခန်:ခဝ်; တၢ့ပွတ်:တွခ်; မ့ိုင်:ခ၎.သေ ခပ်.သွခ်,ဝၤ; ဂှခန်:ခ့ိုင်;ဂျေ့ ဇတ်.ဇ်ခ်; လ်;ဂၢ;ဂ့ိုဝ်ခ၎ဂှလ့ဉ်:။
- ➔ ပဂ်:ထ့ိုဝ်. တီ;ငိုခန်:ထွ;ထ်မ်ဂှ;လွင်;လွင်; ဧလ; ဆေ;လမ်,လွင်;မခန်: ဂာခ်တ်ဂ်:ခ့ိုင်:ဂခ်တင်: ဂ့ုဝ်ဆေ;ငိုခန်:ခဝ်;တၢင်,ဂာခ် ထ့ိုဝ်:ဧခဝ်.ခခေန်.ဧလ;။
- ➔ လၢတ်;ဧခ ဂာခ်လ်;ဂ့ခ် ခ့ုင်:လွဂ်:သီခ်ဝ်ခခေန်.ဧလ;။

PAGE 22

- ➔ ပ့ိုင်:ဧခလွင်; ဂၢခ်;ဂၢခ်: ငိုခန်:မၢခ်; ဂျၢပ်;၊ ထေ;မ့ိုင်: ဧလ; တ့ိုင်:၊ ဇတ်.ဇ်ခ်; တင်:ပတ်:ပ့ိုခ်. ထ့ိုင်;မ့ိုင်:။ ဇီ.ဧခ ထေ;မ့ိုင်: ဧလ; တ့ိုင်:ခ၎. လွင်,မီ:တၢင်:တ့ုဂ်; ဂာမ်,ခခေခ် တၢင်:ခ့ိုဝ် ဇတ်.ဇ်ခ်; တင်:ပတ်:ပ့ိုခ်.လ့ိုင်;မ့ိုင်: ယူ,ဂ့ိုဝ်။
- ➔ တီ;လွဂ်:ခ၎. ဧခဝ်.ဝၤ; ငိုခန်:ခဝ်;သုခ်,တူဝ် ဂာခ်ခပ်.ဝ်.တၢ့ဂှခန်:ဂျေ့တေ့ဂျေ့ ခ့ုင်:ထေ;မ့ိုင်:ဈၢင်: တင်: ထေ;မ့ိုင်: ယၢင်:လ်ခ်ခ၎. ပေ;တ်ဂ်:တူလ့ဉ်:တင်: တၢင်,ထေ;မ့ိုင်: ဧလ; တ့ိုင်:ခ၎ ယင်:ခ့ုင်;ခမ်လ့ိုဝ်ဝ်.၊ ယင်:ခမ်လ့ိုဝ် တ့ိုင်:ယခ်,ဂ့ုင်,ဂ့ခ်,။
- ➔ ငိုခန်:ထွ;ထ်မ်ဂှ;လွင်;လွင်;ခ၎. ခပ်.ဝ်.ထွမ်:ခင်, ပ့ိုင်တ်တ်; (Formula)။ ပ့ိုင်တ်တ်;ခ၎. ပ်ခ်တၢ့ လွင်;ဗ်ဂ်,ပ့ိုင်; ခ့ုင်: Ò တၢင်:လ့ုဝ်,Ó၊ ပ်ခ်ဂ့ိ်တ်:ဂ့ုင်;ဇ်ခ်,မ့ိုခ်ဂခ် လွင်;ဗ်ဂ်,ပ့ိုင်; ခမ်.ဂတ်.တၢ့,ဂ်ပ်:ခ့ုခ်,။

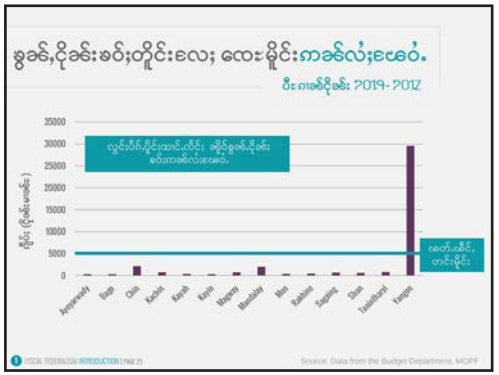

PAGE 23

- ➔ ပ့ိုင်:ဧခလွင်; ဂၢခ်;ဂၢခ်: ငိုခန်:မၢခ်; ဂျၢပ်;၊ ထေ;မ့ိုင်: ဧလ; တ့ိုင်:၊ ဇတ်.ဇ်ခ်; တင်:ပတ်:ပ့ိုခ်. ထ့ိုင်;မ့ိုင်:။ ပ့ိုင်:ဧခ တ့ိုင်:ယၢခ်,ဂ့ုင်, တင်: တၢင်,ထေ;မ့ိုင်: ဧလ; တ့ိုင်: ပ်ဂ်,ပ့ိုင်;ဂာခ်ဂၢ;ဂ့ိုဝ် ခ၎ဧလ;။ ဇီ.ဧခ လွင်;ဝၤ; ထေ;မ့ိုင်: ဧလ; တ့ိုင်:တၢင်,ဂာခ်ခ၎. ဇ်ခ်ဝ်ဝ်.တ့ုဂ်; တူဝ်ခပ်.ဇတ်.ဇ်ခ်; တင်:ထ့ိုင်;မ့ိုင်:ခခေခ်.။
- ➔ ဂ့ုဝ်ဆေ;တၢ့,ဂ်ပ်:ခ့ုခ်, ဂာခ်ဂ့ုမ်;ဂခ်ဝၤ;ခခေခ်. လ့ုင်ပွင်ထ့ိုင်; မ့ိုင်:ဂ့ုမ်;တုမ် ဧလ; ထေ;မ့ိုင်: (ဧလ; တူင်,တၢင်,) ခဝ် ပွင်ပ်ခ်ဂ်ပ်:လ်;လွမ်: ဂ့ုဝ်ဆေ;လ်ဝ်၊ တူဝ်ယၢင်,- ခ့ုခ်,ငိုခန်:ခဝ်;သုခ်,လ်ဝ် ဧလ; ခ့ုခ်,ဂၢ;ခ၎်ဂှခ်,သီခ်။

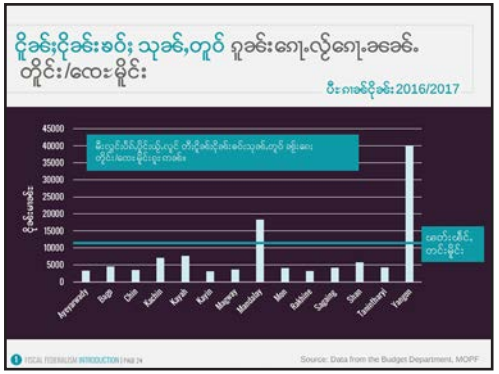

PAGE 24

➔ လွင်းပီဂ်,ပိုင်း ဃေးမိုင်း ဓာမ်,ခခေ် တိုင်း ဓာခ်ခရိုင်းတင်းဓာခ်ခရိုင်း ဂှခ်လီဃီင်းလီခဲ,ခခေ်.ဧတ. ငိုခင်းဈပ်ဂှင်းဇွင်မခ်ခ်း သုခ်,တူဝ်ရှုခ်ခ်းခခေ်.ယပ်.။ ခင်,ရှုခ်ခ်းတင်းခမ်ထၢင်,ဝ်.ခခေ်.ယပ်.၊ ယၢခ်,ဂှင်, တင်းမၢခ်ခ်းတလေးခ.ံ. ငိုခင်းဈပ်ဂှင်းဇွင်မခ်ခ်းခ.ံ. သုင်လိုဝ်ပိုခ်ခ်း၊ တီးဈပ် မီးခဲ့ဓၢခ်မၢဂ်းမီးတင်းခမ်ဧလ; တီးဓာခ်လၢင်းဂ်ီပ်းဒ္ဓခ်,ဓၢ့ မီးတင်းခမ်ယပ်.။

PAGE 26

➔ ဂ့ိ:ဇရှ:ခပ်:ဂှမ်:ခပ် ဒ့ၢ,တူလ်:တီ; ခ်ီပ်:လိုခ်ခ်; မ၎ (22) တေ့, (24) ခခေ်.ဧလ;။

➔ ဝူခ်.ံ. ဓေ့:ထၢမ်- ပီဂ်,ပိုင်:ဓခ် တီ:ဓၢခ်ငိုခ်ခ်းတွင်:ခ.ံ. လွင်,ပီခ်ပေခ်ဂ့ၢ်ဓာခ်ခရိုင်:၊ ဍပ်:သင်။

➔ တၢ့,သပ်:လီင်:ဧခ၊ ခ့ခ်:မိုင်:မၢခ်:ခ.ံ. ထိုင်.ခင်, တီ:တိုင်:ယခ်,ဂှင်,၊ တိုင်:မၢခ်ခ်:တလေး မီးဂ့ုဝ်ဓေ့: တၢ့,ဂ်ီပ်:ဒ္ဓခ်, တင်:ခမ်တင်:လ၎။ ဇွခ်ခ်:ယွခ်:မခ်ခ်:ဧတ. ခပ်မီးငိုခ်ခ်:ခပ်; ဓာခ်ဂ့ၢ်လ.ံ:ဂှင်:ခပ်ခခေ်. ခမ်သေ ဒ္ဓခ်,ဧဇမီင်, ဓာခ်ခပ်လ.ံ:ဂှပ်.ဓေ့: ခမ်တေ.တေ.။

တွဲခင်း ၇

ဘာခင်လူတ်းယွမ်းဝဝ်;ဒုခင်းဂုမ်းဘ မ်၊ ဘာခင်လီဉ်,ဌဇဝိုခင်းခဝ်;ဌလ; ဘာခင်မုခင်းလီင်းဘာခင်ဂူခင်း

- ➔ လဉ်းသွခင်ရှိ်ခင်းတွခင်;ခဝ်ံ တေပျ; ဘာခင်ဝိုခင်းတွင်း ပ္ပိုင်ဇန်ီတ်,တဌရ, ဘာခင်မီ;ဝ်ံ ခင်ွ;မ္ပိုင်;မၢခင်;။
- ➔ တီ;ခဝ်ံ ရှပ်.ရှခင်လံ;ဝျ; ဘာခင်ဝိုခင်းတွင်း လူတ်းယွမ်း တေၢ,ထိုင်ဃခင်.တၢင်းတ္ပ်;လ္ပ်၊ ဘူခင်းပခင် ဝိုခင်းခဝ်;လ္ပ် ဏိုဝ်းခခေခ်. ပေျ;ပီခင်ဝ်ံ.ထျ;ယဝ်.။ တေလံ;ရှခင်ထိုင်ဝျ; လွင်;မုခင်းလီင်း ဘာခင်ဂူခင်းလ္ပ် ဘမ်,ခခေခ် ဃခင်.ထၢခင်;လွင်;ရွတ်းဇၢခင်လ္ပ် ဌလ;တင်း လွင်;မုခင်းလီင်း ထၢဝ်းဂူခင်းလ္ပ် ဏိုဝ်းခဝ်ံ. ဂီဝ်,ရွင်.ဘခင်တင်း ဘာခင်ဘူခင်းပခင်ဝိုခင်းတွင်း ဌလ; ဃခင်.ထၢခင်; လွင်;ခ့ိုခင်;ယ္ပ်,ခခေခ်.ယဝ်.။

PAGE 28

ရှိုးဇူးခဝ်းရှုမ်းခဝ် လူတူလုံးကွခင်တၢင်းဒလး။ ပိုင်းဒခေ ဈေးဂျၢမ်းထိုဝ်းခင်ဒလး။

➔ ငိုခင်းကွင်

၊, ပီခင်ဂ္ဂခင်းပီခင်မၢမ်း
သပ်းလီင်းဒခပွေတ်းပွတ်းတၢ့ ငိုခင်းကွင်ၢ၊,ပီခင်ဂ္ဂခင်းလူင်ခင်. ကွင်ၢ၊, တၢ့ခူင်းသၢင်းပိုခင်.ထၢခင် ထိုင်.ခင်,- သီခင်းတၢင်း၊ ခူဝ်၊ သီခင်းတၢင်းဂျၢ့ဂ် ထိုဝ်းခင်.။ ဂၢ့ကွင်ၢ၊, တၢ့လုမ်းလၢ့ဒမးဂုမ်းထွမ်း ဂ္ဂင်းဂျေ့ဂၢ်, ဒလ; သီခင်းတၢင်း ထိုဝ်းခင်.ဂျေ့ ပၢ့ခွင်းခင်.ယဝ်.။

➔ ငိုခင်းခဝ်; ပီခင်ဂ္ဂခင်းပီခင်မၢမ်း
တူဝ်ယၢင်,- ငိုခင်းခဝ်းပီခင်ဂ္ဂခင်းယ့်,ခင်. ထၢင်းလ;တီ;ဂၢခင်ဂ်ီပ်းခွခင်, (ထိုင်.ခင်, ဂ်ီပ်းဂာဝ် ဂ္ဂခင်းဒလ,မ့ိုင်းခဝ် တၢ့လူင်းခ့ိုင်းမိခင် ဂာမ်,ခခေ်ဂ္ဂခင်,သိခင်ဂျၢ.ခ၎် ထိုဝ်းဂာဝ်ခဝ်းမၢ့ခင်းမ့ိုင်း) ဒလ;တင်: ဂၢခင်ဂ်ီပ်းခွခင်, တီ;ခမ်,ပခဧ်, ဒလ; ငိုခင်းလ့ိုခင် (တူဝ်ယၢင်,ထမ်း- သင်တီ;ခ့ၢ;ဂၢခင် ထဝ်;ဂဝ်, မီ;ဂ္ဂခင်;ရ်ီတ်;ဂၢခင် ခမ်လ့ိုဝ် ဂာခင်မဂ်;မခင်;ဝ်.ခ၎်ထိုင် တီ;မၢင်ဝၢခင်;မၢင်မ့ိုင်းခ၎်. ခ့ၢ;ဂၢခင်မၢဂ်;မီ; ထိုင်.ထဝ်;ဂဝ်, တေလ;သ့ဉ်, ⓪ခွခင်,ငိုခင်းလ့ိုခင်⓪ ဂာခင်ဝၢ;ခခေ်.)

➔ ဂၢခင်လူတ်းယွမ်းပုခင်;ဇွခင်း တီ;သုခင်ဂၢင်
လုဂ်.တီ; ရ့ုင်;ဂၢခင်ဇွင်းလူင် ဝဝ်;ထိုင်;သေ ဘ့ုခင်းပခင် သုခင်,ရ့ီတ်;ဂၢခင် ထိုင်လုမ်း;ရ့ုင်;ဂၢခင် ထခင်.တ့ုင်;ထိုဝ်းခခေ်. ရ့ီတ်;ရ့ုင်;ခဝ် တ့ိုဝ်းမီ;သုခင်,တီ;ပ်းတတ်; ခ့ုင်;ဂၢခင်ထတ်;ဂၢခင်၊ ယဝ်.ဂျေ့; လူင်ပွင်ထိုင်; သုခင်ဂၢင်ဂျေ့; တ့ိုဝ်းထမ်ထ့ုဂ်ခင်မၢ့တင်;ဂ္ဂခင်းမ့ိုင်း။ တူဝ်ယၢင်, ဂၢခင်လူတ်းယွမ်း ပုခင်;ဇွခင်း တီ;သုခင်ဂၢင် ခ့ုင်;မ့ိုင်းမၢခင်;ထမ်း ဧတ,လ;ရ့ခင် တီ;ဂၢခင်ထ့ုဝ်;သၢင်; ဇၢ်,ပၢ်;ယူ,လီ ဒလ; ပၢ်;ပထ့်,ထ့ၢ,ခဝ်။ ဂ္ဂထ့်;ဂၢ့; ယူ,တီ;သုခင်ဂၢင်သေ တ့ိုဂ်.ယိပ်;ဂမ်ဝ်. ဇၢ်,ပေ့,လဏီ, ဒလ; ဇၢ်,တီ;ပ်းတတ်; ဇၢခင်,ထူ; လူင်ပွင်ထိုင်; ထေ;မ့ိုင်;ခဝ်ယဝ်.။

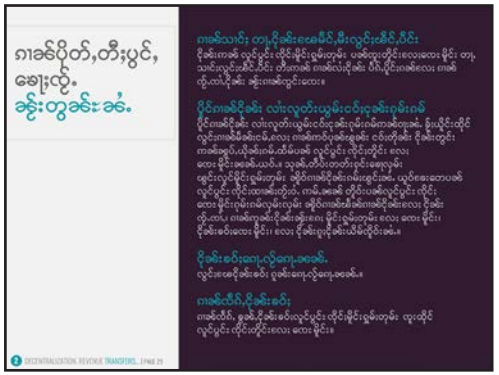

PAGE 29

ပ့ိုင်းဒခေ ဈေ;ပ့ိုတ်,တီ;ပွင့်, လွင်;လူတ်းယွခင်, ဂၢခင်ဂ့ုမ်း;ဂမ် သုခင်ဂၢင် ဇၢ်,ငိုခင်းတွင်း ဘာခင်ပခင်ဝ်.ထၢ;ခခေ်.ဒလ;သေ ပ့ိုင်းဒခေ ဈေ;မုခင်;ရ့ုဝ်ယ့်; ခင်,တ့ုင်;ခ၎်.ဒလ;။

➔ ငိုခင်းပခင် တၢ့ဇင်,မ့ိုခင်ဂခင်လ;
ငိုခင်းဘာခင် လူင်ပွင်ထိုင်;မ့ိုင်;ရ့ုမ်;တုမ် လူဝ်,ပခင် လူင်ပွင်ထိုင်;ထေ;မ့ိုင်းခဝ် ထွမ်းခင်, ဈေ;ယ့ိုင်းဘၢခင်း ခင်,ရ့ိုဝ် တေဂ္ဂခင်;ဂ့ိုင်;လ;၊ ငိုခင်းခဝ်; ဒလ; ဂၢ;ထ့ုဝ်,ထၢ်, တၢ့,ဘၢခင်ထ့ုဝ်;သၢင်; ဂ့ုခင်;မ့ိုင်း။ ယွခင်.ပ့ိုဝ်; ခူဝ်;ဒဂ့;တ့ိုခင်;လၢင်း ဘာခင်မီ;ဒလ;သင်၊ ဘၢခင်မၢဂ်;မီ; ခ့ုင်;ထေ;မ့ိုင်း ဒလ; တ့ိုင်;ဒလ;သင်၊ ဘ့ုင်;တီ;တင်;သဝ်; ခမ်.လိခင်ဂ့ိုခင်ဇၢ့ဒလ;သင် တီ;ထခင်. ထေ;မ့ိုင်း ဒလ; တ့ိုင်;ခ၎်. ထင်,ဘာမ်,ဇင်ဂ်,မ့ိုခင်ဂခင်လ;။ တီ;ခ့ုင်;ပဂ်;ပ့ိုင်ဇ့ုတ်,တဒရ,ခ၎်.ဒတ. လူင်ပွင်ထိုင်; သုခင်ဂၢင် ပွင်သၢင်;ပခင်လ; ရ့ုင်;ပေ့;ဇင်ဂ်,မ့ိုခင်ဂခင်လ;ယူ,ယဝ်.။ ထေ;မ့ိုင်;တေ့,ထေ;မ့ိုင်; ထ်ဂ်,မ်ဂ်,ပခင်ဂခင်ဂျေ့; တေမီ;။ ထခင်.ထၢခင်; ဂၢခင်ရ့ုတ်;ရ့ုဇင်ဂ်,မ့ိုခင်ဂခင်ခ၎်. မ့ိုင်;ခ့ုင်;တင်; မ့ိုင်;ခ့ုင်; တေဘာမ်,မ့ိုခင်ဂခင်လ;။

➔ ငိုခင်းခဝ်;သုခင်,တူဝ်ဂျေ့,လ့ုဂျေ့,ခခေ်.
ပ့ိုင်းဒခေထ်ီင်; လွင်;ထဂ်;ဒဇဒခေ ငိုခင်းခဝ်;ရ့ုခင်းခ့ုင်;ဂျေ့။ ခ၎်.ဘာမ်,ပွင်,ဝၢ; ရ့ုခင်း;ရ့ုးဂျေ့ တေမီ;ငိုခင်းခဝ်; ခမ်လ့ိုင်.ခ၎် တေ.တေ.။ ခ၎်.ရ့ုလ;ပ်ခ် လ;ထဂ်;ဒဇငိုခင်းခဝ်; တၢ့ပွတ်;တွခင်; မ့ိုင်;ခ၎်.သေ ခပ်.သွခင်,ဝၢ; ရ့ုခင်းခ့ုင်;ဂျေ့ ဇတ်.ဇင်ဂ်; လ;ဂၢ;ရ့ုဝ်ခ၎်ရ့ုလ;။

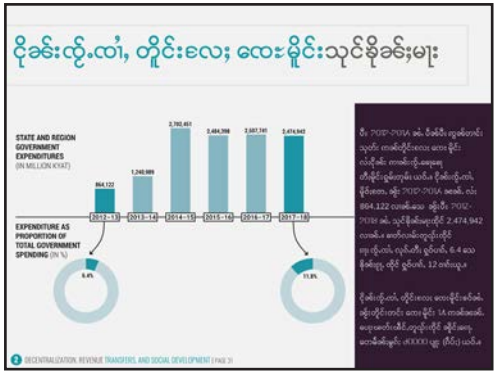

PAGE 31

- ပီဘာခင်ငိုခန်း 2012-13 ခဇံ. ပီခင်ပီဘာခင် ဧရေးမြေိုင်း ဒေသ၊ တိုင်းခဝ် ဧတ,မီးများ သီခန်းမၢ် ငိုခန်းလံ၊ငိုခန်းထၢ်, ရှင်းဇွင်မခန်း ဘာခင်ဏီဂ်,ဘွဂ်, တီ၊မိုင်းရှုမ်၊တုမ်များခခေ်.။ ငိုခန်းထွ့်.ထၢ်,ခဇံ. ခမ်ခိုခန်း၊များတိဂ်းတိဂ်း၊ ခင့်းပီ 2012-13 မိုဝ်၊ဧတ,ခခေ်. မီးငိုခန်းမၢခန်; 864,122 လၢခန်.သေ မိုဝ်၊ပီ 2017-18 ခဇံ. မီးများ ငိုခန်းမၢခန်; 2,474,942 လၢခန်.ယူ,ယဝ်.။ ပေး၊ဘဝ်ငိုခန်းထွ့်.ထၢ်, လူင်ပွင်ထိုင်; တင်းမူတ်းတူလ့်ုးခဇံထိုင် လုဂ်.တီ; 6.4 ဝၢဂ်;ခိုခန်း၊များထိုင် 12 ဝၢဂ်;ခခေ်.ယဝ်.။
- ပေး၊ခပေ်.ဇတော်.ဇဒ်ုင်; ခင့်းဧေ၊မိုင်း ဧလ; တိုင်း 14 ဘာခင်ခဇံထိုင် လူင်ပွင်ထိုင်; ဧေ၊မိုင်း ဧလ; တိုင်းခဝ် ထွ့်.ထၢ်,ငိုခန်း တၢ့,ခဇိုင်;ဓၢ့.လ့ဉ် ငိုခန်းမၢခန်; 50,000 ပျုးယူ,ယဝ်.။
- တီ;ဏခန်.ဧေ၊မိုင်း ဧလ; တိုင်းခဇံ. ငိုခန်းထွ့်.ထၢ်, ခမ်ခိုခန်း၊များ၊ဧလ; မိုခန်တင်း တိုဝ်းရ်ီတ်းလံ; ရ့်;ခူပ်းဒၢမ်,ဘခန်တင်း တၢင်းလူဝ်,ဂှခန်းမိုင်းယဝ်.။
- ငိုခန်းထွ့်.ထၢ်, ခမ်ခိုခန်း၊များသေတၢ့ ပေး၊တီဂ်;တူလ့်ုး ဘာခ်ဏခန်. ဧေ၊မိုင်း ဧလ; တိုင်း လံ;ထွ့်.ထၢ်, ဧလ;တင်း ဘာခ်လူင်ပွင်ထိုင်;ထွ့်.ထၢ်, တင်းမူတ်း ခဇံထိုင် ဘာမ်,မီးခမ်ဓၢ;ရ့ိုဝ်။

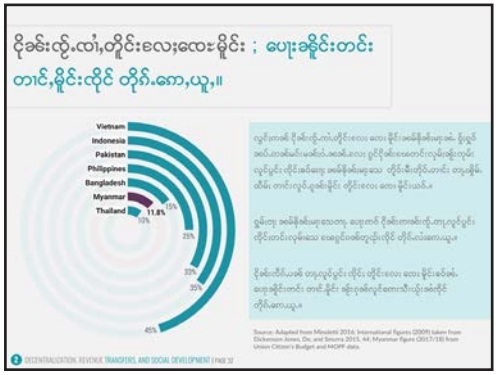

PAGE 32

- ပခ်ဇူ;ခဝ်;ရှမ်;ခဝ် ထတ်းသၢင်တူလ့်ုး ခ်ီပ်းလ့ိုခန်;ထ့ိုဝ်းခဇံ. ဘွခ်တၢင်းဧလ;။ ပ့ိုင်ယ့်,မခန်း ရ့်;တီ်ဂ်;တူလ့်ုး မ့ိုင်းမၢခန်; တင်းတၢင်,ဝၢခန်;တၢင်,မ့ိုင်းဧလ;။
- လၢတ်;ဧခ ခၢ;လမ်,လွင်; ခင့်းလွဂ်;သီခ်ီဝ်ခခေ်.ဧလ;။
- ငိုခန်းထွ့်.ထၢ်, လူင်ပွင်ထိုင်; ဧေ၊မိုင်း ဧလ; တိုင်းခဇံ. ပေး၊တီဂ်;တင်း မ့ိုင်းဓော်သျုး ဘမ်;ပၢ;ခမ်ခဇံထိုင် ယွမ်းဓော,ခမ်လ့ိုဝ်ပ့ိုခန်;တေ.တေ.။ မ့ိုင်းထ့ိုဝ်းဘာခ် ဘာမ်,ထ့ိုင်;မ့ိုင်းဇ့ီတ်,တဧရ, ထ့ိုင်.ခင်ုင်, ဝ်ီတ်.ခမ်;ခဝ် ယင်းပခ်ဧေ၊မ့ိုင်;ခဝ် ထွ့်.ထၢ်,ရှင်;ရှုလ့်ုးခမ်လ့ိုဝ်တေ.တေ.ရှခ်,ယဝ်.။ တီ;မ့ိုင်;ဧခ,ခခေ်. ယင်;ခမ်လ့ိုဝ် မ့ိုင်းမၢခန်; မွဂ်; 45 ဝၢဂ်;ရှခ်,ယဝ်.။

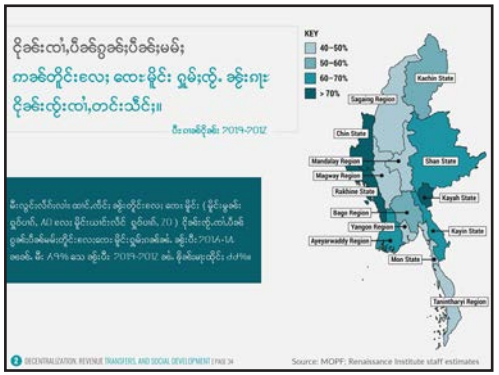

PAGE 34

- ထွ့်.ထၢ်,ငိုခန်းပီခ်ရှခန်;ယ့်,। ဘာခ်မီ်င်,ဘွဂ်,များ ခင့်းငိုခန်းထွ့်.ထၢ်, ဒ့ုင်ဧေ၊မိုင်း ဧလ; တိုင်း၊ ခဇံ.ရှၢမ်.ပ့ိုင်;ဘခ်ဝ်. (တီ;ဧေ၊မိုင်းမွခန်း 40 ဝၢဂ်;၊ တီ;မ့ိုင်းယၢင်းလီ်င် 70 ဝၢဂ်;)
- ဘိုင်ခ့ိုဝ် ခၢ;မုခန်း သီခန်;မၢ်ငိုခန်းလံ;ငိုခန်းထၢ်, ပီ်င်;ခင်ုင်,လံ;ရှပ်.ဝ်.ခခေ်.သေ လံ;ရှ.ဝၢ; လူင်ပွင်ထိုင်; ဧေ၊မိုင်းခဝ် တိုဝ်းလူင်းတိုခန်း တီ;ခူင်းသၢင်;ပ့ိုခ်.ထၢခ် ခမ်လ့ိုဝ်သေ လူင်ပွင်ထိုင်; တိုင်းခဝ်။
- တီ;ခၢ;လိခ် လ့ိုဝ်းယၢမ်;ပ်ခ်သ့ိုဂ်;ပ်ခ်သ့ိုဝ် လ့ိုဝ်းခခေ်. ယင်;တ့ိုဝ်းလူဝ်,ထ်ီင်; တၢ့,လူင်းတိုခန်း ယ့်,ယ့်,ခမ်ခမ် ယွခ်.ပ့ိုဝ်;ဝၢ; ဏ်မ်မ့ိုဝ်;ပူခ်.မၢ; လၢ်လၢ်သိပ်;ပီ ယင်;ဘာမ်,မီး ဘၢခ်လူင်းတိုခန်းသင် တေ.တေ.တ့ိုဝ်,တ့ိုဝ်,။

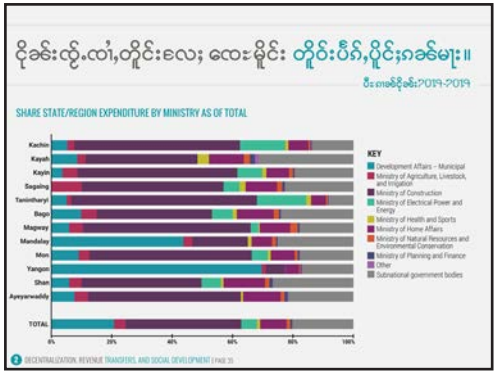

PAGE 35

- ➔ ပြိုင်းဒေ ငိုခင်းထွက်ထေ, ထာခင်ဇွင်းလှုင်ဈာခင်ကျေ,သာင်း ဒေး ငိုခင်းထွက်ထေ, လှုင်ပွင်ထိုင်း ထေးမြိုင်း ဒေး တိုင်းခဝ်ဒေး။ ပြိုင်းဒေပေး ငိုခင်းထွက်ထေ, ထုမ်းဝ်င်းမှုခင်းဂှုခင်းဂိုခင်း တီးယာခင်,ဂှင်, ဒေး မာခင်းတလေး ဒေး။
- ➔ ထတ်သာင်တူလှ်း လိဂ်ခုခွင်းခ်ပ်းလှိုခင်, ဈာခ်တာမ်းဂခင်ဝ်ံခေခ်ံသေ ပြိုင်းဒေ ဓျေးလမ်,လွင်းမခင်း ဂမ်းဇွင်း။
  - ■ တာင်းခမ်ငိုခင်း ဈာခ်ထာခ်ဇွင်းလှုင် ဈာခ်ကျေ,သာင်း ထွက်ထေ,ခခ်ံ ဂမ်းခမ် ပ်ခ် တျ,သ်ခင်းတာင်းလှုင်ဘျ,ဂ် ဒေး ခှုဝ်၊ ခ်ွန်းမီး 54 % ခွင်ငိုခင်းထွက်ထေ, လှုင်ပွင်ထိုင်း ထေးမြိုင်း ဒေး တိုင်း ဂှုမ်းဈခ်တင်းတင်းသ်င်း ခင်ွင်ပီဈာခ်ငိုခင်း 2013-14 ဒေး 38 ဝ၊ဂ်; ခင်ွင်ပီ 2016-17။
  - ■ ငိုခင်းထွက်ထေ, တျ,ဇှ်ုးဇှျ, တီးဃခ်ံထေးမြိုင်း/တိုင်းခခ်ံ မြိုဝ်ုးပီ 2013-14 ဈာမ်,မီးသေပ်ဂ်ံသေ မြိုဝ်ုးပီ 2016-17 မီးမျး 5% တီ; 12 ထေးမြိုင်း/တိုင်း၊ 16% တီ;တိုင်းတချေဝ်းသီ။

PAGE 36

- ➔ ပ1:ဒခ ဓျေးမုခ်ုင်းတာင်,ဈာခ် ခ်ွင်ခ်ပ်းလှိုခ်ုင်ဒလ;။
- ➔ ငိုခ်ုင်ဈာခ်လှုင်ပွင်ထိုင်; ထေးမြိုင်:/တိုင်: ထွ0.ထေ1,ခခ်ံ. လုဂ်.တီ; 9 % ခမ်ခ်ိုခ်ုင်;မျးခမ်လှိုဝ် 20 % ခ်ွင်ငိုခ်ုင်:ထွ0.ထေ1, လှုင်ပွင်ထိုင်;ထေးမြိုင်:/တိုင်: ဂှုမ်;ဈခ်ဝ0.တင်:မှုတ်:။
- ➔ ဈာခ်ထွ0.ထေ1, ထိုဝ0:ခခ်ံ. လုမ်:လှုင်ပွင်ထိုင်; ထေးမြိုင်:/တိုင်:ခဝ0 ခ်ခ်,တီမ်;ဝ0.ထျ;သေ သင်လှုဝ0,မျးဈေ; ဈာဝ0ငိုခ်ုင်:ဂှင်ဈာင်ဂှုခ်ုင်:မြိုင်: တိုဝ0:ထွ0.ထေ1,လ1:ယှ,။ ထွ0.တိုဝ0: ငိုခ်ုင်:ဂှင်ဈာင် ထိုဝ0:ခခ်ံသေ လှုင်ပွင်ထိုင်; ထေးမြိုင်:/တိုင်: ထွ0.တိုဝ0:လ1; ဈာ1,ချ1, ခ်ုဝ0ချ1;ဈာခ်ဝတင်:ခမ်ခ် ဥ1ခ်;ဥ1ခ်;ခ1ခ်ုခ်ုခ်ုခ် ခမ်လှိုဝ0 ဈာခ်ထျခ်,ဝ0.ခခ်ခ်.ဥခ်,။ တှုဝ0ယျခ်,မခ်ုခ်: ပျေးတူလှ်: တီ;တိုင်:ပဥ1ဝ0:ခခ် 70 % ခ်ွင်:သ်ခ်ုခ်:မ1ငိုခ်ုခ်:လ1;ငိုခ်ုခ်:ထျ1, လှုင်ပွင်ထိုင်; ဈာခ်ဇမ်ြိုမ်.ထ်ိမ်ထ်ိုင်; ဒေး; 17 % ခ်ွင်:သ်ခ်ုခ်:မ1ငိုခ်ုခ်:လ1;ငိုခ်ုခ်:ထျ1, ဂှုမ်;သ်ခ်ုခ်:ခခ်ံ. ထွ0.တိုဝ0: တျ,ဈာခ်ကျေ,သာင်; ဇှ1။ ဂှ2ုင်;မြိုင် ဒေး; ဈာခ်ဇုဂ်,သွမ်;။

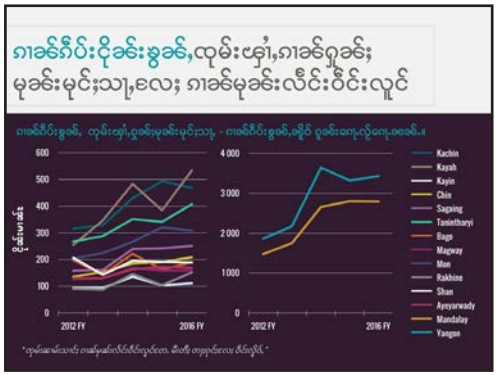

PAGE 38

- ➔ ပြိုင်းဒခ လှင်;ပ်ဂ်,ပြိုင်; ခ်ွင်: vertical axis တီ;ခ်ပ်:ဂ1ုင်; တီ;ခခ်ိုင်; ဒေ; ခ်ပ်:ခခ်ိုင်; တီ;သွင်။ တျ,ယာခ်,ဂှင်, တင်:မာခ်:တလေ:ဒတ. လ1:ထ0ဂ်,ဒခ0ဝ0.ဈျ1ဈျ1, ယွခ်.မီ:ဂှုခ်:ယှ,သဝ0: ခ်ွင်:ခ1:ခ်ွင်:ဝ0င်: ခမ်ဝ0.သေ ငိုခ်ုခ်:ခဝ0;လှုင်ပွင်ထိုင်;ခဝ0ကျေ; ခမ်ဂ0ုင်:ခခ်.ယဝ0.။
- ➔ ထေ;မြိုင်:ခာင်ကျေ; သှင်ဝ0.လှိုဝ0 တာင်,ထေ;မြိုင်:/တိုင်: တေ.တေ.ခင်,ဂဝ0,ယဝ0.။ တီ;တေ. ဝ0င်:မျိတ်.ဂျီ:ချ1: မီ:လှုမ်:မှ0.လုမ်:ဈာခ်မုခ်ုခ်:လ0င်: ဈာခ်ဂှုခ်:တင်:ခမ်ိ ဂ1.ထဂ်:သေ မီ:ခမ်.ဂတ်.သှင်။
- ➔ တ0ဂ်;ခ1ုခ်ုင်:တူလှ်: ထေ;မြိုင်: ဒေ; တိုင်: လှိုဝ0:ဂ်ပ်:ခွခ်,လ1;ခမ်လှိုဝ0ပ1ုခ်ုခ်; တင်: ကော,လှိုဝ0ပ1ုခ်ုခ်;ဒေ;။

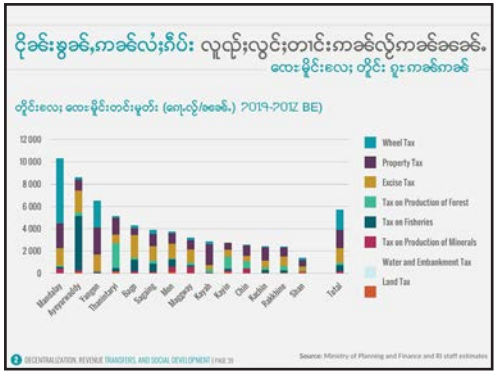

PAGE 39

➔ ပ၊်းဒခ ခင်,ဓေ့းမုခ်း ကာခ်ပေ့းခ့င်းခ်ီပ်းလ့ိုခ်ုးသေ ပ့ိုင်းဒခ လ၊်းတာင်းကာခ်တေဂ်ီပ်းမွခ်,လ၊်; လ၊်လ၊်မ်ီဝ်း တီ့းရှုခ်ုးဓေ့,တေ့,ဓေ့,ခခေ.။

➔ တ်ီဂ်ုးခ့ိုင်ုးတ့ုလ့ုံ: လ၊်းကာခ်တေဂ်ီပ်းလ၊်;ဓော,လ့ိုဝ်ပ့ိုခ်; ဒလ; ခမ်လ့ိုဝ်ပ့ိုခ်;။ ပ့ိုင်းဒခ ဓေ့းပ့ိုတ်,တီ့းပွင်, ပ့းတ့ုင်;ခ၊်.ဇင်ုင်;

- ဒွခ်,ရ့ှေ့းလ့ုတ်.ခ၊်. ဂ်ီပ်းကဝ်တီ; ရှုခ်ုးရ့ှေ့းလ့ုတ်.- ထ့ိုဝ်းလ့ုင်းမ၊်ဇ၊ေင်ဝ်. တ့ေ,ခပ်းဂ့း ကမ်,ခခေ် လ့ုတ်.ခ့ိုင်;။
- ဒွခ်,ရ့ှိုခ်ုးယေးတီ့းလိခ်ခ၊်. လ့ုင်ပွင်ထ့ိုင်; ဂ်ီပ်းကဝ် မ့ိုဝ်;ခ၊်ရ့ှိုခ်ုးခ၊်တီ့းလိခ်။ လ့ုင်ပွင်ထ့ိုင်; ခ၊်. တ့ိုခ်ုးမ့ီးသုခ်,ဂ်ီပ်းဒွခ်, ဂ်ီဝ်,ဂပ်း ဂ၊ခ်ရ့ှ်တ်းသ၊င်;ထွမ်း ရ့ှိုခ်ုးယေး ဒလ; တီ့းလိခ် ခယ်ဝ်.။ တီ့းမ့ိုင်းမ၊ခ်;ဒတ. ထခ်.ထုမ်းဝ်င်းမ့ုခ်ုးရ့ှုခ်ုးဉ့ိ ခ်ုးခဝ် ဂ်ီပ်းကဝ် ဒွခ်,ရ့ှိုခ်ုးယေး ဒလ; တီ့းလိခ်။ ပေ့းတေဂ်ီပ်းဓေ့; ဟ့ိုင်ခ့ိုဝ်ဂ၊ုးခခ် ရ့ှိုခ်ုးယေးတီ့းလိခ်ခခေ.သေ ခပ်.သွခ်,ဂ်ီပ်းကဝ်။ ဒွခ်,ကာခ်ဂ်ီပ်းလ၊်;တီ့းရ့ှဝ်ဓေ့းခ၊်. ပ်ခ်တ့ိုဝ်.တာင်းလီ တ့ေ,ဂ၊ခ်လ်ီဂ်;လ၊်; ဒလ; ဂ၊ခ်ခ့ိုခ်ုး;ယ့ှ,ခခေ.ယဝ်.။

- Exercise tax ခ၊်.ဒတ. ဂ်ီပ်းကဝ်တီ;ဂုခ်,သိခ် မ၊င်မ်ဝ်း ထ့ိုင်.ခင်, လဝ်; ထ့ိုဝ်းခခေ.။
- ဒွခ်,ကာခ်ဂ်ီပ်း ခ့ိုဝ်ဂ၊ခ်ရ့ှ်တ်းဟွဂ်,ဒူဝ်းခ့င်းပ့,မ်.ခ၊်. ပ်ခ်ဒွခ်,ကာခ် လ့ုင်ပွင်ထ့ိုင်; ထေးမ့ိုင်း/တ့ိုင်း ဂ်ီပ်းကဝ်ခ့ိုဝ်ခမ်,ပခ,ီ, ဂ၊ခ်မ်.ခဝ်။
- ဒွခ်,ဂ၊ခ်ပ့ ခ၊်. မ်ဝ်းကာခ် လ့ုင်ပွင်ထ့ိုင်; ထေးမ့ိုင်း/တ့ိုင်းခဝ် ဂ်ီပ်းကဝ် တီ့းရှုခ်ုးထ့ိုဝ်း မီ:ဝ့ှ်ဝ်,ထိခ်တီ.ပ့ကဝ်ပ့ခခေ.။
- ဒွခ်,ရ့ှ်တ်းဟွဂ်,ဒူဝ်းဒဂ့ုးခ၊်. ပ်ခ်ဒွခ်,ရ့ှ်တ်းဟွဂ်,ရ့ုခ်,သိခ်ယဝ်.။
- ဒွခ်,ခမ်. ဒလ; ဒွခ်,တ်ီခ်; ခ၊်. ပ်ခ်ဒွခ်,ထ့,ကာခ်ဂ်ီပ်းကဝ် တီ့းရ့ှုဝ်ရ့ှိုခ်ုး ဒလ; ဂ၊ခ်မ၊ဂ်;မီ: ထ့ိုဝ်းထ့ှ.တ့ိုဝ်းခမ်.။
- ဒွခ်,လိခ်ခ၊်. ပ်ခ်ဒွခ်,ကာခ်ဂ်ီပ်းကဝ် တီ့းထဝ်;လိခ်၊ ပ့ိုင်ယ့ှ,မခ်း ဂ်ီပ်းကဝ်တီ့းလိခ် မ၊ဂ်;မီ: ဒလ; တီ့းလိခ် ထ့ိုဝ်းရ့ှ်တ်းဂ၊ခ်လ၊်;တေ.တေ.။

➔ တီ့းခ့ိုင်;တင်းတီ့းခ့ိုင်; ရ့ှုဝ်ဓေ့; တ့ေ,တေဂ်ီပ်းကဝ်ခ၊်. တေကမ်,မ့ိုခ်ဂခ်လ၊်;တေ.တေ.။ တ့ုဝ်ယ၊င်,- တီ့းတ့ိုင်းဓော,ယ့ေ,ဝတီ,သမ်. လ၊်;ဒွခ်,ဂ၊ခ်ပ့ ခမ်လ့ိုဝ်တ၊င်,မ်ီဝ်းသေ၊ တီ့းတ့ိုင်းမ၊ခ်းတလေးဒတ. လ၊်;ဒွခ်,ရ့ှေ့းလ့ုတ်. ခမ်လ့ိုဝ်ပ့ိုခ်;ယဝ်.။

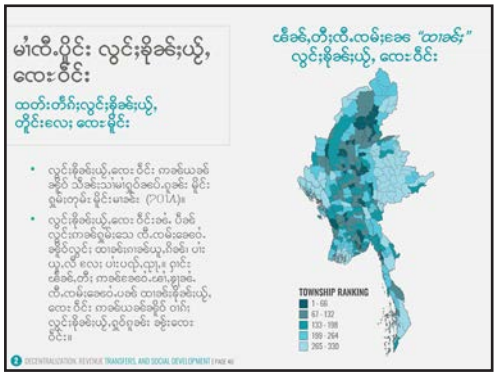

PAGE 40

➔ တ့ုဝ်ခမ်: (Index) လွင်;မုခ်;လ်ီင်:ထေ;ဝ်င်: ခ့င်:သ်ီခ်;မ၊်ရ့ှုဝ်ခပ်.ရ့ှုခ်: 2014 ခ၊်. ဇီ.ထမ်;ဒခလ၊်; ပ့ိုင်ယ့ှ,သဝ်:ရ့ှုခ်: (ခ့ှုဝ်:ခ့ွင်ခ;ရ့ှိုခ်:၊ ဝဝ်:လ၊်:ခ;ရ့ှိုခ်:)၊ ပ၊်းယ့ှ,လီ ဒလ;တင်: ပ၊်းပလ့်,လ့ုတ့,။

➔ တ့ုဝ်ခမ်:လွင်;မုခ်;လ်ီင်:ထေ;ဝ်င်: ဒလ; ဂ်ိင်,ထေ;ဝ်င်: ခ၊်. ခပ်.သွခ်,ဇတ်.ဇ်ခ်ုင်; ထွမ်:တ့ုဝ်ခမ်:ဟွခ်, သ၊မ်သ်ီခ်-

- တ့ုဝ်ခမ်:ဟွခ်, ကာခ်ဇ်ခ်ုင်;ဒခ ထခ်.ထ၊ခ်;ယ့ှ,သဝ်:ရ့ှုခ်:၊ တေဂ့ိုဂ်:ပ၊ုးထွမ်: တ့ုဝ်ခပ်.ထ့ိုဝ်:ကာခ်ဇ်ခ်ုင်;ဒခ လ၊်းယ့ှ,သဝ်:ခ;ရ့ှိုခ်:ဒလ; ခ့ုဝ်:ခ့ွင်ကာခ်ခဝ်မီ:ခခေ.။
- တ့ုဝ်ခမ်:ဟွခ်, ကာခ်ဇ်ခ်ုင်;ဒခ ပ၊်းယ့ှ,လီ၊ လွင်;လုဂ်;ဟွခ်,လ်ီဂ်.လ်ီင်ခဝ် တ၊်၊ လွင်;ရ့ှုခ်:ထဝ်;ရ့ှုခ်:ဒဂ,ခမ်ရ့ှိုဝ်ဓော,။
- တ့ုဝ်ခမ်:ဟွခ်, ကာခ်ဇ်ခ်ုင်;ဒခ ပ၊်းပလ့်,လ့ုတ့,၊ တီ့းခ၊်.တေပ့ုးသီ,တ့ွခ်;- တ၊င်:ခမ်ရ့ှုခ်: ကာခ်မ့ေ့လိဂ်;လ၊်း၊ တ၊င်:ခမ်လုဂ်;ဟွခ်, မ့ုးကာ၊ပ်;ရ့ှုင်:ရ့ှ်ခ်:၊ တ၊င်:ခမ်ဝ် လုဂ်;ဟွခ်, လ၊်;ခ့ိုခ်; ရ့ှုင်:ရ့ှ်ခ်:ထခ်.ဟွခ်,၊ ထခ်.ဂ၊င် ထ့ိုဝ်:ခ၊်.။

➔ ဇ်ခ်,တီ; ကာခ်မီ:တီ;ဇ၊်,ခ့ုခခေ.။ ဒခဝ်.။ ထေ;ဝ်င်: ခ့င်:မ့ိုင်:မ၊ခ်; ခပ်.ယ်ဂခ်ဝ်.။ ထွမ်:ခင်, တ့ုဝ်ခမ်:လွင်;မုခ်;လ်ီင်:ထေ;ဝ်င်: ခခေ.။

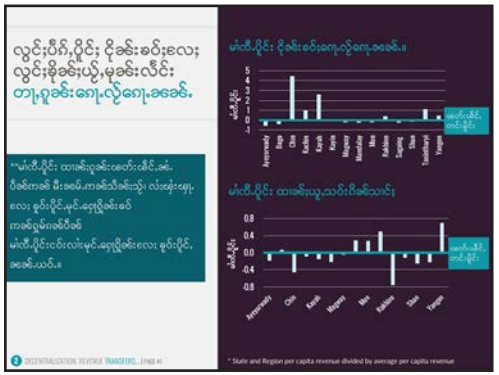

PAGE 41

- ➔ ပိုင်းဧခဧဝျ ; တူဝ်ခမ်ိ ; ငိုခင်းခဝ်;သုခ်,တူဝ်ဂှုခ်ိ;ဂျေ့လ့ဂျေ့ခခေခ်. ကာဝ်ငိုခင်းခဝ်;ဧလ;မ့ိုင်ိ;/တ့ိုင်ိ; တင်;ဝ်.သေ ကာဝ်တူဝ်ဇတော်.ဇခ်ိင်; ; ငိုခင်းခဝ်;ဧလ;မ့ိုင်ိ;/တ့ိုင်ိ; မျုးလီ်ာ်,သေ လဲ့;မျုးယဝ်.။
- ➔ ပိုင်းဧခ ခ့ုင်ိးလာ်ိးလီ်င် တူဝ်ခမ်ိးပ့ိုင်ယူ,သဝ်ိးခ.ံ. ပျုးဝ်.ံ. တူဝ်ခပေ်. ကာခ်ဧ.ဧဝမ်;ဧခ ဝ်ိးလၢ်ိးခ;ုရှ့ိုခ်ိးတျ့ယေ; ; ;

PAGE 43

➔ လွင်နှပိခင်,ပိုင်မူခင်.ဧမး ဈေးခင်ဇွင်းငမ်း မိုင်းမၢခင်, ဈာခင်လံ,လီပ်,ရှိခင်းတူလှ:လွမ်း ခင်ွးဆၢဝ်းတၢင်းရှၢ့ပီခဲ. ခ့ဉ်မိုခင်ဈာခင်တင်: လီခ်ာ်,မ်ိုလ်,ပ်ိုမ်ိ ,ပခင် တၢင်းတ့ဉ်။ ထေ:မိုင်း/တ့ိုင်:ခဝ်ခဲ. ပ့ိုင်ယ့ဉ်,မခင်: လံ,လ့ဉ်ယ့ဉ်, ငိုခင်းတ့ဉ်:တ့ိုခင်းလၢင်: ဈာခင်ထခင်.မ့ိုင်:ရ့ုမ်,တုမ် တေဈူခင်:ဈာပ်,ပခင်ခဝ်ခခေခ်.ရ့ုလှ:။ ရ့ုင်,ဈာခင်ထခင်.ထေ:မ့ိုင်:/တ့ိုင်: ဧလ, SOEs ခဝ် တၢင်တူဝ် ထၢခင်ဇွင်:လှင် ထခင်.မ့ိုင်:ရ့ုမ်,တုမ်ခဝ်။

➔ မုဂ်.လုမ်:ဈာခင်မုခင်:လ်ိင်: (DAOs) ဈာမ်,ခခေခ် လုမ်:ဝ်ိင်:မူခင်:ရ့ုခင်:ဂ့ိုခင်:ခဝ် ထုဂ်,လီသၢခင်ခတ်: လၢ်:ခခဲ.သေ ထုဂ်,လီ လူတ်:ယွမ်:ပ်ိတ်, လွင်:သုခင်ဈာင်ယိပ်:ဈမ်၊ ထုဂ်,လီမီ: သ်ိခင်:မၢ် ငိုခင်:လ,ုခ်ိခင်:ထၢ, ဈာခင်လ်ိဂ်.လ်ိဂ်.ဈွခင်, ထ့ိုဝ်:ခခဲ.။

➔ လၢ်ပၢ့လၢ်ဇၢ်, ဈွခင်ဈခင်ပခင်တၢင်:ခ်ုးထ့ဉ်ဝၢ့ တၢ့ဧဇမ်ိင်,ပခင် သုခင်,ရ့ိတ်:သၢင်: (deconcentration) ရ့ုလှ:၊ ဈာမ်,ထ့ဉ်: လွင်:လှတ်:ယွမ်: သုခင်ဈာင်ယိပ်:ဈမ်။ ခခဲ.ဈာမ်,ပ့ဉ်,ဝၢ့ ဈာမ်,ထုဂ်,လီယွမ်:ရ့ပ်. လၢ်:တၢင်:ဇၢ်,လင်ခခဲ.။ တၢင်:ယၢင်: လမ်,လ့ဉ်: ပ့ိုဝ်:တၢ့,တေမူခင်.ဧမး:လ,ုလ့ိုဂ်.လ့ိုဂ်.လမ်,လမ်, မ့ိုဝ်:ခ:ၢ့ထၢ့ပၢ်မၢ့။ ယ့ူ,တီ:မုဂ်.လုမ်:သုခင်ဈာင်ခဝ် ပ့ဉ်,ဇ:ၢ့မ့ပ်:ဈူခင်:ပခင် တီ:မုဂ်.လုမ်:ထခင်.ထေ:မ့ိုင်:/တ့ိုင်: ရ့ၢ,လ့ဉ်:လ့ဉ်:။ တေပူဂ်:ပ့ဉ်ပခင်လ,ုခ် ခမ်.ဈတ်. လူင်ပ့ဉ်ထ့ိုင်: ထခင်.တၢင်:တ့ဉ်:သုတ်:သုတ်:ခဝ်။

➔ ခင်ွး:ခဂ်.ဈာခင်ခခဲ.၊ လူင်ပ့ဉ်ထ့ိုင်: ထေ:မ့ိုင်:/တ့ိုင်:၊ ဇူ:လမ်,လ့ဉ်: ခင်ွး:တူင်,တၢင်, ခဝ်ထ့ိုဝ်:ခခဲ. တေဂ့ခင်ထ့ိုင်မၢ့ လ့ဉ်:ခဝ်လ,ုခ်:ခဝ်:ပၢ့:မၢ့ခမ်ခင်ွး:ခ:ၢ့ခၢ်ခ် ဈာခင်လုဂ်.တီ:သုခင်ဈာင် ဈူခင်:ပခင် တၢင်:တ့ဉ်:ခခေခ်.။

➔ ရ့ုလှ:ဈၢ့ ထ့ဉ်,ခဂ်.ဈာခင်ခခဲ. တေရ့ိတ်:ဈွဂ်,ပခင်လ,ုခ် ပ့ိုင်ရ့ိတ်:ဈာခင်မီ:ရ့ိင်:သေ မေ့ဂ့ပ်.ဈာဝ် ပုခင်:ဇ့ခင်:ခခေခ်.ရ့ိုဝ် ဈာခ်ဝၢ့:ခခေခ်.ဧတ. ဈာမ်,ဧခေ.ခ့ခင်:။ ထ့ိုဝ်:ခခဲ. ဇၢခခ်,ဈာဝ် လ့ဉ်:သုခင်ဈာင်ပ့ဉ်,ဇ:ၢ့ပခင် ဈာ့,ခ:ၢ့,တ်ိပ်:တတ်: လီလီဇၢမ်:ဇၢမ်:ထင်, တေပ်ိခင်မၢ့:လ,ုခ်:။

ထ့ိုမ်:ခင်,ခခဲ.ခခဲ.၊ လ့ဉ်:သုခင်ဈာင်,ဈူခင်:ပခင်ပုခင်:ဇ့ခင်: တီ:ထခခ်.တ့ဉ်:ခခဲ. ထုဂ်,လီဝ့ူခခ်. တၢ့,တၢင်:ယၢင်: ဈမ်:ဈွခင်တၢင်:သုတ်: တီ:သ်ိခင်:တၢင်:မၢခ်,မ်ိခင်:ခခေခ်.။

PAGE 46

➔ မ့ိုဝ်:ဇ့ဉ:ခ၀ဲ:ရ့ုမ်:ခ၀ဲ လုမ်,ထေ:ဂခ်ခခေခ်. ရ့ုံ:ခ၀ဲ ထတ်:သၢင်တူလ:လွမ်: ခ်ိပ်:လ့ိုခ်: တူ၀ဲ:ဇတ်.ဇ်ိင်: လွင်:ဂၢခ်မုခ်:လ်ိင်: ဧလ: ငိုခင်:ခ၀ဲ: တ်ိ:ခၢ:လ,ုခ်:။

➔ ယ၀ဲ.ဈၢ: ဈ၀ဲဈၢ:ထၢမ်ခ၀ဲ. ဧတ,ပၢင်ဈုပ်,ဈူ၀ဲ:ဧလ:။ ဂၢခ်လ့ုတ်:ယွမ်: လွင်:သုခင်ဈၢင် ယိပ်:ဈမ်ခခေခ်. ထ့င်,တေထ့ိုင်လ,ုခ် လွင်:ခ့ိုခ်:ယ့ဉ်,မ့ဉ်,သုင် ဈာခ်ပ်ိဂ်,ပ့ိုင်:ဂခ်ခခေခ်.ထ်ိင်:ယူ,ရ့ိုဝ်။ တၢ့,တေခ့ိုခ်:ယ့ဉ်, မုခ်:လ်ိင်:မၢ: ခင်,ဇ၀ဲ:ဂ၀ဲ,ခ့ဉ်:လ,ုခ်ခ၀ဲ. တေလ,ုခ်ိတ်:သင်လၢ်လၢ်။

တွဲခင်း ၄

ပိုင်ဂါခင်ငုံခင်းလေ၊ဇုန်တော်,တဒရ,ဒလ;
ဂါခင်ရှိတ်း၌;ဘွခင်းရှိုင်;ဇင်,ပိုင်း

➔ တွဲခင်းခဲ့ တေသိုပ်,မိုတ်;ပခင်
တၢင်းဝူခင်.လွခင်.မွခင်း ခွင်ဂါခင်ငုံခင်းတွင်:
ပိုင်ဇုန်တော်,တဒရ, ဂ်ဝ်,ဂပ်: တၢ့,ဇင်,မိုခင်ဂခင်

PAGE 49

➔ သိုပ်,မိုတ်ုးပခင် ဓေးုဥာမ်းမ့်,ဧလး;

- ■ လွင်ုးဇင်,ပ်င်းဘခင် (EQUALITY): ဝ0်းလၢ်ုးဘာခင်ဇင်,ပ်င်းဘခင်၊ ပ္ပိုင်ယ့်,မခင်ုး တေလ်ုးဇင်,ပ်င်းဘခင် တီ; ဏခင်.ထၢခင်ုး၊ သုခင်,လ်ုးသုခင်,ပ်ခင် ဧလ; တ့ိ0.တၢင်ုး။
- ■ လွင်ုးဇင်,မ့ိုခင်ဘခင် (EQUITY): မ့ိုဝ0်ုးတေဇင်,ပ်င်းဘခင်ဓေ; တေလ်ုးလွမ်ုးထမ်ုး တေဘာမ်,လ်ုးလွမ်ုးပၢ;လွမ်ုးဇၢ်,။
- ■ ဝ့ိုခင်ုးပခင် တၢ;ဇင်,ပ်င်းဘခင် (EQUALIZATION PAYMENTS): ဝ့ိုခင်ုးဘခင် လူင်ပွင်ဝ့ိုင်; သုခင်ဘၢင် ဘူခင်ုးပခင် တီ;လူင်ပွင်ဝ့ိုင်; ဏေ;မ့ိုင်ုး၊ ယ့ိုင်ုးဘၢခင်ုး တၢ;ဇ့ိုမ်.ထီမ်ပခင် တီ;ဘခင်ဘမ်,ဇင်,ပ်င်းဘခင်ခခင်.။
- ■ ခမ်.တွခင်ုးလွခင်.ဘ်ခင် တီ;ဘၢခင်ဝ့ိုခင်ုးတွင်ုး (NET FISCAL BENEFITS): လွင်ုးပ်ဘ်,ပ့ိုင်ုးဘခင် ဇွခင်ုးပၢင်ုး ဘူခင်ုးဓေ;လ့ဓေ;ခခင်. လ်ုးဂၢပ်. ဧလ; ဝ့ိုခင်ုးမ့ခင်, ဘခင်ဘူခင်ုးဓေ;လ့ဓေ;ခခင်. လ်ုးသ့ဲ,မ့ခင်,။
- ■ ဝ့ိုခင်ုးခ0်ုးဘခင်ဧဇမ်ဇ်,ဘခင် (REVENUE SHARING): ထွခင်ဘဝ် ခင့်ုးဝ့ိုခင်ုးမ့ခင်, မ့ိုင်ုးဂ္ဂမ်ုးတုမ် ဘမ်ုးဇွင်ုးသေ ယ့ိုခင်ုးပခင် တီ;လူင်ပွင်ဝ့ိုင်; ဏေ;မ့ိုင်ုး ဧလ; တူင်,တၢင်,။

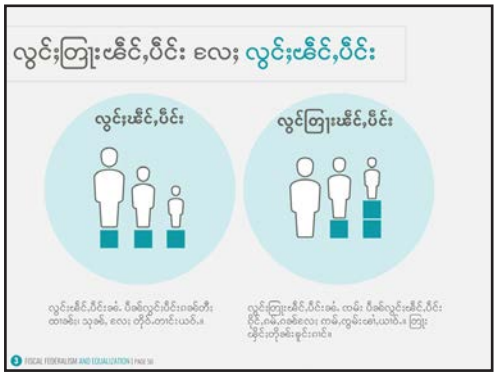

PAGE 50

ပ့ိုင်ုးဧခလ့ိုဝ0်ုးခ0.ဧလ;

➔ လွင်ုးဇင်,ပ်င်းဘခင်ခ0. ပ်ခင် ဝ0်ုးလၢ်ုးဘာခင်ဇင်,ပ်င်းဘခင်၊ ပ့ိုင်ယ့်,မခင်ုး တေလ်ုးဇင်,ပ်င်းဘခင် တီ; ဏခင်.ထၢခင်ုး၊ သုခင်,လ်ုးသုခင်,ပ်ခင် ဧလ; တ့ိ0.တၢင်ုး။

➔ လွင်ုးဇင်,မ့ိုခင်ဘခင်ခ0. မခင်ုးတေဇင်,ပ်င်းလွမ်ုးထမ်ုးသေ တေဘာမ်,လ်ုးလွမ်ုးပၢ;လွမ်ုးဇၢ်,ဘၢ;ဂ့ိုပ်ဘခင်ဝၢ;ခခင်.ယ0်.။

➔ ပ့ိုင်ုးဧခ ခ်ပ်ုးဂ့ၢင်ုးဧလ;။

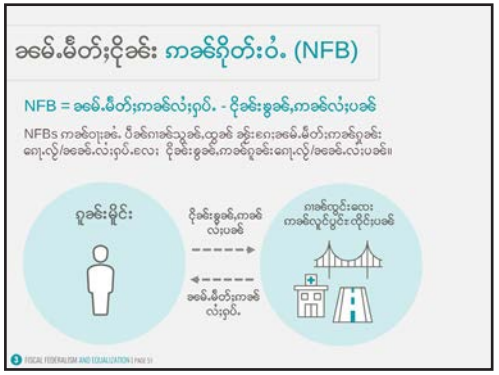

PAGE 51

ခမ်.တွခင်ုးလွခင်.ဘ်ခင် ဘၢခင်ဝ့ိုခင်ုးတွင်ုး (NFB) = ဇွခင်ုးပၢင်ုးဘာခင်လ်ုးဂ့ပ်.–ဝ့ိုခင်ုးဒ့ခင်,ဘာခင်လ်ုးသ့ဲ,

➔ ဓေးုဥာမ်ုးဘာခင်ဝၢ; လွခင်.ဘ်ခင် 'net' ပွင်,ဝၢ; ဂ့ူဝ်ဂ့ူပ်;မခင်ုး။ တၢင်ုးဝ့ူခင်. Ò ခမ်.တွခင်ုး လွခင်.ဘ်ခင် ဘၢခင်ဝ့ိုခင်ုးတွင်ုး Ó (NFBs) ဘာခင်ဝၢ;ခခ်. ဂ့ူဝ်ဂ့ူပ်; ပ်ခင်ဇွခင်ုးပၢင်ုး; ဘာခင်ဂ့ဝ်ုးလ်ုးဂ့ပ်. ခခင်.ယ0်.။ တၢ;တေဂ့ူ;ပွင်,လ်ုး; လ်ုးဂ့ပ်.ဇွခင်ုးပၢင်ုး; ဘာခင်ဝၢ;ခခ်.၊ လၢ်ုးခပ်.ခခ်. လ်ုးမ့ူင်ုးသၢင်ုး;ဝ0်. လွမ်ုးလွင်ုးပ်ဘ်,ပ့ိုင်ုး; ဧဘ;ဘၢင် ဘူခင်ုးခ့ိုင်ုးဓေ; လ်ုးဂ့ပ်.ဇွခင်ုးပၢင်ုး;ဘၢ;ဂ့ိုပ်ဘခင် ဧလ; ဘူခင်ုးခ့ိုင်ုးဓေ; လ်ုးသ့ဲ,ဒ့ခင်,ဘၢ;ဂ့ိုပ်ဘခင် ခင့်ုးခဓ;လိခင်သေဘာခင်ဘာခင်ခခင်.ယ0်.။

➔ ပ့ိုင်ုးဧခ ခ်ပ်ုးဂ့ၢင်ုး; ခင့်ုးခ်ပ်ုးလ့ိုခင်ုး; ဘာခင်ဝၢ; ဒ့ခင်,လ့ိုဝ0်ုးဘာခင် ဘူခင်ုးမ့ိုင်ုးလ်ုးသ့ဲ, ဧလ;တင်ုး ဘၢခင်လ့ဲ;သၢင်ုး; ဘာခင်လူင်ပွင်ဝ့ိုင်; ခပ်.ခ့ိုင်ပခင် တၢ;ဘူခင်ုးမ့ိုင်ုးခခင်.။

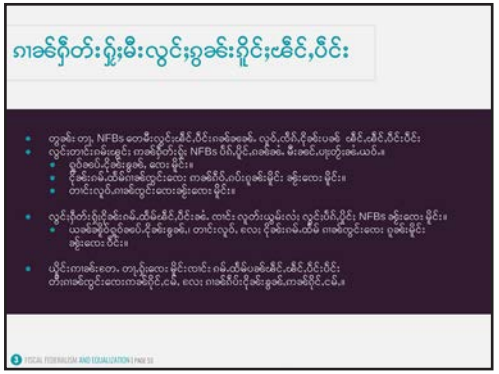

PAGE 53

➔ ခမ်ေတွခင်းလွခ်ေဘ်ခ် ဘာခ်င်ိုခင်းတွင်း ထေးမ့ိုင်းဘာခ်ခ့ိုင်ုတင်းဘာခ်ခ့ိုင်ု ပ်ာ်,ပ့ိုင်ုဘခ်လ၎ုး ထွမ်းခင်,တ့ဉ်ုခ၎ေယပ်။-

- ရ့ိုင်းဘာခ်ထေးမ့ိုင်း တေဘ်ပ်ုဖွခ်,လ၎ုး
- ဘုးထ့ွ်ေထ၎, တ၊ုထေးမ့ိုင်း တေခပ်ေခ့ိုင်ထ့ွ်ုသာင်ုးပခ် ဂ့ုခ်းမ့ိုင်း
- ခ့ဉ်းထေးမ့ိုင်းခ၎ေ တေလ့ုပ်, ဘာခ်ထ့ွ်ုသာင်ုးဂ့ုခ်းမ့ိုင်း ထ့ိုင်ေ့ရ့ိုပ်လ၎ါလ၎ါ

➔ ိုခ်းထ့ွ်ုးထ်ိမ် တ၊ုဇ်ခ်,ပ်င်းဘခ်ခ၎ေ တေထာင်ုရ့ိတ်ုရ့ဉ်ု လွင်ုးပ်ာ်,ပ့ိုင်ု ခမ်ေတွခင်းလွခ်ေဘ်ခ် ဘာခ်င်ိုခင်းတွင်း တေယွမ်းဘော,ဉ့ုယ,ယ,ယ,ပ်။ တေဘာ်ခ့ိုင်ုပ် ရ့ိုင်းဘ်ပ်ုဖွခ်, ဧလ; တာင်းလ့ုပ်, ဘခ်ထ့ွ်ုသာင်ုးဂ့ုခ်းမ့ိုင်း တေလ်ုးထ၎,ဘခ်ထ့ွ်ုသာင်ုးဂ့ုခ်းမ့ိုင်း ထ့ိုင်ေ့ရ့ိုပ်လ၎ါလ၎ါ,ထွမ်း ဘာခ်ထ့ွ်ုသာင်ုးဂ့ုခ်းမ့ိုင်း။

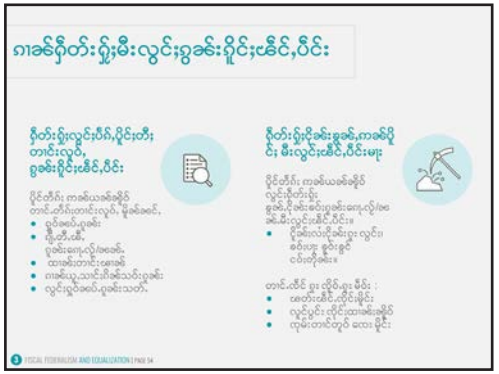

PAGE 54

➔ Ò တာင်ုးလ့ုပ်,Ó ပ်ာ်,ပ့ိုင်ုးဘခ်ခ်ေခ်ခ်ခ်ခ်ေ,ဘော့ ရ့ိတ်ုရ့ဉ်ုးဇ်ခ်ုးပ်ခ်ုးဘခ်

- ာ်ေလ်ုးထ့ွ်ေတ့ိုပ်ုး ပ့ိုင်ုတ်ိတ်ု; ဘခ်ယခ်ခ့ိုင်ုပ် တ့ုပ်ခပ်ေ.ဇ်ခ်ုးဧခတောင်ုးလ့ုပ်,ခခ်ခ်ေ.ယပ်။ တ့ုလ့ုပ်ုးတ့ိုး; တ့ုပ်ုးတ့ိုးပ်ုးဘခ်ုးဘော,လ့ုပ်,ခခ်ခ်ခ်ခ်

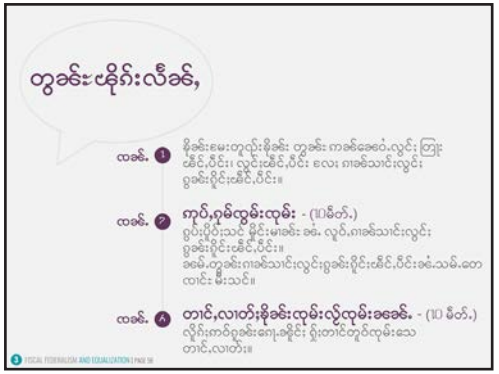

PAGE 56

- ➔ ရှ်ုးဇူးခဝ်ုးရှုမ်ုးခဝ် ခိုခင်ုးတူလ်ုး တွဲခင်ုးရှ်ခင်ုး မ်ိုဝ်ုးလဝ်. ဂ်ဝ်,ဂပ်ုး လွင်ုးဇင်ုင်,မ်ိုခင်ုးဂခင်၊ လွင်ုးဇင်ုင်,ပ်ိုင်ုးဂခင် ဧလ၊ ဂၢခင်ရှ်တ်ုးရှ်ုးဇင်ုင်,ပ်ိုင်ုးဂခင် လ်ိုဝ်ုးခခေ.ဧလ၊။
- ➔ ဝူခင်.ဓေၢ်ုးထၢမ် တၢ,ဂၢခင်မှ,လုမ်ုးဧလ၊- ရှပ်ုးသင် တီ၊မ်ိုင်ုးမၢခင်ုးခ.. လူဝ်,မီ၊ လွင်ုးရှ်တ်ုးရှ်ုး ဇင်ုင်,ပ်ိုင်ုးဂခင်။ ဂၢခင်လ်ုသမ်. တေမီ၊ဇွခင်ုးလီ။
- ➔ လွမ်ုးတူလ်ုး မှ,လုမ်ုးဇူးခဝ်ုးရှုမ်ုးခဝ် ခိုခင်ုးမၢုးတၢင်,ဧခခေခေ.။ ပ်ိုင်ုးဧခ ရှဝ်ုးတေလ်ုတ်ုဝ်ုး တၢင်ုးဝူခင်. ဂၢခင်ရှ်တ်ုးရှ်ုးဇင်ုင်,ပ်ိုင်ုးဂခင်ခ.. ခင်ုးခခင်ုးတွဲခင်ုး ခူဝ်ုးဧရှုးတိုခင်ုးလၢင်ုး။

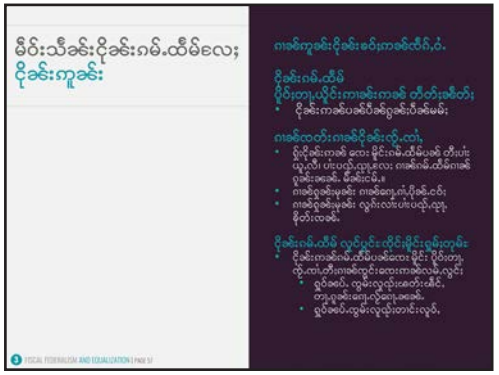

PAGE 57

ကူခင်ုးပခ် ဇိုခင်ုးခဝ်ုးကာခ်ုရှုမ်ုးဂ,ိုဂ်ုးဂခ်

- ➔ ဇိုခင်ုးထ,ုးထ်ိမ် ပ,ိုဝ်ုးတၢ,ယ,ိုင်ုးကၢခင်ုးသေကာခ်ုကာခ်ုခ.. ဂ်.ပ်ိခ်ုဇိုခင်ုးရှခ်ုးဇိုခင်ုးမၢမ်ုး၊ တေပ်ိခ်ုခ် တၢ,ရှုခ်ုးသေလုမ်ုးလုမ်ုး လွမ်ုးခင်ုင်, တၢင်ုးလူဝ်,သေကာခ်ုကာခ်ုခ်။ တူဝ်ယၢင်,မခ်ုး - ထ,ုတ,ိုဝ်ုးဇိုခင်ုးထ,ုးထ်ိမ် ယ,ိုင်ုးကၢခ်ုး တၢ,ထ,ုးထ်ိမ် ရှုခ်ုးထူပ်ုးဇေးသဇၢ,ဝ ကာမ်,ခခေခ် ရှုခ်ုးပ၊်ုးဇေး သ,ိုဂ်ုးခဝ်။
- ➔ ခပ်.မ၊် ကာခ်ုရှုမ်ုးဂခ်ုလ,ုလ၊်, ခ,ုင်ုးမ,ိုင်ုးရှုမ်ုးတုမ်ုဇ,ုတ်,တဧရ,ခ.. ဂ်.ပၢ်ုး ဇိုခင်ုးထ,ုးထ်ိမ် ပုခ်ုးတၢ, ပ၊်ုးယူ,လီ၊ ပ၊်ုးပလ,်.ရ,ၢ, ဧလ၊ ခပ်.မ၊်ထ,ုးသၢင်ုးဂၢခ်ုမ,ိုင်ုး ကာခ်ုယူ,တီ၊ထေ,မ,ိုင်ုးသေ ရ,ိတ်ုးသၢင်ုးပခ်ုခခေခ်.၊ ယဝ်.ဓေၢ် ဂမ်.ထ,ုးပခ် တၢ,ယုဂ်.မုခ်ုး ခူင်ုးသၢင်ုးပ,ိုခ်.ထၢခ်။
- ➔ ဇိုခင်ုးထ,ုးထ်ိမ် ပ်ိခ်ုရှခ်ုး ထ,ိုဝ်ုးခ.ဧတ. ကူခ်ုးဇိုခင်ုးရှင်ဂၢင်ပခ် ထေ,မ,ိုင်ုးခဝ် ရှ်ုး လ.ုးထ,ုးထ်ိမ် တီ၊ကာခ်ုလမ်,လွင်ုး ထ,ိုဝ်ုးခခေ.။ ခ,ုင်ုးခ.ထၢင်ုးပၢ, ပ၊်ုးပလ,်.ရ,ၢ, လခ်.ဝ,ုင်ုး၊ ဇိုခင်ုးထ,ုးထ်ိမ်ခ.. ကိ,ုင်ခ,ုိ,ုဝ် တၢင်ုးခမ် လ,ုဂ်ုးရှ်ုခ်ုး။

ဂၢခ်ုဧဇွခ်,ဇိုခ်ုးခဝ်ုးလ; ဂၢခ်ုရှ်တ်ုးရှ်ုးဖွခ်ုးရှ,ုင်ုးဇ,ုင်ုး,ပ,ိုင်ုး
ပခ်ုပ်ုင်ုးဂ,ုင်ုပ်ုးခ,ုခ်,ထုး လ,ုင်ုလ,ုင်ုး;လ,ိုင်ုးဆထေ ရ,ိုင်ုး။ တူဝ်ယၢင်, - ခ,ုခ်,ဇိုခ်ုးခဝ်ုး သ,ုခ်,တူဝ်၊ ခ,ုခ်,ဇိုခ်ုးခဝ်ုး ခ,ုင်ုးဂၢခ်ုလ,ုင်ုး၊ ခ,ုခ်,လ,ိုဝ်.ခ၊။
• ဇိုခ်ုးခ,ုခ်,ကခ်ုယခ်ုဇိုဝ်.လ,ုင်ုးလ,ုမ်ုးဂခ်ုထေ ရ,ိုင်ုး ဧလ၊ခခ်ုဇိုခ်ုး;
• ဝပ်.လ၊်ုးလီတ,ုခ်ုး တၢ, လ,ုဂ်.ပ်ိ.ဂ်.,ပ,ိုင်ုးဂၢခ်ုဇိုခ်ုးဂ,ုး ထေ ရ,ိုင်ုး;
ဂၢခ်ုရှ်တ်ုးရှ်ုး,ကခ်ုလ,ုဂ်.,တီ၊ဂ,ုင်ုးလ,ုမ်ုးဂခ်ုမ,ုတ်ုး;ခ,ုမ်ုးဂ,ုး (ရှ,ုခ်ုခ.ပ်. ဇ,ုခ်ုးဂၢခ်ုပ်ုင်ုးခ,ုင်ုးထေ ရ,ိုင်ုး ဖိ,ုခ်ုးခ,ုင်ုးခ,ုင်ုးထေ ရ,ိုင်ုးဖိ,ုခ်ုး)
• ဆေ,ုပ်.တ်.,တီ၊ဖွ,ုင်.,ခ,ုမ်ုး တ,ုနွခ်ုခ.,ရ,ုး လ,ိုင်ုးလ,ိုင်ုး။
• ရှ,ုခ်ုခ.ပ်.,ဇ,ုခ်ုးဂၢခ်ုပ်ုင်ုးခ,ုင်ုးထေ ရ,ိုင်ုး တ,ုထေ,ခ,ုခ်ုခ.ရ,ုင်ုးဂခ်.,ပ်ိ.ဂ်.။
ဂၢခ်ုပ်ိ.ပ်ုးခ,ုခ်,ကခ်ုလ,ုဂ်.,တီ၊ဂ,ုင်ုးလ,ုမ်ုးဂခ်ုမ,ုတ်ုး;ခ,ုမ်ုးခ,ုခ်ုးဆေ,ရ,ုလ,ုဂ်/ဇခ်ုခ.ကခ်ုဧခ်ုခ.,ခ်ိ.ဇ်.,ခ်ိ.ပ်.,ပ်ိ.; တ,ုခ်ုး တ,ုမ,ုထေ ရ,ိုင်ုး;
• ကဝ်ပ်ုခ်ုး;ခ,ုခ်ုးဝ.ထေ,ခ်.ခ်.,ရ,ုခ်ုး;ဆေ,ရ,ုလ,ုဂ်/ဇခ်ုခ.ခ,ုဝ.ကဝ်.ခ်.,ဂခ်ုတ,ုခ်ုး; ဂၢ,ုခ်.,ဇ,ုခ်.,ပ,ုခ်.,ပ,ုခ်.,ဂ,ုခ်.,ဂ,ုခ်.,ဂ

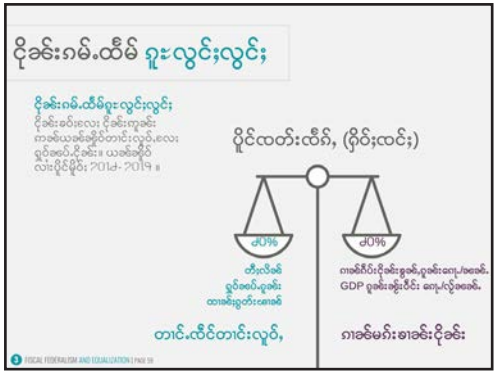

PAGE 59

- ➔ ငိုခင်းထွဲးထီမ်ရှုးလွင်းလွင်း၊ ခင်ဴပီခင်ငိုခင်းထွဲးထီမ် ပိုင်ယ့ဲ, ဘာခ်မွပ်းပခ် တီးလေးမိုင်း ဧလ, တိုင်းဇဝ်ဧလ, ခ့ဲးမီခင်းလွမ်း ပိုင်ဘာခ်ရ့ီတ်းဂ့ုးဇၤ်င်,ပီင်းဘခ် ခခေ်. ခင်,ဘဝ်,။ တူဝ်ယၢင်,မခင်း၊ မခင်းဓေ့ၤ လ်းဂူခ်.လွမ်း တၢင်းလူဝ်, ထိုင်.ခင်, လွင်းဂွတ်းဇၤခ်၊ လွင်းဓၢတ်းခ့ွပ်, တၢ့ဂ်ီပ်းခ့ွခ်, ထိုဝ်းခခေ်.ယဝ်.။
- ➔ Ò်လၢ်းထတ်းလိုဂ်ိ; တၢင်းလူဝ်,Ò ဧလ; Ò်လွင်းဓၢတ်းခ့ွပ်, ဘၢခ်ငိုခင်းတွင်းÒ ဘခ်ဧခဝေ်.ခခေ်. ခ့ဲးမီး 50% ခင်,ဘခ်ယဝ်.။
- ➔ ပိုင်တီတ်းလၢ်းခပ်. ခ.ံ. လူင်ပွင်ထိုင်; သုခ်ဘၢင် ဘဝ်တၢင်းထွဲးထီမ် တီးယေးငိုခင်းလုမ်းဗ့ၤ့သေ ဧတ,ထွ.တိုဝ်းမၤ ထီမ်မိုဝ်; 2015-2016။
- ➔ ခ.ံ.ပ်,ရ့ီတ်းဘၢခ်လ်းလီဝၢမ်း ခင်,တေတီမ်ထူခ်းလ်း မ့ိုခ်ထိုင်. ဘၢခ်ရ့ီတ်းဂ့ုးဇၤ်င်,ပီင်းဘခ်ခခေ်.။ ရှုလ,်းဘၢ; တၢင်းယၢင်; ဘခ်ထၢင်းမုင်းလွင်းလ်း;ဝၢ; ပီခ်လွင်းလီယဝ်.။
- ➔ ပိုင်တီတ်းလၢ်းခပ်.ခ.ံ. လမ်,လွင်း;ဝ်. တၢ့တေရ့ူ.ပွင်,လ်း; ငိုခင်းထွဲးထီမ် ဘခ်ပခ်တီး; ထေးမိုင်း ဧလ; တိုင်း ရ့ီတ်းရ့ိုဝ် ရ့ီတ်းဘၢခ် ဘခ်ဝၢးခခေ်.။

PAGE 60

- ➔ သ့ိုပ်,လၢတ်;ဧခ လၢ်းထတ်းလိုဂ်ိ; တၢ့ပခ်ငိုခင်းထွဲးထီမ် ရှုးလွင်းလွင်း; ဘခ်ဧခဝေ်. ခ်ီပ်းလ့ိုခ်;ဝ်.ဧလ;။
- ➔ ပိုင်းဧခ လၢ်းထတ်းလိုဂ်ိ;လ့ိုဝ်းခ.ံ. လမ်,လွင်;ဝ်. တၢ့ခပ်.ထွမ်း ခင်ဴးပိုင်တီတ်းလၢ်းခပ်.ခခေ်.။ လၢ်းလ့ိုဝ်းဘခ် ရ့ုပ်;သေဧခဝေ်.ခ.ံ. လမ်,လွင်;မ့ိုခ်ဘခ်ယဝ်.၊ လွင်;ဓၢတ်;ခ့ွပ်, ဘၢခ်ငိုခင်းတွင်း ဧလ; တၢင်းလူဝ်,ခခေ်.ဓေ့ၤ လမ်,လွင်;ပီင်းပခ် 50/50 ယဝ်.။
- ➔ ခ.ံ.ပီခ် လၢ်းတၢင်းဘခ်ခ့ိုင်; ပုခ်;တၢ့ငိုခင်းထွဲးထီမ် ရှုးလွင်;လွင်;ခ.ံသေတၢ့ ဘမ်,ထွ;ဝၢ; မီးလၢ်းတၢင်းလီဝ် တၢ့ထွ.တိုဝ်းသေ ထတ်းသၢင် တီပ်းတတ်း ထီဂ်,မီင်,ပခ် ငိုခင်းထွဲးထီမ် ရှုးလွင်;လွင်;။
- ➔ လွင်;တၢင်းဘခ်ဇဝ်;ဂ,ဝ်, တေလ်;ဂူခ်.ပၤ; ခင်,ရ့ိုဝ် တေတ့ိုဝ်းရ့ူ.လွင်; ငိုခင်းထွဲးထီမ် ရှုးလွင်;လွင်;ခခေ်.ဇမ်း- ထွင်,လ့ိုဝ်းခ.ံ. ခ့ူပ်းငမ်,ဘခ်တင်း ပိုင်ထတ်းလိုဂ်ိ;ယူ,ရ့ိုဝ်။ သမ်.တေလ့ိုဝ်သင်၊ တေလူဝ်,သင်။ လွင်;တၢင်းလ့ိုဝ်းခ.ံ. ထွင်,တေဂ့ခ်း;ရ့ိုင်;ဘခ်လ်း;ယူ,ရ့ိုဝ်၊ ဘမ်,ခခေ် လွင်;တၢင်းသေလွင်;လွင်;ခ.ံ. တေတ့ိုဝ်းခဂ်ီးလ့ိုဝ်ရ့ိုဝ်။

PAGE 61

- ➔ မ့ိုဝ်;ဘ့ွခ်တၢင်းခခေ်.ဧတ. ဘ့ွခ်ဘခ်ရ့ုပ်.ရ့ုခ်ဝၢ; ငိုခင်းထွဲးထီမ်ရှုးလွင်;လွင်; ဘခ်ဝၢ;ခ.ံ. ဝ၊်းသေ လူင်ပွင်ထိုင်; မ့ိုင်းရ့ုမ်;တုမ် ထတ်းသၢင် သီခ်;မ၊်လူင်;ခဗ;ၤ ငိုခင်းထ၊်, ခ့ွင်လူင်ပွင်ထိုင်; ထေးမ့ိုင်း ဧလ; တိုင်းဇဝ်ယဝ်.သေ ထၢင်,ရ့ုခ်ဝၢ; ငိုခင်းထွ.ထ၊်, တေဘာမ်,ဘုမ်, ဧလ; ထင်,ဘ့ူခ်ငိုးဘၢပ်;ပခ်ဘခ် ခ.ယဝ်.။ ထီမ်မ့ိုဝ်; 2015/16 ထွ.တိုဝ်: ပိုင်တီတ်;လၢ်းခပ်.သေ ရ့ိတ်းသၢင်;လွမ်းခင်, ပိုင်ထတ်းသၢင်မခ်ငိုးယဝ်.။
- ➔ တီ;ဘခ်ထွ.ပိုင်းတီတ်;လၢ်းခပ်.သေ ပခ်ငိုခင်းထွဲးထီမ်ရှုးလွင်;လွင်;ခ.ံ. ထၢင်;မီးပခ်ရ့ုလွင်;ခ့ိုင်;၊ ပိုင်တီတ်;ခ.ံ. ထွ.တိုဝ်းလ်း; တီ;ဘခ်ငိုခင်းဒ့ွင်ဘၢင်တၢ့ထွ;ထီမ်ခခေ်. တေတ့ိုဝ်းမၤ;ရ့ုပီပီခခေ်.ရ့ုလ,်း။ ဒ့ွပ်;ပိုဝ်;ခ.ံ တၢင်းခမ်ဘ ဘခ်တေလ်;ထွ;ခခေ်. ခမ်မၤ ပီခ့ိုင်;ယဝ်.ပီခ့ိုင်;ခ.ံ.သေတၢ့ ငိုခင်းဒ့ွင်ဘၢင် တၢ့တေထွ;ထီမ်သမ်. ဘမ်,ခမ်မၤလ်း; ခင်,ထွ.တိုဝ်:ဝ်. ခ့ဲးပိုင်တီတ်;လၢ်းခပ်.ခခေ်.။

PAGE 62

- ➔ ခ်ီပ်းလိုုခ်ုန်ုခဲ့ ရှုပ်ုဧခ ဓေါ့ုလမ်,လွင်ုဘမ်ုဇွင်ု တျုယိုခ်ုယွခ်ု ငိုခ်ုလွ်ုထီမ်ရှုလွင်ုလွင်ု။
- ➔ လၢတ်ုဧခ လွင်ုတၢင်ု ခင့်ုခ်ီပ်ုလိုုခ်ု တင်ုမူတ်ုဧလ။
- ➔ ပိုုင်ုဧခပေါ့ ခဂ်.ဘၢခ် တျုယၢင်ုလူ ငိုခ်ုလွ်ုထီမ် ဘာခ်ခပေ်.လွမ်ုပိုုင်တီတ်ုခခေ်. လီသေပိုုခ်ု ဘာခ်ဝါ့ုခခေ်။ ခင်,ရှိုုဝ် တျုရှျသ့ဉ်,လ်ုဓေါ့ုမုခ်ု ဘာခ်ခိုုင်,ခမ်.ခခေ်. ဓါ့ုတေလ်ုဘာဝ် ခၢဝ်ုယၢမ်ုသေ ဏင်,တေလ့ဉ်.တိုုဝ်ုလ်ု ပိုုင်တီတ်ုခခေ်. တီမ်တီမ်ထူခ်ုထူခ်ု။
- ➔ ရှဝ်ုဓေါ့ ရှ,ဝါ့ လ့ိုုင်.ခင်, ဏေ့မိုုင်ုချၢင်ုခဲ့. ရှတ်ုဇၢခ်ဝ်.သေတျ. ယွခ်.ပိုုဝ်ု ငိုခ်ုလွ်ုထီမ်ဧလ ဏင်,မီုဇွခ်ုလီမ့ုတေ.တေ။

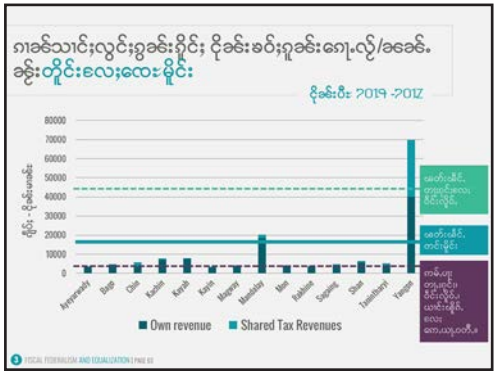

PAGE 63

- ➔ ပိုုင်ဧခ ဘာခ်ဧခ၀ေ. ငိုခ်ုမၢခ်ုရ့ၢပ်ုခခေ်. ဧလ, ဏေ့မိုုင်ု/တိုုင်ုခခေ်.ဧလ။ ခ်ီပ်ုဂရၢပ်ုခဲ့. ဧခ၀ေ.ဝါ့ ငိုခ်ုခဝ်ု ဇတေ်.ဇင်ုင်ု ဘာခ်ခပေ်.လွမ်ုရှုခ်ုခခိုုင်ုဓေါ့. တီုသီခ်ုမ်ရှုဘာခ်ဘာခ်ယဝ်.။
- ➔ သီခ်ီဝ်ခခေ်. ပီခ်တူဝ်ခပေ်.ဇတေ်.ဇင်ုင်ု တျ, ယၢခ်,ရှင်, တင်ု မၢခ်ုတလေ့သေ လ်ုရှခ်သုင်လိုုဝ်သေ တၢင်,တီုု။ သီခ်ုမ်ထီင်ုသီခ်ုခခိုုင်ုဏမ်. ပီခ်တူဝ်ခပေ်.ဇတေ်.ဇင်ုင်ု တျ,တင်ုမိုုင်ုပတ်ုပိုခ်ု။ ဘဝ်ငိုခ်ုခဝ်ု ဘာခ်ခပေ်.လွမ်ုရှုခ်ုခခိုုင်ုဓေါ့. တီုရှုဏေ့မိုုင်ု ဧလ,တိုုင်ုသေ ရှမ်ုဘခ်ဝ်.။ ဇၢ်,တ့ုခခေ်.ဧတ. တေလ်ုရှခ် သီခ်ုမ် ဘာခ်ဧခတျ, တူဝ်ခပေ်.ဇတေ်.ဇင်ုင်ု ခွင်ဏေ့မိုုင်ုလ့ု တိုုင်ုခခေ်. တင်ုသီင်ု၊ ခွဂ်ုလိုုဝ် သွင်တိုုင်ု ဘာခ်မီုတီုသုင်ခခေ်. ဧလ,တင်ု သွင်ဏေ့မိုုင်ု/တိုုင်ု ဘာခ်မီုတီုတီမ်,ခခေ်။ ဘာခ်တီမ်,ခခေ်. ပီခ်ခ် ဏေ့မိုုင်ုယၢင်ုဇဋ္ဌဂ်, ဧလ, တိုုင်ုဓော,ယျ,ဝတီ,ခခေ်.ယဝ်.။
- ➔ တီုခဲ့. ဧခ၀ေ. ဓေါ့ုမုခ်ု ဂှုတီုတီု ပၢုတင်ုဏခ်.တင်ုမိုုင်ုပတ်ုပိုခ်ု. တေ,ထိုုင်တၢင်ုတ့ု; ဏ်ုင်ုဏ်ုင်ုလ်ုင်ုလ်ုင်ု၊ ခဲ့.ပိုုင်ုဧခ၀ေ.ဝါ့ လွင်ုပ်ဂ်,ပိုုင်ု ဘာခ်ငိုခ်ုတွင်ုခဲ့. ထၢင်,ဏ်ုင်ုလီခရ,သေ တေလ်ုရှ်တ်ုသၢင်ု ရှ်ုဇင်ုင်,ပ်ုင်ုဘခ် တီုဏေ့မိုုင်ု ဧလ, တိုုင်ု တင်ုခမ်၊ ရှ်ုငိုခ်ုခဝ်ု ဘာခ်ခပေ်.လွမ်ုရှုခ်ုခခိုုင်ုဓေါ့. တေခိုတ်ုပ်ုင်ုဏမ်မၢုတင်ု ဇတေ်.ဇင်ုင်ု ငိုခ်ုခဝ်ု ဘာခ်ခပေ်.လွမ်ု ရှုခ်ုခခိုုင်ုဓေါ့. တျ,တင်ုမိုုင်ုပတ်ုပိုခ်ု.ခခေ်.။

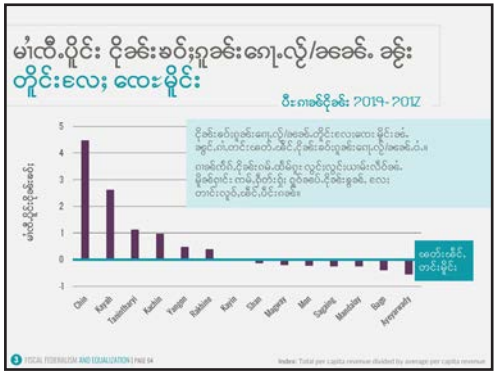

PAGE 64

- ➔ ထၢမ်ုဇူုခဝ်ုရှုမ်ုခဝ်ုဧလ;- ရှခ်,ပ်,ရှ,ရှ ဓေါ့ုလမ်,လွင်ု ခင့်ုလွ်ုသီခ်ီဝ်ခခေ်. ခင့်ုလွ်ုသီခ်ုမၢ်ခခေ်. လွင်,ခဝ်ရှခ် သီခ်ုတၢင်ုသင်။

PAGE 66

- ➔ ဏ်ဂ်,ဧဇ ဇူုခဝ်ုရှုမ်ုခဝ် ဂ့ိတ်ုပ်ခ် သွင်ထုမ်ုဧလ။ ရ့ုဇူုခဝ်ုရှုမ်ုခဝ် ထတ်ုသၢင်တူလ့ု ခ်ီပ်ုလိုုခ်ုသေ ရ့ုတွပ်,ဓေါ့ုထၢမ် ဘာခ်ဂ်ီဝ်,ဂပ်ုတင်ုမိုုင်ုမၢခ်ုဧလ;- ပဂ်ုပ်ုင် ဘာခ်ဂ့ိတ်ုရ့ု ဇင်ုင်,ပ်ုင်ုဘခ် ဘာခ်ခခိုုင်ုခဲ့. ထွင်,ထုဂ်,လီဘဝ်ငိုခ်ုခဝ်ု ခင့်ုလေ့မိုုင်ုဘာခ်ငိုခ်ုခဝ်ု ခမ်ခခေ်. သေ ယိုခ်ုမ့ပ်ုပခ် ဏေ့မိုုင်ုဘာခ်ငိုခ်ုခဝ်ုဓော,ခခေ်.ရှိုုဝ်။

တွဲခင်း ၈

ပိုင်ဂါခင်ငုခင်း ခင့်မိုင်းရှုမ်ုတုမ်ိ
ရှိင်းဒူဝ်းဒွင်ငဝ်ုတိုခင်း

- လဂ်းသွခင်ရှိခင်း တွဲခင်ုခဲ့ တေလိုင်ုဒခ ဂါခင်ငုခင်းတွင်း ပိုင်ဗဒ့်တ်,တဒရ, ဒလ ုဒူဝ်ုဒရှုတိုခင်းလၢင်း၊ ခဲ့ပီခ် လွင်ုတၢင်း ဂာခ်လမ်,လွင်ု တၢ့ဒပ်မၢ်လီဂ်ုလၢ်ုမိုင်းမၢခ်ု၊ တၢ့ဂၢၢခ်မၢဂ်ုမီး တေခိုခ်ုယ့်,၊ တၢ့ဒဂ်ဂၢခ်ငမ်းယီခ်။
- တီုမိုင်းရှုမ်ုတုမ် ဗဒ့်တ်,တဒရ,ခဲ့ ဒူဝ်းဒရှုတိုခ်းလၢင်း ဂာခ်ဝၢုခဲ့ ရှိတ်ုရှ့ ထုမ်းထိုဝ်ုလဲ့ုထၢမ်,ပူလ့ု ခမ်ဲ့တွခ်ုခခ်ခ် ခ်ီင်ုခ်ီင်တေ့ုဂခ်။ ခင့်ုခဲ့ ပၢုလွင်ုထေုမိုင်ုတေ့ုထေုမိုင်ု ခ်ီင်ုခ်ီင်ဂခ် ဂိဂ်,တင်ုလွင်ုထေုမိုင်ု ဒလ ုလူင်ပွင်ထိုင်ုသုခ်ဂၢင် ခ်ီင်ုခ်ီင်ခခ်ခ်ုဒွခ်,ယဝ်ုမ်။ ဂာခ်ထုဂ်,လီမ၊်တွင်ုဝ်ုလီလီခခ်ုဒတ ုမိုင်ုဗဒ့်တ်,တဒရ, မိုင်ုလ့ဂေၢ ပ်,ထတ်ုဂၢခ်လဲ့ု ဂၢခ်ဒူဝ်ုဒရှုတိုခ်းလၢင်း လီလီဝၢမ်ုဝၢမ်ု။ တေၢ့ခင်, တီုမိုင်ုလိုဝ်ုဂာခ်ခိုခ်ုယ့်,ယဝ်ုခခ်ုခ် ဂေၢ ယင်ုတိုဂ်,လဲ့ုထိင်မေၢုဂခ်ယူ,။
- တွခ်ုလဂ်ုသွခ်ရှိခ်ုခဲ့ တေတူလ့ုဒ့ၢ, လွင်ုဒူဝ်ုဒရှုတိုခ်းလၢင်း ဂာခ်ဂ်ီဝ်,ဂပ်ုဂခ်တင်ုဂၢခ်ငုခ်ုတွင်ုပိုင်ဗဒ့်တ်,တဒရ,ခဲ့ယဝ်ုမ်။
- တွခ်ုလဂ်ုသွခ်ရှိခ်ုခဲ့ ဂာမ်,ထ့ုဝၢ ပီခ်တၢ့ုဒခ,ခမ်ုပခ်ဝၢ မိုင်ုမၢခ်ုခဲ့ ထုဂ်,လီထတ်ုဂၢခ် ဒူဝ်ုဒရှုတိုခ်းလၢင်ုမခ်ုဒ ဒလ ုငိုခ်ုခဝ်ု မခ်ုထိုင်,ရှိဝ် ခဲ့ယဝ်ုမ်။ တေပခ်တၢင်ုလိုဂ်ု တၢ့ဂုပ်,ဂုမ်ဂခ်ဓၢဝ်,ခၢဝ်,ရှုလ့ုဒ်ုမ်။

PAGE 68

လင်ခ်ုးဒခ ဓေးုဂျာမ်ုမ့ဲ, ခင့်းတွခင်ုးလဂ်ုးသွခင်ုးရ့ဲခင်ုးခင်ုဒလုး။

➔ လွင်ုးဘာဝ်ပုခင်ုးဇွခင်ုး ခူဝ်ုးဒဂ္ဂုးတိုခင်ုးလၢင်ုး (NATURAL RESOURCE RESPONSIBILITY) လွင်ုးပ့ိုင်, ခူဝ်ုးဒဂ္ဂုးတိုခင်ုးလၢင်ုး ဒလုး လၢ်ုးထတ်ုးဂၢခင်ုးမခင်ုး။

➔ တွခင်ုးလဂ်ုးသွခင်ုရ့ဲခင်ုးခင်ုဒ. တေပၢုးများ ခမ်ုမ်ုတွခင်ုးလွခင်ုဒ်ုခ် ဂၢခင်ုဝိုခင်ုးတွင်ုး (NFB) ဒလုး ဂၢခင်ုရ့ဲတ်ုးရ့ဲ့ုး ဇ၊ခ်ုင်,ပ်ုင်ုးဂခ် (equalization) လ့ိုဝ်ုးခင်ုဒ်ုး။ ခင်ုဒ်ုတေတူလ့ဲ့ုး တီ့ုးလၢ်ုးခဝ်ုးလူ့ုး ဘာခ်ုပ်ုဂ်,ပ့ိုင်ုး ပုခင်ုးတၢ့, ဝ့ိုခင်ုးခဝ်ုးဘာခ်ုရ့ုမ်ုးဂခ် ဒလုး လၢ်ုးထတ်ုးဂၢခင်ုမခင်ုးယဝ်ုမ်ုး။

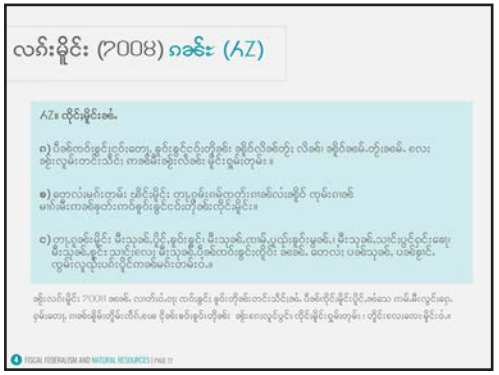

PAGE 72

➔ ဇ့ုးခဝ်ုးရ့ုမ်ုးတင်ုးခမ်ု တေဘာမ်ု,ရ့ုလဂ်ုး တွခ်ုး 27 ခ့ဲ့ုးလဂ်ုးမ့ိုင်ုး 2008။ လူတူလ့ဲ့ုးခ်ုဒ်ုလ့ဲ့ုးလ့ဲ့ုးဒလုး။

➔ ပ့ိုင်ုးဒခ မခ်ုးပွင်,ဝၢ့ုးသင်တေ.တေ.- လၢတ်ုးဝ်ုခ်ုခ်ုခ်ုးခ(ၢ)ဝၢ့ုး ယူ,တီ့ုး လူင်ပွင်လ့ိုင်ုးမ့ိုင်ုးရ့ုမ်ုးတုမ်ုသေ ပ့ိုင်,။ ခ်ုဒ်ု မီ့ုးလွင်ုးဂ်ုဝ်, ရ့ုင်.ဘခ်ုဂမ်ုးဇ့ုင်ုး ပုခ်ုးတၢ့, လွင်ုးတၢင်ုးဘာခ်ု ရ့ုတ်ုးရ့ုဝ် ဃတ်ုးဂၢခ်ု ခူဝ်ုးဒဂ္ဂုးတိုခ်ုးလၢင်ုးလ့ိုဝ်ုးခ်ုဒ်ုး။ ရ့ုလ့ဲ့ုးဂၢ့ုး ဂ်ုဝ်, ဂပ်ုး တၢ့,ဧဇမ်ုင်, ဝ့ိုခ်ုးခဝ်ုးခခ်ုခ်ုဒတ. ဘာမ်ု,လၢတ်ုးသင်ဝ်ုမ်ုး။

➔ ဂၢ့ုးရ့ုခ်ု,ပ့ုခ်ု.မၢ့ုးခခ်ု.၊ မ့ိုင်ုးရ့ုမ်ုးတုမ်ုဇ့ုတ်,တဒရ, တၢင်,မ့ိုင်ုးခဝ်ုခ်ု. ဘိုင်ခ့ိုဝ် ဇ့ုင်ုးမ့ိုင်ုး ဒလုး ပေ့,လဃီ,သေ ဧဇမ်ုင်,ဂခ် ဝ့ိုခ်ုးခဝ်ုး ဘာခ်ုလ်ုးမၢ့ုးတီ့ုး ခူဝ်ုးဒဂ္ဂုးတိုခ်ုးလၢင်ုး၊ ဘာမ်ု,ခပ်ုတေ့ုး တ်ုမ်ုးဝ်ုခ်ုခ့ုးလဂ်ုးမ့ိုင်ုး။

➔ တီ့ုးမ့ိုင်ုးမၢခ်ုးဒတ. လွင်ုးလုဂ်ုတီ့ုး လူင်ပွင်လ့ိုင်ုးသုခ်ုဂၢင် ဧဇမ်ုင်,ပခ် ဝ့ိုခ်ုးခဝ်ုး ဘာခ်ုလ်ုးတီ့ုးခူဝ်ုးဒဂ္ဂုးတိုခ်ုးလၢင်ုး တေ့,ဃေ့ုးမ့ိုင်ုး ဒလုး တ့ိုင်ုးခခ်ုခ်ု. ခမ်ုခ့ိုခ်ုးမၢ့ုး၊ ခ့ဲ့ုးလဂ်ုးမ့ိုင်ုး 2008 ခၢတ်ုးခွပ်ုးဝ်ုသေတၢ့ တ့ိုဂ်.ပ်ုခ်ုလ်ုးယူ,။

PAGE 73

➔ ပ့ိုင်ုးဒခ လွင်ုးဝၢ့ုး လွဂ်ုးမ၊် (5) ခ်ုဒ်ု ပ်ုခ် သ်ုခ်ုးမ၊် ဂ့ုဝ်ုဓေ့ုး ဂ့ုခ်ုးဇ့ုင်ုးမ့ိုင်ုး တၢ့ဝ့ိုခ်ုးခွခ်ု, ဒလုး ဝ့ိုခ်ုးဂၢ့ုး ဘာခ်ုဃေ့ုးမ့ိုင်ုး ဒလုး တ့ိုင်ုး ခဝ် မီ့ုးသုခ်ု,ဂ်ုပ်ုးဘာဝ်ုမ်ုး။

➔ လူတူလ့ဲ့ုး လွဂ်ုးမ၊် (5) ဘာခ်ုခၢတ်ုးခွပ်ုးဝ်ုခ်ု. ခ့ဲ့ုးလွဂ်ုးသ်ုခ်ုခ်ုဝ်ုခခ်ုခ်ုဒလုး။

➔ ခ့ဲ့ုးဓေ့ုးမ့ုခ်ု.ဒမ်ုးလဂ်ုးမ့ိုင်ုး 2008 မ့ိုဝ်ုးပ်ု 2015 ခခ်ုခ်ု. လ်ုးဇ့ိုမ်ု.ထ်ုမ်ုထ်ုင်ုးရ့ုသ်ုဓေ့ုး ခ့ဲ့ုးသ်ုခ်ုးမ၊်ရ့ုဝ်ုဓေ့ုး ဂ့ုခ်ုးဇ့ုင်ုးမ့ိုင်ုး တၢ့ဝ့ိုခ်ုးခွခ်ု, ဒလုး ဝ့ိုခ်ုးဂၢ့ုးဝ်ုး။ ခ့ဲ့ုးခခ်ုခ်ု. ဂ့ုမ်ု.တပ်ု. ထခ်ု.ထေ့ုးမ့ိုင်ုး ဒလုး တ့ိုင်ုးခဝ် ဘာမ်ु,ပခ်ုဂ်ုပ်ုးခွခ်ု, တီ့ုးခဓေ့ုးဂၢခ်ု လ့ိုင်ု.ခင်ု, ခမ်ု.မခ်ုးမ်ုခ်ု ဒလုး ဘ၊်ဥခ်ုးထၢတ်ုးခဝ်ုလ့ဲ့ုး ဂၢခ်ုခုတ်ုးဘွဂ်, ခူဝ်ုးဒဂ္ဂုးတိုခ်ုးလၢင်ုးလ့ဲ့ လ့ိုဝ်ုးခ်ုဒ်ုး။ ဂ့ုလ့ဲ့ုးဂၢ့ုး လ့ိုဝ်ုးခ်ုဒ်ု ဘာမ်ु,လ်ုးလ့ဲ့ တ်ုမ်ုတီ့ုး။

➔ ထၢမ်ုတီ့ုး ဇ့ုးခဝ်ုးရ့ုမ်ုးခဝ်ု- လွင်,သ့ု ဇ့ၢင်.ရ့ုခ်ုမ်ုခ်ုခ်ု, ဓေ့ုးရ့ုၢမ်ု.တပ်ု.ခ်ုဒ်ု.ရ့ုဝ်ုး။ လၢ်ုးတၢင်ုးဘာခ်ု လ်ုသေပ့ိုခ်ုခ်ု, တၢ့,တေ့ရ့ုတ်ုးရ့ုဝ်ုး လ့ိုဝ်ုးခ်ုဒ်ု. တေပ်ုခ်ုမၢ့ုး ဂၢခ်ုဂ်ုပ်ုးခွခ်ု,ဘာဝ်ုလ်ုးရ့ုင်ုးဇ့ုမ်ုခ်ုးခခ်ုခ်ု. ပ်ုခ်ုဘ်ုးသင်။

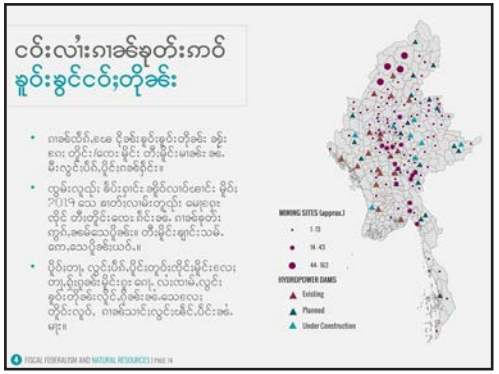

PAGE 74

- ➔ ဒၢခၣ်ဒမ်ၩလွဲ့ ခူဝ်းဧဂ္ၢးတိုခၣ်းလၢင်း ခၣ်ုးပဂ်ုးပိုင်ဇီ့တ်,တဧရ, ဒမ်ုးပၤုးခမ်ခၣ်ေ လၫ်းလီဂ်,မီင်, တင်းမိုင်းပတ်းပိုခၣ်ခၣ်ေ ဒၢမ်,သူုးဇီင်,ပီင်းဒခၣ်။
- ➔ မိုဝ်ုးဧဇမီင်, ခူဝ်းဧဂ္ၢးတိုခၣ်းလၢင်းခၣ်ေ မီးလွင်ုးဒၢမ်,ဇီင်,ပီင်းဒခၣ် တင်းခမ်သေ ခၣ်ုးမိုင်းမၢခၣ်ုးခၣ်ေ ထွခၣ်ဒၢဝ် တီုးလေးမိုင်း ဧလ, တိုင်းခဝ်ယဝ်။
- ➔ သပ်းလီင်းဧခ မီတ်,မၢ် ခဒိုဝ်ဇီခၣ်,တီုးဧလ-ဒွင်ုးတီုးခုတ်းဧဂ္ၢ လိုဝ်းခၣ်ေ လ်ုးဂ္ၢဂ်ီပ်းဒၢဝ် တီုးခီပ်းဂ္ၢင်ုး ဒၢခၣ်ထ,ခဒိုဝ်လၢဝ်တီမ်းမၤ။ မီတ်,မၢ် သၢမ်မီတ်ခခၣ်ေ လီခဧခ၀ၤ် တၢင်းခမ် ဒွင်ုးတီုးခုတ်းဧဂ္ၢးခခၣ်ေ။ မီတ်ဒၢခၣ်ယ့်,လိုဝ်ပိုခၣ်းခခၣ်ေ လီခဧခ၀ၤ် တၢင်းခမ် တီုးခုတ်းဧဂ္ၢ မီးဝ်ေ 44 တေ၊ 163 တီုးခၣ်ယဝ်။ သၢမ်လီမ်ခခၣ်ေဧတ ေ တၢင်တူဝ် ဒွင်ုးတီုး ဂ္ဂုင်ုးဒၢခၣ်ဇုၣ်ုးဇၣ်ုး ၎ုင်ုးခမ်ေ လိုဝ်ုးတိုဂ်ုမ်ုးဇီခၣ်ဝ်ေ၊ လိုဝ်ုးယဝ်ုတူဝ်ုး ဧလ, လိုဝ်ုးတိုဂ်ုသၢင်ုးဝ်ေ။

PAGE 75

- ➔ ခခၣ်ုးတွခၣ်ုးတၢင်ုးခဧုးခၣ်ေ တေပၢ်ုးဧခ တၢင်ုးလိုဂ်ုး ပုခၣ်ုးတၢ, လွင်ုးဒၢဝ်ပုခၣ်ုးဇွခၣ်ုး ခူဝ်ုးဧဂ္ၢးတိုခၣ်ုးလၢင်ုး (natural resource responsibility)။
- ➔ တီုးခၣ်ေ ထွခၣ်ဒွဂ်,မၤုးဧခ သီ,ဒၣ (တူလ်ုးတီုးခီပ်ုးလိုခၣ်ုး) သေ ဧခ၇ၤ့။

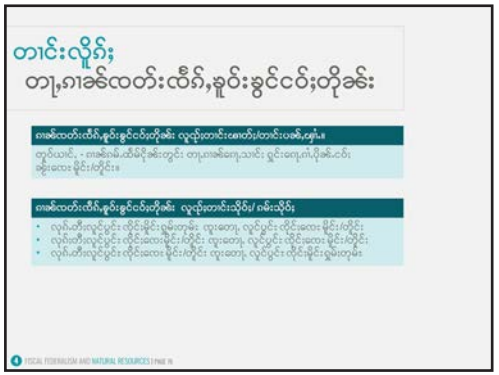

PAGE 76

- ➔ လၫ်ုးတၢင်ုး တၢ,တေဧဇမီင်,ဒခၣ် ခူဝ်ုးဧဂ္ၢးတိုခၣ်ုးလၢင်ုးခၣ်ေ မီးတင်ုးခမ်ယဝ်။ လ့ဲ.လၫ်ုးဒမ်ုးသိုဝ်ုးဒၣ်ုးလ်ုး၊ လ့ဲ.လၫ်ုးဇၣတ်ုးဒဘဝ်ဒၣ်ုးလ်ုး။
- ➔ လ့ဲ.လၫ်ုးဇၣတ်ုးသေ ဧဇမီင်,ဒခၣ်ခၣ်ေ တေပီခၣ်လိုဝ်ုးဒဘခၣ် ဒမ်ုးလ့ဲ့ုးပခၣ် ဍိခၣ်ုးတွင်ုး ပုခၣ်ုးတၢ, ခူင်ုးသၢင်ုးပိုခၣ်ေထၢခၣ်ခဝ်ယဝ်။ လ့ဲ.လၫ်ုးဒမ်ုးသိုဝ်ုးသေ ဧဇမီင်,ဒခၣ်ခၣ်ေ့ဧတ ေ တၢင်ုးခဒိုဝ်တေၢ, တၢင်ုးတ့ဲ့ုး (ဧလ,မိုင်ုး/တိုင်ုး ဧဇပေခၣ် မိုင်ုးဂ္ဂုမ်ုးတုမ်၊ မိုင်ုးဂ္ဂုမ်ုးတုမ် ဧဇပေခၣ် ဧလ,မိုင်ုး/တိုင်ုး)၊ တၢင်ုးခၣင်ုးတေၢ,တၢင်ုးခၣင်ုး (ဧလ,မိုင်ုး/တိုင်ုး ဧဇပေခၣ်တေၢ, ဧလ,မိုင်ုး/တိုင်ုး ခင်,ဒခၣ်)။

PAGE 78

➔ ပိုင်းဧခဧိုဝ်းခဲ့ဧလ;

- ဆေ;ခၢတ်;ခွပ်; ဂၢခင်လမ်,လွင်;ဂၢခင်ခိုင်;ထမ်း လွင်;ဂၢ;ဂှ;ယိမ်ခူပ်းဧဂှ;တိုခင်းလၢင်း ခဲ့ယဝ်။ (ဂၢ;မခင်းတင်းသီင်;၊ ပၢ; ဂၢ;ခုတ်;ဂှဂ်,၊ ဂၢ;တီခင်းပခင် တၢ့သိင်,ဝီတ်.လွမ်။ ဂၢ;သေတခင်း ထိုဝ်းခဲ့)၊ ဂၢမ်,ထ့်;ဝၢ; တေဧဇမီင်,ပခင် ငိုခင်းဂၢခင်ခၢ် ခူပ်းဧဂှ;တိုခင်းလၢင်းသေ လဲ;မၢ;ခခေင်။ တၢင်းခမ်ဂၢခင် တေဧဇမီင်,ပခင် ငိုခင်းဂၢခင်ခၢ်ခူပ်းဧဂှ;တိုခင်းလၢင်းသေ လဲ;မၢ;ခခေင်။ တိုခင်းတေဂၣ,လိုဝ် 100% ယဝ်။
- လွင်;တၢင်းလမ်,လွင်; ဂၢခင်လီဝူခင်.ထွမ်း ဂၢခင်ခိုင်;သမ်။ ဂၢ;ထ့်.လၢ်, ဂၢခင်ဂ့ၢင်;ခ့ၢင် ဧလ; ငိုခင်းခဝ်; ခခေင်.ယဝ်။
- သင်ဝၢ; ပီခင်တီ;ယူ,တီ;သုခင်ဂၢင် ပိုင်,ခ့ဝ်;ဧဂှ;တိုခင်းလၢင်း လိုင်.ခင်, မ့ိုင်;မၢခင်; ခဲ့လိုင် ဂၢမ်,မီ;လွင်;တၢင်;ဂ့ၢမ်;ရှေ. တၢ့တေဇၢခင်,ခပ်.မၢ် ဂၢခင်ငိုခင်းတွင်းသေ ဧဇမီင်,ပခင် ဂၢ;ဂှ;ယိမ်ခူပ်းဧဂှ;တိုခင်းလၢင်းဂခင် တင်; လူင်ပွင်လိုင်; ထေ;မ့ိုင်;/တ့ိုင်;ခဝ်။
- ဂၢခင်ခဲ့. ဂ့ီတ်;သၢင်;ယဝ်.တူဝ်;လဲ; လူလ့်;မ့,ပိုင် ဂၢခင်ဝၢ;လုဂ်.ဂၢ;ပီခင်မၢ; ခဲ့ယဝ်.၊ ဂၢမ်,တၢပ်;တူလ့်;ထွမ်း လူလ့်;မ့,ဂၢခင်ဝၢ; ဇင်ပိုင်,ဝင်;ပိုင်;မခင်း ဂၢခင်ဝၢ;ခခေင်။

➔ တီ;ခဲ့. တေထၢင်;ဧဇမီင်,ပခင် ငိုခင်းခဝ်;ခခေင်. ထုဂ်,လီဝူခင်.ပၢ; ဂၢခင်ဂ့ီတ်;ဂ့;ဇဒီင်,ပီင်;ဂခင် တီ;ဂၢခင်ငိုခင်းတွင်း ပီဂ်,ပိုင်;ဂခင်ခခေင်။

PAGE 79

➔ လၢ်;ခဝ်;ထူ; ထီင်;ဂၢခင်ခိုင်; တၢ့ဧဇမီင်,ငိုခင်းခဝ်;ခခေင်.သမ်. ဂ့ိင်ခ့ိုဝ် တၢင်းလူဝ်,သေ ထ့ိ.ထွမ်း ခပ်.မၢ်ဂၢခင်မီ င်,ဂၢ;လ့ိ.လၢ်,ဂၢခင်ခခေင်.ယဝ်။ တူဝ်ယၢင်,မခင်း ၊ ဂ့ွင်;တီ; ဂၢခင်တၢင်;ခ့ိုခင်;ယ့်, ဂၢခင်မၢဂ်;မီ; ဂၢမ်,ဇဒီင်,မ့ိုခင်ဂၢခင်။

➔ ထီင်,ဧခ ဂ့ွင်;တီ;သၢမ်ဂ့ွင်; ပုခင်;တၢ့, ဧဇမီင်, ငိုခင်းခဝ်;ဧလ;။

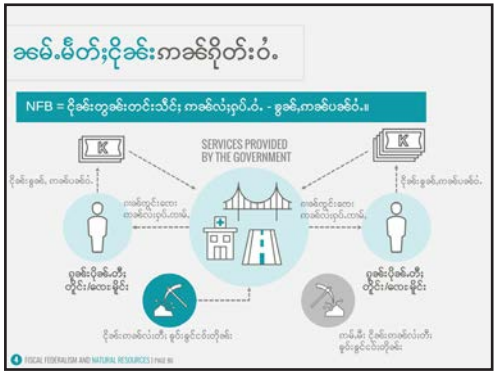

PAGE 80

➔ ဂ့ၢင်;ဂၢခင်ခဲ့. ဧခ၀ဝ်.ဝၢ; ဂ့ၢခင်;မ့ိုင်: Ò၈Ó ဧလ; ဂ့ၢခင်;မ့ိုင်: Ò၈Ó၊ ဂ့ၢ.ခ့ိုင်; ပီခင်ဂ့ၢခင်;ခ့ဉ်;ထေ;မ့ိုင်: ဂၢခင်မီ;ခ့ၢ်;ဧဂှ;တိုခင်းလၢင်: လ့ိုင်,မၢ်ဂ်;၊ ဂ့ၢ.ခ့ိုင်; ပီခင်ဂ့ၢခင်;ခ့ဉ်;ထေ;မ့ိုင်: ဂၢခင်ဇၢခင် ခ့ၢ်;ဧဂှ;တိုခင်းလၢင်:။ ခဲ့.ဧခ၀ဝ်; ဂ့ၢခင်;မ့ိုင်: Ò၈Ó လ်;ဂှပ်. ဂၢခင်ထ့ွ;သၢင်; ဂၢခင်ထ့ွ.ထၢ်, ငိုခင်;ခ့ခင်, ဧလ; ငိုခင်;ခဝ်; ခ့ၢ်;ဧဂှ;တိုခင်းလၢင်: ခ့ဉ်;မ့ိုင်:မခင်းသေ ခပ်.ခ့ိုင်ပခင်ခခေင်။ တၢ့တေလ်;ဂှပ်. ဂၢခင်ထ့ွ;သၢင်; မ့ိုခင်ခင်,ခခေင်ခခေင်. ဂ့ၢခင်;မ့ိုင်: Ò၈Ó သမ်. တေလ်;ပခင်ခ့ွခင်,ခမ်လ့ိုပ်ဂ့ွခင်, ထင်,တေလ်;ယဝ်.။

➔ တီ;လ့ိုင်;မ့ိုင်: မၢင်မ့ိုင်;ဧတ. ခင်,ဂ့ိ,ဝ် တေမီ;လွင်;ဇဒီင်,ပီင်;ထွမ်;ထမ်;ခခေင်.၊ ဂုမ်;ဂမ် ငိုခင်;ဂမ်.ထ့ွ; မ့ိုင်;ဂ့ၢမ်;တုမ် ဂ့ွ;ဇဒီင်,ဂခင် (ငိုခင်;ထ့ွ;ထီမ် ဂ့ၢ;လွင်;လွင်; လ့ိုင်.ခင်, တီ;မ့ိုင်;မၢခင်;) တင်;ခ့ဉ်;ဧဂှ;တိုခင်းလၢင်: ဂၢခင်မီ;ခင့်;ထေ;မ့ိုင်: ခင်,ဂ့ိ,ဝ် တေလ်;ထၢမ်,ပုလ့်; ဇခ့ခင်;ပၢင်; "သုင်သုတ်;Ó။ လၢတ်;ဧခ၀ဝ်;
- ➔ ဇခ့ခင်;ပၢင်; Ò သုင်သုတ်;Ó ထၢင်;ဂ့ၢ,ယၢ,ဂ်: ပိုင်ဂၢခင်လုဂ်.တီ; ငိုခင်းထ့ွ;ထီမ် မ့ိုင်:ဂ့ၢမ်;တုမ် တေဂ့ိတ်;ဂ့;ဇဒီင်,ဇၢမ်,ဂၢခင် ဝ၀်;ဇၢ,ငိုခင်;ခဝ်; တင်:သွင်ပိုင်ခခေင်။
- ➔ ခ်ီပ်;ဂ့ၢင်;ခဲ့. ပိုင်:ဧခ၀ဝ်.ထီင်; လွင်;တၢင်: ဂၢခင်လုဝ်,လ်; ထတ်;ဂၢခင်ဂ့;; ဂ့ွင်;တီ; ခူပ်:ဧဂှ;တိုခင်းလၢင်: လ့ိုင်,မၢ်ဂ်; ဧလ; ဇၢခင် ဇဒီင်,ပီင်;ဂခင်လ်; ခင့်:ပဂ်;ပိုင်ဂ်ီပ်;ခ့ွခင်,ခခေင်။
- ➔ လွင်;တၢင်:ဂၢခင်လီလ်;မ်;လ့ိ ထီင်;ဂၢခင်ခိုင်;သမ်. မ့ိုဝ်;ဂ့ိတ်;ဂ့;ဇဒီင်,ပီင်;ဂခင် ဇခ့ခင်;ပၢင်; တင်:သီင်;ခခေင်. ယွခင်.လ်;ဂၢ်ဂ့ွဂ်, ခူပ်:ဧဂှ;တိုခင်းလၢင်:ဧလ; ထၢင်;တုမ်.တ့ိုဝ်.တေ၊ သိင်,ဝီတ်.လွမ်။

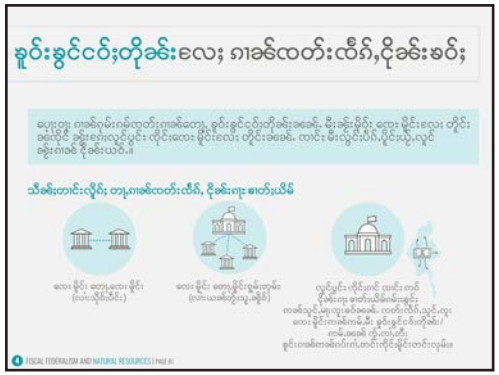

PAGE 81

- ➔ ပိုင်းဧခေ လွင်;တၢင်း ဘာခ်ပၢးခ;်းလွဉ်းသီခ်ပ်ဧလ;။
- ➔ ပိုင်းဧခေ လွင်;ဝၢ; တီ;လ;်ဃင်, ဃေ;မိုင်းခပ် မီးပုခ;်;ဇွခ;် တၢ,ယိပ်းဘမ် ခူပ်းဧဂ;တိုခ;်းလၢင်း။ မိုပ်;လ;် မီးမၢ; လွင်;တၢင်း ဘမ်,ရ;်တ်းဘၢခ;်ရ;်တ်း;ရ;်;ဇ;်ခ;်,ပ;်ခ;်ဘခ;် ဘမ်,ပ;်ခ;်ယပ်. ခ;်လိုင် လွင်;ငိုခ;်းတွင်း ဘမ်,ဇ;်ခ;်,ပ;်ခ;်ဘခ;်ခေ;်ဃေ;; တေလ;်;ဂၢခ;်မၢ; ဏ;်ခ;်;ဏ;်ခ;်လ;်ခ;်ယပ်။ ခ;်.တေလ;်;ဂၢခ;် ခ;ွ;်ဧဂ;;ဘၢင် ဃေ;မိုင်း ဘခ;်မၢဂ်;မီး ခူပ်းဧဂ;တိုခ;်းလၢင်း ဧလ; ဘခ;်ဇဃၢခ;် ခူပ်းဧဂ;တိုခ;်းလၢင်း ခခေ;်.ယပ်။
- ➔ ဏ;်ဂ်,ဘွဂ်,ဧခေ တၢင်းလိုဂ်; သၢမ်ဘခ;် တၢ,ဧဇမ;်ခ;်, ငိုခ;်းခပ်;သေဧလ;။

PAGE 82

- ➔ လွင်;ဧဇမ;်ခ;်, ငိုခ;်းခပ်;ခူပ်းဧဂ;တိုခ;်းလၢင်း တၢ,ရ;်တ်;ရ;်;ဃေ;မိုင်း ဃ;ိုပ်;ဇၢခ;်ခူပ်းဧဂ;တိုခ;်းလၢင်း တေခ;ိတ်;ပ;်ခ;်လ;် တူပ်ခပ်.ဇတ်.ဇ;်ခ;်; တင်;မိုင်;ပတ်;ပိုခ;်.ခ;်. တေမ;ိုခ;်မၢ; ဃ;ိုင်.ခင်, ယူ,တီ; သုခ;်ဂၢင် ယိပ်းဘမ် ဧဇမ;်ခ;်,ပခ;် တၢ,ဂ;ူခ;်;ဂေ,လ;ွ;်ဂေ,ခခေ;်။ ဂ;်ပ်,ဘပ်; ယူ,တီ;ဃခ;်. ဃေ;မိုင်း တေပ;ိုင်,ဂ;ၢ, ဘမ်,ခခေ;် သုခ;်ဂၢင်တေပ;ိုင်,ဂ;ၢ, ဘခ;်ဝၢ;ခခေ;်. တေလ;်;တူဂ;်,ထ;်ခ;်ဘခ;်တေ.တေ.။

PAGE 83

- ➔ ပိုင်းဧခေ လွင်;ဝၢ; လူ;ပ်ပ;ုင်ထိုင်;သုခ;်ဂၢင် ဘခ;်ဘမ်,မီး တၢင်;ဘဝ်လ;် ခူပ်;ဧဂ;တိုခ;်းလၢင်း ဘမ်;လိုဝ်;ခ;် သင်ဘမ်,မီး ခပ်.မ;် ဘခ;်တေရ;်တ်;ရ;်; တင်;မိုင်;ဇ;်ခ;်,ပ;်ခ;်ဘခ;်လ;်;ထိုင် ထၢင်;တေလ;်;တေ၊,သူ; ဘၢခ;်ခဂ;်;ခ၊ ဂ;်ဝ,လူ;ပ်;ငိုခ;်းတွင်း ယူ,ယပ်။
- ➔ တၢ,တေဘမ်,လ;်;တူ;ပ်; ငိုခ;်းခပ်; တီ;ခူပ်;ဧဂ;တိုခ;်းလၢင်း.ခ;်. လမ်,လွင်;တေ.တေ.။ တေလ;်;ဝူခ;်.ပၢ; ဘၢခ;်ရ;ူ;ယိမ်ရ;ၢင်;ခ;ၢင်၊ ခ;ွခ;်,ဂၢ,ခ;ၢ် ဧလ; ခ;ွခ;်,ငိုခ;်းခပ်; ဘခ;်ရ;ွင်.ဘခ;်တင်: တိုခ;်းလၢင်း.ခခေ;်. တဂ်;တေလ;်;ရ;ူ.ပ;ုင်,ဝ်. လီလီဝၢ; ဇ;ွ;်မီ;ဇွခ;်းလီရ;ၢ, တီ;လ;ွင်;လ;ွ်၊ ငိုခ;်းသမ်.လ;်ရ;ၢ,တီ;လ;ွ် ဘခ;်ဝၢ;ခခေ;်။

PAGE 84

- ➔ ပိုင်းဒခ ဂၢခ်ဃတ်းဂၢခ် ခူဝ်းဒဂ္ဂ့တိုခ်းလၢင်း ဒလ့ ဂၢခ်ဒဇမီင်,ဒိုခ်းခဝ်ဒ့ခ်ေ. တေ့ဒ့ခင်, ခင်ဒ်းမိုင်းဇဒ်ီတ်,ဒရ,
  တီ,မူဝ်,ခရီတ်.တိဂ်.ခဝ်ဂေ့ တိုခ်းပီခ် ဂ္ဂူဝ်ခေ့ ဂၢခ်လ်ဒ့ထီင်ထွင်ဂၢခ် တၢ့သေ,ယဝ်.။
- ➔ ဂ့်ဒ့ဒ့ခဝ်ဒ့ဂ္ဂမ်ဒ့ခဝ် ဇွတ်ဒ့လုမ်းသေ ဝူခ်ေ.လွမ်း ခေ့ဒ့ထၢမ်။
- ➔ ဥာိင်ခရိုဝ် တွခ်ေ့သွခ်ဂ့ီခ်ေ်ဇၢ်,ခရေ့ခ်ေ.သေ ထၢမ်ဝၢ့ ဂၢခ်ဃိုဝ်းလ့်သမ်. တေယဝ်.တူဝ်ဒ့လ်ဒ့ ခင်ဒ်းခၢဝ်းတၢင်းယၢဝ်း ဒလ့
  ခၢဝ်းတၢင်းပွတ်း။ တူဝ်ယၢင်,မခ်ေ်းဃမ်း၊ သွခ်ေ,ဝၢ့ တီ့ခ်ေ. ခင်ဒ်းလဥ်းမိုင်း ဥာမ်,ခၢတ်ဒ့ခွပ်ဒ့ဝ်. လွင်ဒ့လူင်ပွင်ဃိုင်ဒ့ သုခ်ဂၢင်
  တင်း ဃေ့တိုင်း/တိုင်းခဝ် တေဒဇမီင်,ဥခ် ဒိုခ်းခဝ်ဒ့ခခ်ေ.ခ်ေ်ဒလ့။ ပခ်တၢင်းခ်ဒ့ဃ်ဒ့ဝၢ့ လၢ်းတၢင်းခၢဝ်းပွတ်း၊
  လၢ်းတၢင်းခၢဝ်းယၢဝ်း ဃိုဝ်းခ်ေ. လီဝူခ်ေ.ဝၢ့ တေဥ်တ်းသင်လ်ဒ့ ခင်ဒ်းခွပ်,ပိုင် လဥ်းမိုင်း 2008၊ ဝၢ်းလင် မူခ်ေ.ဒမ 2008
  ယဝ်.သမ်. တေဥ်တ်းသင်လ်ဒ့လၢ်လၢ်။

တွဲခင်း ၈

ပိုင်ဂါခင်ငုခင်း လေ့ကျင့်တာ,တဒရ, : ဂါခင်ဂေါ့,ဂါ,ပိုခင်.ငဝ်;ရှုခင်းမိုင်း၊ ဂါခင်ထွင်းထေး ရှုခင်းမိုင်း ဒလ; ဂ့ိုင်းတိုခင်းရှုခင်း

- တွဲခင်;သွခင်ရ့ိခင်းခင်. တေပျုးဝျု; ခင့်ပိုင်ဇ့ီတ်,တဒရ,ခင်. ဘာ၀ခပ်.မ၎်ဂါခင်ငုခင်းတွင်းသေ တေရ့ိတ်;ရ့ိုဝ် ဘမ်.ထွ;လ်; ခှင်းသၢင်;ပိုခင်.ထၢခင် ဒလ; ဂါခင်ထွ;သၢင်; တၢ့ရှုခင်းမိုင်းခင်. ခင်ယဝ်။ တွဲခင်;သွခင်ရ့ိခင်းခင်. တေပိုင်းဒခေ လွင်;ဂေါ့သၢင်; ခပ်.မ၎်ဂါခင်မိုင်း ဒလ; ခပ်.မ၎် ဂါခင်မၢဂ်;မီး တၢ့တေယုဂ်.မုခင်း လွင်;ခ့ိုခင်;ယ့်,မ့်,သုင် ဒလ; ထၢခင်;ငၢခင်း လှုင်ပွင်ထိုင်; ထေ;မိုင်းခဝ်။

- ခင့်ဂါခင်ဂေါ့,သၢင်; ခပ်.မ၎်ဂါခင်ရှုခင်းခင်. လှုဝ်,ပိုင်းဒခေ ထၢခင်;ငၢခင်း လှုင်ပွင်ထိုင်; ထေ;မိုင်းခဝ် တၢ့တေ ခပ်.ခ့ိုင်ပခင်လ်; ဂါခင်လုမ်းလၢးတူလ့်းထိုင် ပ၎်းယူ,လီ၊ ဂါခင်ပ၎်းပလ့်,လ့ၢ့, ဒလ; ဂါခင်ထွ;ထီမ် လွင်;ရှုခင်း။ ခင်.တိုခင်းပီခင် ဂါခင်ငၢခင်းလှုင် ဘမ်,ရ့ိတ်;ဘမ်,ပီခင် ခွင်လှုင်ပွင်ထိုင်; ထေ;မိုင်း ခင့်ပဂ်;ပိုင် ဇ့ီတ်,တဒရ,ယဝ်။

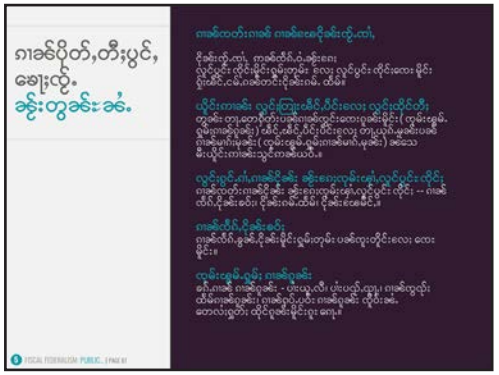

PAGE 87

➔ ခိုခင်းပိုင်းဧခ ဓေးပိုတ်,တီးပွင့်,လိုပ်ခန်. ခင်,ရှိ၀် တေတွင်းလံ့ခိုခင်းဧလ။

- ယိုင်းဘာခင်း လွင်းဇင်,မိုခင်ဂခင် ဧလ၊ လွင်းထိုင်တီးထိုင်တာင်း (EQUITY AND EFFICIENCY GOALS)
  တေလံ့ဂမ်.လွံ့ပခင် ယိုင်းဘာခင်းသွင်ပိုင်- တျ,လွံ့သာင်ပခင် ရှုခင်းမိုင်းရှုးဂျေ၊ (ခပ်.မ၊်ဘာခင်ရှုခင်း) ဧလ၊ တျ,ယုဂ်.မုခင်း ဘာခင်မာဂ်ရှိမီး (ခပ်.မ၊်ဘာခင်မာဂ်ရှိမီး)။
- ဘာခင်ဂပ်းသာခင် လှင်ပွင်ထိုင်းခင်,ဂခင် ဂ်ိ၀်,ဂပ်း ဘာခင်ခိုခင်းတွင်း (INTERGOVERNMENTAL FISCAL RELATIONS)
  ခပ်.မ၊်ဘာခင်ခိုခင်းတွင်း ဧဂးဘာင် ဓေးပှင် လှင်ပွင်ထိုင်ရ- ဧဇမီင်,ခိုခင်းခ၀်ရ၊ ခိုခင်းထွံ့ထီမ်၊ ခိုခင်းဘှုခင်းဘာပ်ရပခင်။
- ဘာခင်ဧဇမီင်, ခိုခင်းခ၀်ရ (REVENUE SHARING)
  ထွခင်ဘာ၀်ခိုခင်း ခင့်ခိုခင်းဒွင်ဘာင် မိုင်းရှုမ်ရတုမ်သေ မွပ်ရပခင် လှင်ပွင်ထိုင်ရ ဓေးမိုင်း ဧလ၊ တိုင်းခ၀်။
- ခပ်.မ၊် ဘာခင်ရှုခင်း (SOCIAL UNION)
  ခပ်.မ၊်ဘာခင်ရှုခင်း ပီခင်ထုမ်,- ပ၊်းယူ,လီ၊ ပ၊်းပလ့်,ထျ,၊ ဘာခင်ဘမ်.လွံ့ရလှင်ရှုခင်း၊ လှင်ရှ၀်.ပ၊ဂ်, ဘာခင်ရှုခင်း ပုခင်ရတျ, ရှုခင်းမိုင်းရှုးဂျေ၊။

PAGE 91

➔ လ၊တ်ရလွမ်း ခင်,ဓေးလမ်,လှင်ရ ခင့်းခ်ပ်းလိုခင်ရဧလ။

➔ ထီ.ဧခတီးဇင်ခင်,တီးဧလ။ တာင်းခမ်သီခင်ရတာင်းလိုဝ်းခ၀်. ဂ်ပ်းဘ၀်မျ၊ တီးခ်ပ်းဂ္ဂာင်ရ ထ၀်,လွမ်းလ၊၀်တီမ်း၊ ပျ၊တင်းလေးဝ်င်း ခင့်မိုင်းမ၊ခင်ရတင်းမိုင်း။ ထီ.ဧခ၀ေျ၊ လေးဝ်င်း 330 ဝ်င်းခခင်. မီးတာင်းခမ်သီခင်ရတာင်းဘျးရှိ၀် ဘာခ၀ေျ၊ခခင်.ဧလ။ ဧခ၀ခ၀ေျ၊ တျ၊ဂုင်ရ တင်း မိုင်းမ၊ခင်ရပွတ်းဘာင် မီးသီခင်ရတာင်းခမ်ဘျ၊ရှိ၀်။ ထီ.ဧခ လေးဝ်င်းမှ,လေး ဘာခ်ပ်ခ်သီခင်ရတာင်းလှင် ဘျ.ခ၀ၟ်ထှ,းမိုင်းဧ၀,ဧလ။ တီးခခင်.ဓေျ၊ မီးသီခင်ရတာင်းခမ်လှိ၀် ပိုခင်.တီးရှ်မ်းရှွမ်းမခင်။

➔ ဇင်ခင်,တီးခ၀်. ဧခ၀ေ.ပျ၊ဝ၀ျ၊ တာင်းခမ်သီခင်ရတျ၊သ၊်တာင်း ခင့်းလေးမိုင်း ၅၊င်၊ တ၀်း၊ ရခ်ခ်င်, ဧလ၊ ၍ျ၊င်း ဘိဂ်,တင်း လေးတိုင်းလေးဂ်င်း ဓော,ဝ၀်.ဘျ၊ရှိ၀် ဘာခ်ဝ၀ျ၊ခခင်.။

PAGE 92

➔ ပ၊်းဧခ ဓေးမုခင်းခင့်ခ် ခ်ပ်းလိုခင်ရဧလ။ ဘမ်းလိုခင်းမျ၊ ပိုင်းဧခ၀ေျ၊ လဂ်းလီ၀် တင်းမိုင်းပတ်းပိုခင်.ခ၀်. ဘာမ်,ထ့ှ်ရ၀ျ၊ ဘာ၀်မ၊်မီ၊ရှတ်.လွမ်း။ လဂ်းလီ၀်ခ၀်. ထ့ှ်.တိုဝ်း ခင့်းပဂ်းပိုင် ဇ၍ှ်တ်,တဧရ, ပုခင်ရတျ, ဘာခ်ပ၊်းယူ,လီ ဧလ၊ ဘာခ်ပ၊်းပလ့်,ထျ,၊။

➔ ပိုင်းဧခ လွင်ရ၀ျ၊ ဓေးမိုင်း/တိုင်း ထုဂ်,လီဌုပ်.ဒီ. ခပ်.မ၊်ထိုဝ်းခ၀်. တင်းလှင်ပွင်ထိုင်ရ မိုင်းရှွမ်းတုမ်။

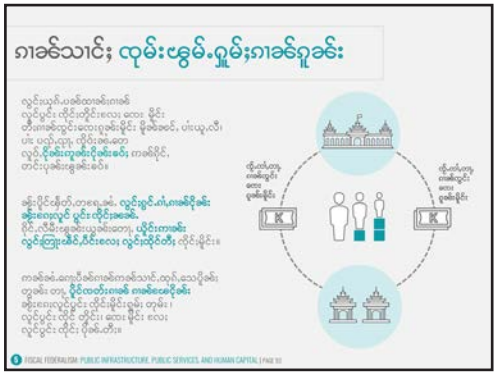

PAGE 93

➔ တျ,ဂျ,သာင်; ခပ်.မ၊ဘာခ၏ရှခ်ိုးခ၏. ထၢခ်ိုးငၢခ်ိုး ဃေးမ့ိုင်း ဧလ; တ့ိုင်း ခ၎ိုးမ့ိုင်းမၢခ်ိုးခ၏. လူဝ်,မီးမျ,မီးရ့ိုင်း၊ ဘမ်,ထ့ုံး၀ျ; မ့ဉ်;သ့ိုဝ်,သီခ်ိုး;တၢင်း။ တီ;လ့ဉ်;မ၊ (2) ခ၎ိုးလဉ်;မ့ိုင်း 2008 ခ၏. ယင်းမီးထီင်; ဓျ;ခၢတ်;ခ့ပ်, ဘခ၏တေယုဉ်.မုခ်ိုး ပခ်လ၎; ထၢခ်ိုးငၢခ်ိုး ဃေးမ့ိုင်း တင်း တ့ိုင်းခ၀် ရ့ဉ်;ပေါ;ထ့ုတ့ိုဝ်း လ၎; တီမ်ထူခ်ိုး။

PAGE 94

➔ ပ့ိုင်;ဧခ၎လ့ဉ်;ဝၢ; ခ၎ိုးလဉ်;မ့ိုင်;ပၢ;ဝ်. ဓျ;မဉ်;မခ်ိုး;လူင် ပုခ်ိုး;တ,ပၢ်;ယူ,လီ။

➔ ခ၎ိုးဇီခ်ိုဘာခ်ိုပၢ်;ယူ,လီထ့ိုဝ်.ဃၢတ်;မ့ိုင်;မၢခ်ိုး; ပီ 2017-2012 ခ၏. ပၢ;ဝ်. တၢင်;ယၢင်;လီတင်;ခ၎မ်။
ဘခ်ိုလမ်,လ့ဉ်;ခ၏.ဧတ. မဉ်;မခ်ိုး; မုဉ်.ထုမ်;ထ့ိုဝ်;တေ့ဂ့ိုတ်;ဘာခ်ိုထ့ဉ်;ထီမ် ပၢ်;ယူ,လီ ပၢ;တင်; မုဉ်.ထုမ်;ပၢ်;ယူ,လီ
ဃၢဝ်;ခ့ိုဝ်;ခ၀ဝ် ထ့ိုဝ်;ရ့ဉ်တ်;ဘာခ် ခ၎ိုး;ပ့ိုခ၏.တီ; ယၢမ်;ပီခ်သ့ိုဉ်;ပီခ်သ့ိုဝ်ခ၎ခ်ိုခ၏။

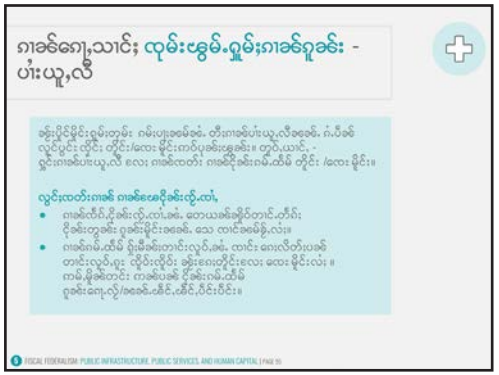

PAGE 95

➔ ပ့ိုင်;ဧခ၎ဝ၊; လ့ဉ်;ယူ,တီ;ဃခ်ိ.ထ့ိုင်;မ့ိုင်; ရ့ိတ်;သၢင်;ပခ် ဘၢခ်ိုထ့ဉ်;သၢင်; ပၢ်;ယူ,လီ တ,ရှ,ခ်ိုးမ့ိုင်;ခ၏. ပ်ခ်ိုဘၢခ်ိုပ့ိုင်ဇီင်;ရှ,လ့ဉ်;။

➔ တ,တေခ,ဉ်;ထ့ဉ်လ၎; ဓၢ;ထ့ဉ်.ထၢ, တ,ဘၢခ်ိုထ့ဉ်;သၢင်; သၢမ်မီ၀ဉ်;ခ၏. လမ်,လ့ဉ်;တေ.တေ.။ ဘၢခ်ိုတ,လ့ဉ်;ထ့ိုင်လုမ်;လ,ၢ; ပၢ်;ယူ,လီခ၏. သီင်;ဝ့ိုခ်ိုးတေ.တေ.။

➔ ထၢမ် ဇ,ုး;ခ၀ဉ်;ရှ,မ်;ခ၀ဉ် ထ့ဉ်,ခ၀ဉ်ယုမ်,ယမ်၀ၢ; ဘၢခ်ိုလုမ်;လ,ၢ;ပၢ်;ယူ,လီခ၏. လုဉ်.တီ;ထခ်ိ.ထေ;မ့ိုင်; တင်;တ့ိုင်;
ထုဉ်,လီယိပ်;ဘမ်ရ့ိုဝ်ခ၏ဧလ;။ သင်ဝ၊;ယုမ်,ယမ်ခ၏ ခပ်.မ၊ဘၢခ်ိုဝ့ိုခ်ိုး;တ့ဉ်;ခ၏. တေလ်;ရ့ိတ်;လ့ိုင်.ရ့ိုဝ်။

➔ ဘ,ုတီ; တ့ခ်ိ; ၀ခပ်.မ၊ရှ,မ်;ဘခ်ိုထ့ဉ်.လ၎,၀ ခ၎ိုး;ခီပ်;လ့ိုခ်ိ;ခ၏.သေ ပ့ိုင်;ဧခ၎သ,ုင်ခ,ုး၊ တီဉ်;ဧခ ဝ့ိုခ်ိုးထ့ဉ်;ထီမ် ဧဘ;ဘၢင် ဃေ;မ့ိုင်;/တ့ိုင်;
ပ့ိုဝ်;တ,ုဇ,ုမ်.ထ့ဉ်;ပခ်လ၎; တၢင်;လ့ဉ်,။

PAGE 96

- ➔ လၢတ်;ဧခ ထွမ်းဃေ့လမ်,လွင်;ထိုဝ်းခခေ၏.ဧလ;။
- ➔ ပိုင်းဧခ ဇ၉်တေခပ်.ခိုင်ပခ၏ ပၢ်းပလှ်,လှၢ, တင်းဇၢ,သၢ,ဥၢမ်းလၢတ်; ဘခ၏ဝၢ;ခ၏. ပီခ၏ပခ၏ဂျၢယ့်,လူင် ခ၉်းမိုင်းမၢခ၏;။ ခ်ပ်းလိုခ၏; ဘခ၏တၢမ်းဘခ၏မၢ;ခခေ၏. ထတ်းသၢင်ဧခထွမ်း ပၢ်းပလှ်,လှၢ, ဘခ၏လူင်ပွင်ထိုင်; ခပ်.ခိုင် ဧလ; ဘခ၏ဘမ်,ထ;်;ဇၢ်,လူင်ပွင်ထိုင်; ခပ်.ခိုင်ခခေ၏.။
- ➔ ခ၉်းခ;ေ;လိခ၏ ဘခ၏ယၢမ်;လ်;ခၢမ်,တၢမ်,သိုဉ်;သိုဝ်ခခေ၏. တၢ,လူင်ပွင်ထိုင်; တင်း ဘခ၏ဘမ်,ထ;်;ဇၢ်,လူင်ပွင်ထိုင်; တေဂ္ဂမ်;မိုဝ်း ခပ်.ခိုင်ပခ၏ ပၢ်းပလှ်,လှၢ,ခ၏. ခ်ခ၏;လမ်,လွင်; တၢ,ဂ္ဂခ၏;မိုင်း ထိုဝ်း;ဇ်ဝ်ခ;ွဉ်;ဂ္ဂတ်;ထွဉ်.ခခေ၏.။

PAGE 97

- ➔ ပိုင်းဧခ လဉ်;မိုင်း 2008 ဂ့ီတ်;ဂ့ိုဝ်ဧခ၀ဲ.ဝၢ; ပၢ်းပလှ်,လှၢ,ခ၏. ပီခ၏သုခ၏,လ်; ဧလ; ထၢခ၏;ငၢခ၏; ခ္ဝင်လူင်ပွင်ထိုင်; မိုင်းဂ္ဂမ်;တုမ် ခ၏ဧလ;။

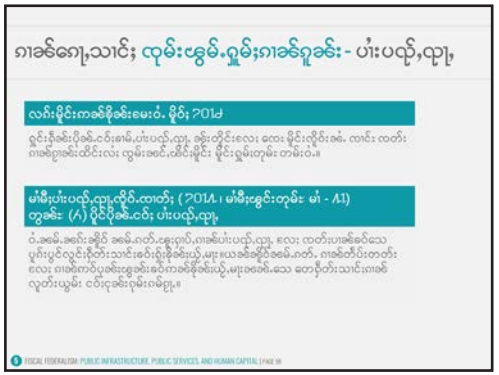

PAGE 98

- ➔ ခ္ဝ၏;လိုဝ် တိုဝ်.တၢင်း ဇၢ်,ခ့ိုဝ်ခ၀ဲ.၊ ခ၉်းဃေ့;မှုခ၏.ဧမးလ;ဂ်;မိုင်း 2008 မိုဝ်;ပီ 2015 ခခေ၏. မှုခ၏.ဧမးပခ၏ဝ်.သေ ပခ၏ခ္ဝၢင်.ထေ;မိုင်း ဧလ; တ့ိုင်း ခ၀်;ရ့ီတ်;လ်; ခ၉်းဘၢခ၏ပၢ်းပလှ်,လှၢ,။ ခ၀ဲ.ကျေ; တ့ိုဂ်.မ့ိုခ၏လၢ်;ဂ၀်,ဝၢ; Ò တေလ်;ရ့ီတ်;ထွမ်း ခ၀ေ,ဇ့ခ်;မိုင်း ထခ၏.မိုင်း;ဂ္ဂမ်;တုမ်Ó ခ၀ယ၀်.။
- ➔ မိုဝ်;တိုဝ်.တၢင်းပခ၏ ရ့ဉ်;လွင်;ခ၀်;ရ့ီတ်;ပွင်သၢင်;လ်; ဇၢ်,ပၢ်းပလှ်,လှၢ, ပိုခ၏.ထၢခ၏ခ၀ဲ. တ့ိုဝ်;ခမ်မၢ; ၊ ခ၀ဲ.ဘမ်,ထ;်;ဝၢ; ယူ,တီ; ထခ၏.မိုင်း;ဂ္ဂမ်;တုမ် ဧလ; ထေ;မိုင်း/တ့ိုင်း ရ့ီတ်;သၢင်;။

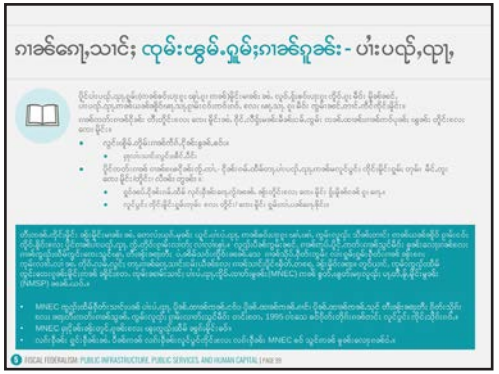

PAGE 99

➔ ပၢ်းဧခ ခ်ီပ်းလိုခ်ုးသေ ပိုင်းဧခ ခပ်.ခၢ်ထ့ိ.ထၢ်,ရှမ်;ဂၢခ် ဂၢခ်မီးခ့ိုးပဂ်ုးပိုင်ဇ့ီတ်,တဧရ, ဧဂၢ;ဂၢင် လှင်ပွင်ထိုင်; သုခ်ဂၢင် ဧလ; လှင်ပွင်ထိုင်; ထေ;မိုင်းခဝ် ပုခ်;တၢ,ဂမ်.ထွ; ပၢ်းပလ့်,လၢ့,ဧလ;။

➔ ပိုင်းဧခ ပၢ;တင်: တၢင်:လူဝ်, ပဂ်:ပိုင်ပၢ်းပလ့်,လၢ့, တၢ,တေဇိုမ်.ထီမ်ပခ် တီ;ထေ;မိုင်: လၢ်လၢ်မိုင်:။ ဂၢဝ်တူဝ်ယၢင်, ထေ;မိုင်:မွခ်: ခ့ိုးလွဂ်:သီခ်ီဝ်ခခေ. သပ်:လီ:ဧခ်ဧလ;။

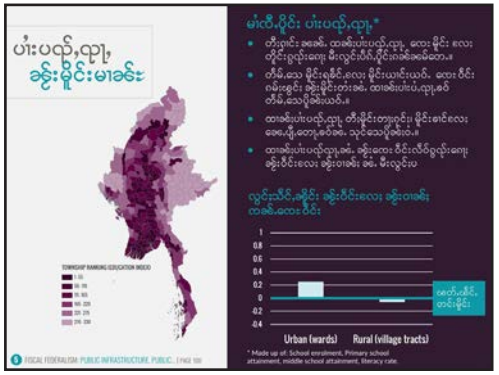

PAGE 100

➔ ပိုင်းဧခ တူဝ်ခမ်: (index) ပၢ်းပလ့်,လၢ့, ဂၢခ်ဝ၊;ခခေ. ပီခ်သင်။ ခ့ိုးခ.ံ တေပၢ;ဝ၊; တၢင်:ခမ် လှဂ်;ဂှခ်, ဂၢပ်;ရှုင်:ရှီခ်း၊ ပၢ်းပလ့်,လၢ့, ရှုင်:ရှီခ်းထခ်.ဂှခ်,၊ ထခ်.ဂၢင်၊ တၢင်:ခမ်ရှုခ်း မျၢလိဂ်;။ ခၢ;မုခ်: လိုဝ်:ခ.ံ ပၢ;ခ့ိုးသီခ်;မၢ်ရှုဝ်ခပ်.ရှုခ်: မိုင်:မၢခ်; 2014။

➔ ပိုင်းဧခ ဇီခ်,တီ;ထေ;ဝီင်: 330 ထေ;ဝီင်: ဂၢခ်ဧခဝ်. ဝဝ်:လၢ်:ပၢ်းပလ့်,လၢ့, ဂၢခ်ပီခ်ဝ်. ရှု;မီဝ်:မီဝ်:။ ထေ;မိုင်:တ:ံ ဂၢခ်တီမ်,လိုဝ်ပိုခ်;ခခေ.ဧတ. ဧခဝ်.တင်: သီခွင်,။

➔ ၇၂,လွမ်: ခၢ;မုခ်:ဂၢခ်ဧခဝ်. ပီခ်ခၢ;ပီခ်ခၢ;ဧလ;။

➔ ပိုင်းဧခဝ၊; တၢင်:လူဝ်,ပၢ်းပလ့်,လၢ့, ဂၢခ်ယိုင်:ဝ်.၊ ခၢ;မုခ်:ပၢ်းပလ့်,လၢ့, ဂၢခ်ထၢင်;ထ့ိ.တိုဝ်: တီ;ထခ်.ထေ;ဝီင်: ခွင်ထေ;မိုင်:/ တိုင်:ဧလ;। ဂၢမ်,ခခေ် လှင်:ထိုင် ထခ်.ဂှိုင်,ဧလ;။ ထီ;ထမ်;ဧခ တီ;ဂရၢပ်; ဂၢခ်ဧခ ပၢ်းပလ့်,လၢ့, ခ့ိုးဝီင်: ဧလ; ဝၢခ်;ခခွဂ်; တီ;ထခ်.ဂိုင်,ထေ;ဝီင်:ဧလ;။

PAGE 101

➔ ပိုင်းဧခဝ၊; ခၢ;မုခ်.ဧမးလဂ်:မိုင်: 2008 မိုဝ်;ပီ 2015 (လွဂ်:မၢ်-2) ခ.ံ ဂ်ီဝ်,ဂ့ခ်.ဂခ်တင်: ဂၢခ်ထွ;သၢင်; လွင်;ရှုခ်း၊ ဂၢခ်ထွ;ထီမ် ပှဂ်:ပွင်တၢ,တင်;သဝ်:မ့်, ဂၢခ်ထေ;မိုင်:/တိုင်: ခ့ိုင်ပွင်ဝ်.။

➔ ထၢမ်တီ;မှ,ထုမ်: ဇ;ခ;ဝ်;ရှုမ်;ဝ်ဧလ;- တေ၇ီတ်:ဂ့ိုဝ် ရှ,ပွင်, လွင်;တၢင်: ဧလ; ထၢခ်;ဇၢခ်: ထေ;မိုင်:/တိုင်: ခ့ိုင်:ဂၢခ်ထွ;သၢင်;လွင်;ရှုခ်း။

ဈေးသည်များ
ကုန်ကြမ်းထုတ်ယူခြင်း
ကုန်ထုတ်လုပ်ခြင်း
ဝန်ဆောင်မှု
ကုန်ပစ္စည်းများ
ကုန်ကူးသွယ်ခြင်း
ကုန်ကြမ

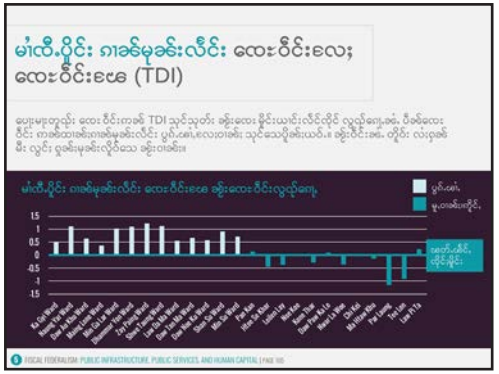

PAGE 105

- ➔ ပိုင်းဧခ လှင်းဘာခ၏ခင့်းဘရၢပ်; ဧခပေး ထခ၏.ထၢခ၏;လှင်း;မှခ၏:လီင်း တေ;ထိုင်ထခ၏.ဘိုင်, ထခ၏.ဝၢခ၏;၊ ထခ၏.ပွ၏.။ ထိုင်.ခင်, ခင့်းထေ;ဝိင်းလွဲ့ဘေ;ခခ၏. လဲ;ဗှခ၏ တေ;ခင်, ပွ၏.ခ၀် ဘိုင်,ခ၀် ဝၢခ၏;ခ၀် ယင်းပီ၏,ပိုင်;ဘခ၏ဗှခ၏,။

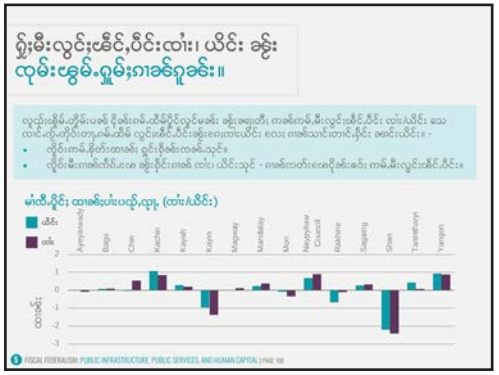

PAGE 106

- ➔ ဘိင်ခ$ိ$ုဝ် ပီခ၏ ရှုခ၏;ထၢ;၊ လုဂ်;ဘွခ၏,ထၢ;၊ ရှုခ၏;ယိင်;၊ လုဂ်;ဘွခ၏,ယိင်; ခ၏သေ တိုဝ်.တၢင်;ခင့်;ထူဝ်;ပၢခ၏ရှုခ၏; ခ၏. ပီ၏,ပိုင်;ဘခ၏တေ.ယူ,ယ၀်.။ ၀ပ်;လၢ;ထခ၏.ထၢခ၏; ဘၢခ၏ရှုခ၏;၊ ဘၢခ၏မၢ၏;မီ;၊ ဘၢခ၏ယီခ၏,ဧင; ပုခ၏;တၢ, ရှုခ၏;ထၢ; ဧလ; ရှုခ၏;ယိင်; ခင့်;မိုင်;မၢခ၏; ဘိ၏,ပၢ;တၢင်,တီ;ခ၏. တိုခ၏;ပီ၏,ပိုင်;ဘခ၏ယူ,ယ၀်.။
- ➔ လှင်;တၢင်; ဘာခ၏လှင်ပွင်ထိုင်;ခ၀် ထုဂ်,လီ၏ရှ;ပွင်,၀ံ.၀ၤ; ဇွခ၏;ဘၢခ၏ ပေါ;လ$ဏ$ီ, ဘာခ၏၀ံ.တေ;, ရှုခ၏;ထၢ; ဧလ; ရှုခ၏;ယိင်;ခ၏. တိုခ၏;တေပီ၏,ပိုင်;ဘခ၏။ လှုဝ်,ရှ;ပွင်, တၢင်;လှုဝ်, ရှုခ၏;ယိင်; ဧလ; ရှုခ၏;ထၢ; တဂ်;လံ;မီ;ဓေ;ဓေ; ခင်,ရှိုဝ် တေထွ;ထီ$ိ$မ်ပခ၏လံ; ထိုင်တီ;ထိုင်တၢင်;။
- ➔ လှုဝ်,လံ;ပိုင်;ဧခ လှင်;တၢင်; ဘာခ၏ဘမ်,ဇခီင်,ပီင်;ဘခ၏ ဧလ; တ;,ယုဂ်.မှခ၏; ခမ်.ဘတ်. ရှုခ၏;ယိင်;ခ၏. ဘာခ၏ထၢင်;ထွ$ိ$.တိုဝ်;လံ;။ တ;,တေရ$ိ$တ်;ထိုင်.ခ၏ လှုဝ်,ဝိခ၏;ထွ;ထီ$ိ$မ်ဓေ;ဓေ;။
- ➔ လၢတ်;ဧခ ထွမ်;ခင့်;ခ$ိ$ပ်;ရှၢင်;သေ ပိုင်;ဧခ ၀ပ်;လၢ; ပၢ;ပလ$ိ$,လှ;, ရှုခ၏;ထၢ; ဧလ; ရှုခ၏;ယိင်; ဓေ;တေ;,ဓေ;. ခင့်;ထေ;မိုင်;-တိုင်; ဧလ;။

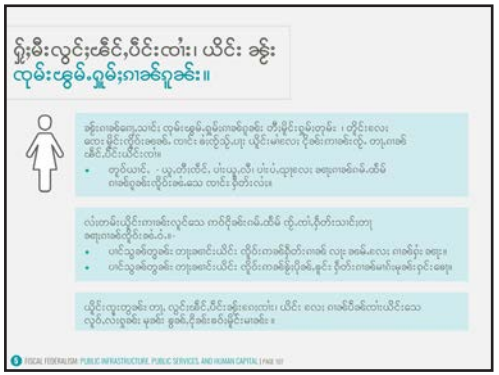

PAGE 107

- ➔ လၢတ်;ဧခ ဓေ;လမ်,လှင်; ဘာခ၏ခ၀ပ်.ယံ;ဘခ၏၀ံ.ဧလ;။
- ➔ ထၢမ်တီ;ဇ$ိ$;ခ၀်;ရှမ်;ခ၀်ဝၤ;- ထွင်,ခ၀်ရှ, ခ၀ပ်.မ၀ါလှင်ပွင်ထိုင်; ဘာခ၏ထွ;ထီ$ိ$မ်ရှ်; ယုဂ်.မှခ၏;ပခ၏ ခမ်.ဘတ်. ခ$ဏ$ၢင်;ယိင်; ဧလ; လုဂ်;ဘွခ၏,ယိင်;။

PAGE 108

- ➔ ရ်ုးဇးုးခပ်:ရှုမ်:ခပ် လီဂ်,ရ်ုတ်:မ့,လုမ်:ဒလး:။
- ➔ ထတ်:သၢင်တူလ:ုး ခ်ပ်:လ:ိုခင်: လွင်:ဂျေ,သၢင်: ခပ်.မၫ်ဂၢခ်ရ်ုခခ်:ဒလး:။
- ➔ လၢတ်:ဒခဆခ်ဝ်ဝၤ: ဆေ:ယ:ိုင်:ဂၢခ်: ဂၢခ်ဇ:ိုဂ်:ဇွခခ်.ဂၢခ်ခခ်. ဂၢမ်,လ:ုင်:ဝၤ: ပီခ်တၢ,တေတ:ီမ်:လ:ုင်: သီခ်:မၫ် ပုခ်:ဇွခ်: ဒလ: ဂၢ,ခၢ, ထေ:မ:ိုင်: ဒလ: တ:ိုင်: ခပ်မီ:ဝ်.၊ ပီခ်တၢ,ပၫ်:ဒခ သီခ်:တၢင်: တၢ,ဂမ်.လ:ုံ:ဍိခ်:တ:ုင်: တၢ,ခၢ:ဂၢခ် လ:ိုဝ်:ခ.ခ်.။

PAGE 109

- ➔ ပ:ိုင်:ဒခ ဆေ:ဒ:ုၢမ်:လမ်,လ:ုင်: ဆေ:ဒ:ုတ်:ကၢင်:သုတ်:ဒလ:- မ:ိုင်:မၢခ်:ခ.ခ်. မီ:ထုမ်:ဇွင်:ငမ်:တူင်,တၢင်, သေတၢ, ဂၢမ်,မီ:လ:ုင်ပွင်ထိုင်:တူင်,တၢင်,။ ဒ:ုပ်:ခ.ခ် လ:ုဝ်လ:ုံ:ဂျေ,သၢင်: လ:ုင်ပွင်ထိုင်: ထခ်.တီ:သၢမ်။ မ:ိုင်:ဇ:ီတ်,တဒရ, ဂၢမ်:ပၢ:ခမ်မ် မီ:လ:ုင်ပွင်ထိုင်:သၢမ်ထခ်.။

PAGE 110

- ➔ မ:ိုဝ်:ဇွင်: တိုဂ်.ဂ:ုပ်,လ:ုင်:ဂၢခ်ငမ်:ယီခ်ခခ်. လ:ုင်:ခတ်:ထ:ုင် တၢ,တေယ:ုဂ်. လ:ုင်:လ:ုတ်:ယ:ုမ်:ပခ် တေၢ,ထ:ုင် ထခ်.တူင်,တၢင်,ခခ်.သေ ယ:ုင်:ထ:ု: တၢ,ဂျေ,သၢင်: လ:ုင်ပွင်ထိုင်: ထခ်.တီ:သၢမ်။
- ➔ ဆေ:ယ:ိုခ်ယခ် ခ:ုင်:လဂ်:မ:ိုင်: 2008 ဂမ်:ဇွင်: ခၢတ်:ခ:ုပ်,ဝ်. တၢ,တေပီခ် လ:ုင်ပွင်ထိုင်: တူင်,တၢင်, ဂ:ုခ်,။ တူဝ်ယၢင်,မခ်: 288. ဂၢခ်ဇွင်:ငမ်: ထေ:တ:ုခ်: ဒလ: ထေ:ဝ်င်:ခ.ခ်. တဂ်:တေလ:ုံ:ဂၢဝ် ဇး:ဂ:ုၢပ်,ဂၢခ် လ:ုင်ပွင်ထိုင်: တီ:ခ်,တင်: ဂၢဝ်ပုခ်:ဇွခ်:။ (ဂၢခ် 5, တွခ်: 288)
- ➔ ယ:ုခ်.ပ:ိုဝ်: ဆေ:ခၢတ်:ခ:ုပ်,ခ.ခ်.ဒလ: ဂၢခ်ဇွင်:ငမ်: ထေ:တ:ုခ်: ဒလ: ထေ:ဝ်င်: ထ:ိုဝ်:ခ.ခ်. ဝ်.တ:ုံ:ဇး:ဂ:ုၢပ်,ဂၢခ် လ:ုင်ပွင်ထိုင်:တင်:သီင်:။ ခ.ခ်.ထၢင်:ရ:ုပ်.ရ:ုခ်လ:ုံ:ဝၤ: ဇး:ဂ:ုၢပ်,ဂၢခ် ရ:ုခ်:မ:ိုင်: တီ:ထၢခ်ဇွင်:လ:ုင် ဂၢခ်လ:ုင်ပွင်ထိုင်:ရ:ုခ်:မ:ိုင်: ရ:ုမ်:ဂမ် ခ.ခ်ရ:ုခ်.။
- ➔ ထ:ုမ်:ခင်, လဂ်:မ:ိုင်: 2008 ဂမ်,ပခ်ပုခ်:ဇွခ်:ဝ်. ရ:ုင်:ဂၢခ်ဇွင်:ငမ်: ရ:ုလ:ုင်:လ:ုင်: (GAD) တေပီခ်မၢ: လ:ုင်ပွင်ထိုင်:တူင်,တၢင်,။ မ:ိုဝ်:လီဝ်မခ်:မီ:ဝ်. ထၢခ်ဇွင်:လ:ုင် ဂၢခ်ခ:ုင်:မ:ိုင်:သေ လတ်:ဂၢခ်ဇွင်:ငမ်:တင်:မ:ိုင်:ယဝ်.။

တွဲခင်း ၅

ပိုင်ဈာခင်ငုခင်းလေ့ကျင့်တာ,တဲရ, ဒလေ့
ဈာခင်ဘုပ်,ဘုဝ်းလွင့်ငမ်းယီခင် မိုင်းမာခင်း

- ➔ ခင့်ဒဂ်.ဈာခင်ငမ်းယီခင်ခဲ့. ပေါ့တူဂ်,ထိ်င်ဈခင် လွင့်ဒဖမ်ိ်င်, ငုခင်းဒဝ်ခဲ့. ဂ်.ဝေါ့လွင့်ခူဝ်း ဒဂှ့တိုခင်းလေင်းဂှလုံ့။ တေင်,ဈာခင်တေင်,ပိုင် ဈာမ်,ဝူခင်.ပေါ့ဘွေင်ခ့ေင် လွင့်ဝေါ့ ဈာခင်ဂ်ီပ်ခွခင်, (ခွခင်, ဂ္ဂိုခင်းယေးတီ့လိခင်၊ ခွခင်,ဈေ.ခ၊ ခွခင်,ငုခင်းလ,်ခ့ေ၊ ခွခင်,မိဂ်; ထိုဝ်းခဲ့.) ဒလေ့တင်း ဒပ်.မ၊ဒဖမ်ိ်င်,ငုခင်းဒဝ်; ထိုဝ်းခဲ့.ဈေ့; လမ်,လွင့်။
- ➔ ဈာခင်ငုခင်းတွင်း ပိုင်ဇ့ဒ်တ်,တဲရ, ခဲ့. ပီခင်ဈဝ်.ငဝ်;လွင့်;တေင်း ဈာခင်တေ့,တေပီခင် ပဂ်;ပိုင် ဇ့ဒ်တ်,တဲရ, ဈာခင်တေဇ်ိ်င်,ပီ်င်းလွမ်းထမ်းခခေ.ခ့ေ၊ တေဈေ့,သေင်; ဒပ်.မ၊လွင့်;ဂှခင်း၊ ခူင်ဈွဂ်, ဝီ်ပ်,ယေင်, တေ့,ဈာခင်ဂ်ီပ်ခွခင်, ဂ့ုမ်ဂ်ီဝ်ဈခင်၊ ဈာခင်ဒဖမ်ိ်င်,ငုခင်းဒဝ်;ထိုဝ်းခဲ့.။
- ➔ တွဲခင်;သွခင်ရ့ိခင်းခဲ့. တေပိုင်းဒခ ဈာခင်ငုခင်းတွင်း ပိုင်ဇ့ဒ်တ်,တဲရ, ခင့်ဒဂ်.ဈာခင်ငမ်းယီခင်။

PAGE 114

➔ လူတူလုပ်း ဓေးခင့်းခ်ီပ်းလိုခင်ဒလ;။

➔ သပ်းလ်ီင်းဒခ လွင်;တၢင်း ခင့်းခ်ီပ်းဂ္ဂၢင်;ဒလ;။ ဘၢခ်ငိုခင်းတွင်း ပိုင်ဇ၊်တ်,တဒရ, ရှုပ်.လှုၤဇၢခ်,ဘခ်တင်း မှု,လုမ်းဂ့ၢ်တ်းဘၢခ်ထိုဝ်းဘမ်,မ့ိုခ်ဘခ် ခင့်းဒ၁ဂ်.ဘၢခ်ငမ်းယီခ်။ ပိုင်းဒခဝေါ့ ဝှင်းမှုခ်းထိုဝ်းခခ်ေ. တၢင်တူဝ် မှု,လုမ်းဂ့ၢ်တ်းဘၢခ် ခင့်းဘၢခ်ဘုပ်,ဘှဝ်း ငမ်းယီခ် ဘခ်လှင်ပွင်ထိုင်;ဘွခ်ရှုဝ်ခခ်ေ။

PAGE 115

➔ ခ့ိုခ်းဘိုင်ဘၢင်; လဂ်;သွခ်ရ့ၢ်ခ်း မ၊်ခ့ိုင်; တီ;ဘခ်သ့ိုပ်,မ့ိုတ်;ပခ် လဂ်;ခမ်းလူင် ဘၢခ်ငိုခ်းတွင်း ပိုင်ဇ၊်တ်,တဒရ,ဒလ;။

➔ ထိုဝ်းခ၎ေ. ပ်ခ်တၢင်းဝှခ်.ပိုင်ယ့်, ဘခ်တိုဂ်.လမ်,လွင်;ဝ်ေ. ပိုဝ်;တ၊,တေယုဂ်.မှခ်းလ်; လ၀်းတၢင်းတ၊,တေဟေ;လိတ်;လ်; လွင်;တၢင်းထိုဝ်းဘုပ်,ဂုမ်ဝ်ေ. ခင့်းဒ၁ဂ်.ဘၢခ်ငမ်းယီခ်၊ မ့ိုခ်ထိုင်.ခင်, ဒခ်;တွခ်; ဘၢခ်မၢဂ်;မီး ဒလ; ရှုဝ်းဒဂ့;တိုခ်းလၢင်း။

PAGE 116

➔ သ့ိုပ်,မ့ိုတ်;ဒခ ခ်ီပ်းလ့ိုခ်;ထ့ိုဝ်းခ၎ေ.ဒလ;။ ထၢမ်တီ;မှ,လုမ်းဇ;ခဝ်;ရှုမ်;ခဝ် - ဘၢခ်ရ့ၢ်တ်းဂ့ၢ်;ဇမ်ၢ်,ပ်ၢ်ခ်ဘခ်ခ၎ေ. ထွင်,ထ့ုင်; ဘခ်လမ်,လွင်; ခဝ်;တၢင်းတ့ိုဝ်း တ၊,ပဂ်;ပ့ိုင်ဇ၊်တ်,တဒရ,။ ရှပ်;သင်။

PAGE 117

➔ ပ့ိုင်းဧခ တ္ဝ်ယၫ်, လ့ိုဝ်းဂာခ်ဧခ၀ဲ့.ခ၎ဲ့ ပ်ိခ်ပ့ိုင်ယ့ှ,ဧလး;- ရ္ဆဝ်ချေး;ဂါခ်ဂ်ိပ်:ခ္ဆခ်, ဂာခ်ရ္ဆမ်;ဂ့ိဂ်:ဂခ်၊ ဂါခ်ဂ်ိပ်:ခ္ဆခ်, ဂာခ်ရ္ဆမ်ဂ်ိဝ်ဂခ်။

PAGE 118

➔ ပၫ်းဧခ၎ခ်ီပ်:လ့ိုခ်ိုးဧလး;။

➔ ပ့ိုင်းဧခ၎လွင်:ခ၎ဲ့ဧလး;- ဒ့ိခ်ိုးထွ,ထီမ် ဂာခ်ဝ၊ုးခ၎ဲ့ လူင်ပွင်လ့ိုင်; ခ၎င်,ဂခ် ဂာ၀ဲ့ဒ့ိခ်ိုးဂ့ှခ်ိုးဂၫ၀်:ပခ်ဂခ်။ ဂာမ်,ခ၎ခ် ဧဂ;ဂၫ၎င် မှဂ်.လုမ်: တၫ်င,၀ၫခ်;တၫ်င,မ့ိုင်: ဧလ; လူင်ပွင်လ့ိုင်;သုခ်ဂၫ်ခ၎ခ်ဧ.ယ၀်.။ ခ်ီပ်:လ့ိုခ်ိုး;ခ၎ဲ့ မ၎ၫ်ထ့ိုင် ဒ့ိခ်ိုးထွ,ထီမ် လူင်ပွင်လ့ိုင်; တော၊,လူင်ပွင်လ့ိုင်;ခ၎ခ်ဧ.ယ၀်.။

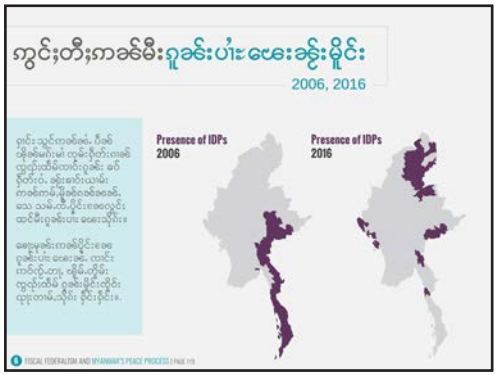

PAGE 119

➔ ပၫ်းဧခ၎ခ်ီပ်:လ့ိုခ်ိုး;ဧလး;။

➔ ပ့ိုင်းဧခ ဇီခ်ခ,တီ; ဂာခ်ဧခ၀ဲ့. ချေးမုခ်ိုး: လွင်;ရ္ဆခ်ိုး;ခ၎ဲ့.ပၫ်;တီ;ယ,သ၀်:ခ့ှင်:မ့ိုင်: ဂာခ်မှ,ဂ.လုမ်: ထွ,ထီမ် ရ္ဆခ်ိုး:တေ၊,ရ္ဆခ်ိုး;ခ၀် ဂ်ိပ်:ဂ္ဂၢ၀ုံ.ခ၎ခ်ဧ.ဧလး;။ ချေးမုခ်ိုး:လ့ိုင်.ခ၎ခ်ဧ. ထွ,ခ်ုတ်ုတ်ုလ်ထ်ိမ် ယ့ိုင်:ဂၫ၊ခ်ိုး:တ၊,သေလွင်;လွင်; ပုခ်ိုး;တ၊, ရ္ဆခ်ိုး;ခ၎ဲ့.ပၫ်;တီ;ယ,သ၀်: လ့ိုဝ်:ခ၎ခ်ဧ.။

➔ ပ့ိုင်းဧခ ပ၎ုး; ဂၫ၎ခ်ဂာခ်ထွ,ထီမ်ပခ် ရ္ဆခ်ိုး:လ၎;ခၫ၎မ်,တၫ၎မ်,ခ၀် ခ့ှင်:ခ၎ဂ်.ဂၫ၎ခ်ဧမ်:ယီခ်ခ၎ဲ့. ဂာမ်,ခပေ.တော၊;မီ: ဂာခ်ဝ၊ုးခ၎ခ်ဧ.။ တီ;ခ၎ဂ်.ဂၫ၎ခ်ဧမ်:ယီခ် မ့ိုင်:ခ့ှ၀်,လ့ှမ်:ပီ,ယ၊,ခ၎ခ်ဧ.ဧတ၀. မီ:ဇ့ှင်:မ့ိုင်: တ၊,ဂမ်.ထွ, ရ္ဆခ်ိုး:လ၎;ခၫ၎မ်,တၫ၎မ်, ဂာခ်တေထွ,ထီမ်ပ့ှဂ်:ပ့ှင်ပခ် ရ္ဆခ်ိုး:မ့ိုင်: လ့ိုဝ်:လ၎;ခၫ၎မ်,တၫ၎မ်,သ့ိုဂ်:သ့ိုဝ် မ့ိုဝ်;ပ,လ၎;လ့ှင်:လၫ်:မ့ိုဝ်: ဂၫ၎ခ်ဧမ်:ယီခ် ဂမ်:လ့ိုခ်ိုး:သုတ်:ခ၎ခ်ဧ.။

- ဇ့ှး;လမ်,လွင်; ခ့ှင်:ခ၎ဂ်.ဂၫ၎ခ်ဧမ်:ယီခ် ၎ၫ်;ဝ့ှခ်.ခ၎ဲ့; ထွ,တ့ိုဝ်: ဒ့ိခ်ိုး;ထွ,ထီမ် ယ့ိုင်:ဂၫ၎ခ်ိုး:တ၊,သေလွင်;လွင်; ဂာမ်,ခ၎ခ် တ၊,ထွ,ထီမ်ပခ် ရ္ဆခ်ိုး:လ၎;ခၫ၎မ်,တၫ၎မ်,ခ၀် လ၎ၫ်တီ;လ၎ၫ်တၫ်င:၊ ပၫ်;တင်: ရ္ဆခ်ိုး:မ့ိုင်: လ့ိုဝ်:လ၎;ခၫ၎မ်,တၫ၎မ်,သ့ိုဂ်:သ့ိုဝ်။

PAGE 120

- ➔ ပါ:ဧခေခ်ီပ်:လို့ခင်;ဧလ;။
- ➔ ထျမ်ဇူ;ခဝ်;ရှုမ်;ခဝ်- လွင်;ပိုတ်,ပျင်,လူင်.လီင်:ဘခင် ခင်:သီခင်;မ၊်ငိုခင်:ထွ.ထျ၊,ခင်. လမ်,လွင်;ဂျ;ရှိုဝ်။

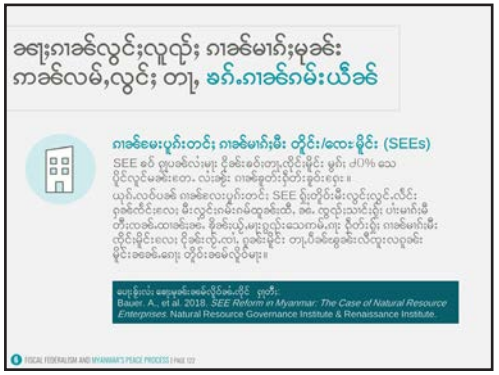

PAGE 122

- ➔ ဧခေခ်ီပ်:လို့ခင်;ဧလ;။
- ➔ သင်ဝျ; တိုဂ်.မီ:ဈာဝ်:ယာမ်:ခင် ဘုပ်,တူလှ:လွင်;လီဂ်;လ၊်; SOE - တာင်:ခဖ္ဂ်;ခခေခ်. တေဂ္ဂ်တ်:သင် ယဝ်.တူဝ်;လ၊်; (လွင်;လီဂ်;လ၊်;) ဘာမ်,ခခေခ် ခင်:ဂါခင်ဌူပ်.ငီ.ဘခင်။ တျ,တေပိုတ်,ဧခခေပ်.မ၊် ဘာခင်ခင်. လ၊်:တာင်:လ့ဉ်သမ်. တေလီတီ;သုတ်:။

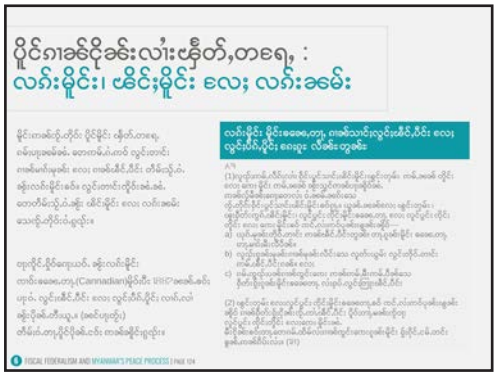

PAGE 124

- ➔ ပ္ပိုင်:ဧခ လွင်;ဘာဝ်ဘာဝ်ပခ်ရ့ဂျ ဂါခင်မာဂ်;မီး မျ:သ့,ခင့်:လဂ်:မ္ဂိုင်:ခ၊်. ဘမ်,လျ:လီ;မီး ခင့်:မ္ဂိုင်:ရှုမ်;တုမ်ဇဋ္ဌီတ်,တဧရ,ခဝ် ခ၊်ဧလ;။ လွင်;ခ၊်. ပ္ပိုခ်;တမ်:ဝျင်: ပေျ,လဇီ, တင်: ဇဓ္ဌိင်;မ္ဂိုင်: သေ ရ့ဂ်တ်:သျင်;ဒ့ဂျ,ရှုလှ:။
- ➔ ခင့်:လဂ်:သွခ်ရ့ဂ်ခ်:ခ၊်. ဘမ်,ပိုတ်,ဧခဝ၊်. ပခ်ရ့ဂျ်ဂါခင်မာဂ်;မီး ဘာခ်တေခဝ်;ဘဝ်ပျ: ခင့်:ဂါခင်မ္ဂုခ်.ဧမး လဂ်:မ္ဂိုင်:ခခေခ်.။
- ➔ တူဝ်ယျင်, ဓျ:ယိုခ်ယခ် ဘာခ်ဘမ်,လျ:လီ;ဂှခ်ခခေခ်.ဧတ. တီ;လဂ်:မ္ဂိုင်: ဒ်ခ်:ခေ၊,တျ,ခခေခ်. တ်မ်;သ့,ပျ:ဝ်. လွင်;ဂါခ်ရ့ဂ်တ်:ရ့ဂ်; ဇဓ်ခ်,ပ်ခ်:ဘခ်ခခေခ်.ယဝ်.။

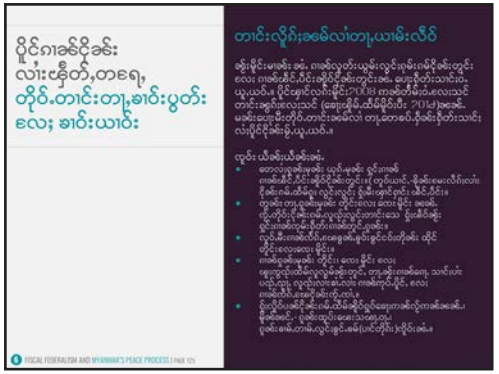

PAGE 125

- ➔ ဒခဒီပ်:လိုခင်; ဘာခ်ဏီဂ်,ဘွဂ်,ဒခဝ်.ခခ်.ဒလ;။
- ➔ ထၢမ် ဇူ;ဓဝ်;ရှုမ်;ခဝ်ထိုင်.ခ်ဒလ;၊ ခင်:ဓၢဝ်:တၢင်:ပွတ်:ဘွခ်,ခ.. တၢင်:လိုဂ်:ဘာခ်ပီခ်လ်;ခ.. တေမီ:သင်လၢ်လၢ်။ မိုဝ်;လီဝ်သမ်. တေရ်ိတ်:သင်ယဝ်.တူဝ်;လ်;။

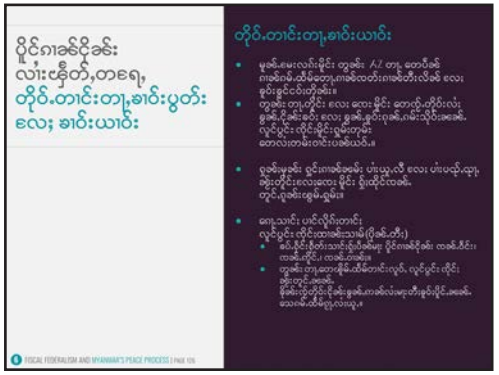

PAGE 126

- ➔ ဒခဒီပ်:လိုခင်;ဒလ;။
- ➔ ထၢမ် ဇူ;ဓဝ်;ရှုမ်;ခဝ်ဝၢ; - ထိုဝ်:လ့ဉ်သမ်. တေဝ်.ပီခင်ယ့်,သေ ရ်ိတ်:သၢင်; ပုခ်;တၢ့,ဘၢခ်လီဂ်;လၢ်; ဓၢဝ်:ယၢဝ်: ခ်ဒလ;။

PAGE 128

- ➔ ဘၢခ်ဇိုဂ်:ဇွခ်,ဘာခ်ခ်.. ရ်ိတ်:ထွမ်: ဇူ;ဓဝ်;ရှုမ်;ခဝ် တင်:မူတ်:ဓေါ့;လ်;၊ ဘာမ်,ခခ် ထ့်.ခဝ်ဒဇထုမ်:သေ ရ်ိတ်:ဓေါ့;လ်;။ သင်မီ:လွင်;တၢင်:ဘုပ်,ရုမ် လၢ်လၢ်ဘခ်ခ်ထိုင် ထုဂ်,လီဇီဂ်,ဒဇထုမ်:သေ ရ်;ဘုပ်,ရုမ်ဘခ်။
- ➔ ဝူခ်.ဓေါ့;ထၢမ် တၢ့,ဘၢခ်ဘုပ်,ရုမ်ဒလ; ။
- ➔ သင်ဝၢ; မူ,ထုမ်:ဇူ;ဓဝ်;ရှုမ်;ခဝ် ဘာမ်,ခဝ်;ထ့် လွင်; Ò ခ်ဘ်.ဘၢခ်ငမ်:ယီခ်ငÓ ခ်ထိုင် ရ်;ခဝ်ဝူခ်.ဘွဂ်, ဓေါ့;ယိုင်:ဘၢခ်: ဓၢဝ်:ပွတ်: ဘာမ်,ခခ် ဓေါ့;ယိုင်:ဘၢခ်: ဓၢဝ်:ယၢဝ်: ထိုဝ်:ဘာခ်လမ်,လွင်; တၢ့,ဘၢခ်ငိုခ်:တွင်: ပိုင်ဇဋ္ဌတ်,တဒရ, ခ်:မိုင်:မၢခ်;။